

zi+

ZPRÁVY
A INFORMACE
ČKAIT

6/2020

**Rekodifikace stavebního práva počtrnácté
Jaké jsou hlavní přínosy novely liniového zákona
ČKAIT spustila nový portál PROFESIS
Stavbou Moravskoslezského kraje 2019 je suchá nádrž Jelení**

Obsah

Valné hromady oblastí ČKAIT 2021 2

PRÁVNÍ PŘEDPISY

Rekodifikace stavebního práva počtrnácté 3

Hlavní přínosy novely „liniového zákona“ 10

Jak mají autorizované osoby autorizovat zápisy v elektronickém stavebním deníku? 13

Digitální technické mapy 14

MMR se důrazně ohradilo proti článku „Ano, my podloží nepotřebujeme“ 15

Jaké má nařízení EU č. 305/2011

vztah k činnosti autorizovaných osob? 18

Nejasnosti v provádění nového energetického auditu 22

Jak na daně z příjmů za rok 2020 23

ČINNOST KOMORY

20 let činnosti Informačního centra ČKAIT, s.r.o. 25

Z listopadového jednání představenstva 26

Ing. Pavel Křeček obdržel ocenění Osobnost stavitelství 2020 27

Jak by mohlo vypadat poučení z typické kauzy Stavovského soudu ČKAIT? 28

Dozorčí rada ve volebním roce 2020 29

03 Rekodifikace stavebního práva

10 Hlavní přínosy novely liniového zákona

15 Reakce MMR na článek „Ano, my podloží nepotřebujeme“

36 Stavba Moravskoslezského kraje 2019

Geotechnika v historii technologií 30

ČKAIT spustila nový portál PROFESIS 31

Významná životní jubilea 80 let 32

Liniové stavby v Jihočeském kraji 33

Na podzim nás opustili... 34

ODBORNÉ ZAJÍMAVOSTI

Změny v programu pro výpočet honoráře 35

Z OBLASTÍ ČKAIT

Stavba Moravskoslezského kraje 2019 36

Spolupráce oblastí Ostrava se školami 38

Stavba roku Zlínského kraje 2019 39

Stavba roku Královéhradeckého kraje 2020 40

TITULNÍ STRANA

Suchá retenční nádrž Jelení na Kobylím potoce u obce Karlovice je nejvyšší přehradní stavbou nově postavenou v tomto tisíciletí. Zajišťuje transformaci teoretické stoleté povodňové vlny s kulminačním průtokem $Q_{100} = 33,5 \text{ m}^3/\text{s}$ na neškodný průtok $Q_1 = 4,41 \text{ m}^3/\text{s}$. Celkový objem nádrže po maximální hladinu je 865 tis. m^3 . Hráz má výšku 16 m, šířku 4 m a délku 273 m. Vydání územního rozhodnutí trvalo čtyři roky. Stavební povolení nabylo právní moci o rok později v roce 2016. Stavba byla dokončena v roce 2019. Projekt: AQUATIS a.s. (Ing. Daniel Brázda); zhotovitel: OHL ŽS, a.s., Metrostav, a.s., POHL cz, a.s (foto: OHL ŽS, a.s.)

Píšu svůj první úvodník jako předseda ČKAIT. Píšu ho v době, kdy devadesát procent všech informací ve veřejném prostoru zabírají zprávy o vývoji epidemie koronaviru. Ne, nebojte se, nebudu se zabývat úvahami, co a jak se má dělat lépe a jinak. To je věcí jiných odborníků. Chtěl bych ale zmínit v této souvislosti sektor, o kterém se mnoho nemluví. Je to naše stavebnictví. Za celou dobu od března, kdy se začaly uzavírat prostory a dolehly na nás soubory opatření a restrikcí, jsem nezaznamenal zmínku o tom, že naši projektanti, stavbyvedoucí, zedníci, montéři a mistři zůstali doma, ale stále pracují na stavbách a v kancelářích ve ztížených podmínkách a pomáhají tak nemalou měrou držet těžce zkoušené hospodářství nad vodou. Známe dnes již dlouhou řadu našich kolegů, kteří byli nemocní nebo skončili v karanténě. Některé projektové kanceláře musely dokonce poslat domů do karantény celý kolektiv. Jednou z možností řešení současného stavu je práce z domova formou home office. Není to ideální stav, ale alespoň možnost, jak práci nepřerušit. Co ale stavby? Silnice, budovy, železnice nebo inženýrské sítě se z domova nepostaví. Je nutné, aby stavby neosiřely a aby výstavba pokračovala bez přerušení. Sám občas zavítám na stavbu jako autorský dozor a vím, jak je těžké manuálně pracovat za současných podmínek dodržování hygienických předpisů. Zkuste si někdo o víkendu pracovat na zahradě s rouškou dvě hodiny. Dělník na stavbě musí pokládat střechu, betonovat, zdít nebo montovat rozvody celou pracovní směnu. Opravdu to nikomu nezávidím. Chtěl bych vám proto všem alespoň touto formou velice poděkovat za to, jak současnou nelehkou situaci zvládáte. Přeji nám všem, aby tato nelehká doba co nejdříve skončila a my se mohli vrátit k normálnímu životu a práci.

V našem profesním životě nás v nastávajícím období čeká mnoho nového. V parlamentu se bude projednávat nový stavební zákon, mění se normy, na dveře klepe BIM. Jednou z nejvíce sledovaných věcí v naší Komoře je nyní odpovědnost autorizovaných osob za vykonanou práci. Ostře sledované případy lávky v Praze-Troji, tělocvičny v České Třebové, mostu ve Vilémově na Havlíčkovobrodsku nebo mostu ve Studénce ukazují, jak těžké je najít objektivní posouzení obdobných havárií. Chybí speciální odbornost soudních senátů pro náš obor. Určitě by stálo za úvahu, aby se soudy lépe orientovaly ve stavební problematice, specializovaly se a aby se do protokolů nedostávaly pojmy jako statistický namísto statický výpočet, jak tomu bylo v jednom z výše uvedených případů. Určitě to nepřispívá ke zvýšení prestiže soudních verdiktů. Velkým problémem je i doba, po kterou projektanti ručí za svou práci. Na toto téma bylo napsáno již mnoho odborných článků, nebudu je zde opakovat. Je to ale opravdu závažné téma, se kterým se bude muset ČKAIT v následujícím období vypořádat. Některé stavby, jak je tomu u prohlídek stavu mostů nebo budov ze strany HZS, se pravidelně kontrolují, některé si však žijí svým vlastním životem a my se najednou divíme, když občas něco spadne nebo nefunguje. Statika nepodléhá u běžných staveb vůbec žádné kontrole a mohlo by se stát, že projektant bude trestně stíhán po desítkách let za havárii, která byla zaviněna špatnou údržbou ze strany majitele. Přitom po předání projektové dokumentace autor nemá velmi často možnost ani kontrolovat, zda byla stavba provedena podle jeho návrhu, natož sledovat stavbu a případné změny v následujícím průběhu jejího trvání. Autorský dozor u většiny staveb není totiž ani povinný. Naše žádost při návrhu nového stavebního zákona na povinnost autorského dozoru u všech staveb byla i přesto zamítnuta. Bude to určitě velmi náročná diskuse, ale doufám, že i u našich kolegů na MMR a v parlamentu najdeme porozumění pro naše argumenty.

Nemohu zakončit tento úvodník bez toho, abych nepoděkoval za předchozí vedení Komory oběma svým předchůdcům Ing. Václavu Machovi a Ing. Pavlu Křečkovi. Komora je v dobré kondici a je to určitě z velké části jejich zásluha. Počítám s tím, že se spolu budeme i nadále setkávat a že mi poskytnou mnoho cenných rad v mé nadcházející práci.

Ing. Robert Špalek
předseda ČKAIT

PF
2021

**Do nového
roku přejeme
především**

**dobrý
stavební
zákon**

**a pevné
zdraví**

Pro své členy vydává Česká komora
autorizovaných inženýrů
a techniků činných ve výstavbě.

Vychází šestkrát ročně.
Pro členy ČKAIT zdarma.
Náklad: 28 000 výtisků
Datum vydání: 14. 12. 2020

Redakční rada:

- **Ing. Radim Loukota**
předseda redakční rady,
člen Představenstva ČKAIT
- **Ing. Svatopluk Zídek**
místopředseda redakční rady,
předseda oblasti ČKAIT Karlovy Vary,
člen Představenstva ČKAIT
- **Marie Báčová**
odborná poradkyně předsedy ČKAIT,
kancelář ČKAIT Praha
- **Ing. Milan Havliš**
předseda oblasti ČKAIT Hradec Králové
- **Ing. Dominika Hejduková**
vedoucí Střediska vzdělávání
a informací ČKAIT
- **Ing. Hedviga Klepáčková**
vedoucí Legislativně právního
střediska ČKAIT
- **Ing. Daniel Lemák, Ph.D.**
oblast ČKAIT Olomouc, statik
- **Ing. Miroslav Loutocký**
Regionální kancelář ČKAIT Brno
- **Doc. Ing. Karel Papež, CSc.**
oblast ČKAIT Praha
- **Ing. Jindřich Pater**
místopředseda ČKAIT,
předseda Ediční rady ČKAIT
a předseda Rady pro podporu rozvoje
profese ČKAIT, oblast ČKAIT Ostrava
- **Ing. Jaroslav Valkovič**
oblast ČKAIT Zlín
- **Ing. Renata Zdařilová, Ph.D.**
oblast ČKAIT Ostrava,
členka Představenstva ČKAIT

Šéfredaktorka: Ing. Markéta Kohoutová

Redakce: ČKAIT, Sokolská 1498/15,
120 00 Praha 2
tel.: 227 090 111 (Milena Smilková)

Layout: EXPO DATA spol. s r.o.
Ilustrace: Eliška Čermáková
Sazba: Vladimír Tipelt, DiS.
Jazyková redakce: Gabriela Nápravníková
EXPO DATA spol. s r.o.

Z+i ČKAIT č. 1/2021

Termíny příspěvků: 4. 1. 2021

Termín vydání: 22. 2. 2021

Příspěvky posílejte na:

Ing. Markéta Kohoutová, tel.: 773 222 338,
kohoutova@esb-magazin.cz

Tisk: Walstead Moraviapress s.r.o.
U Póny 3061, 690 02 Břeclav

Vydavatel: Informační centrum ČKAIT, s.r.o.
Sokolská 1498/15, 120 00 Praha 2
info@ic-ckait.cz; www.ic-ckait.cz
IČ: 25930028

MK ČR E 15660, ISSN 1804-7025 (ČKAIT)

Valné hromady oblastí ČKAIT jsou v roce 2021 volební

Letošní valné hromady volí nové výbory oblastí, kterým k datu plánovaného termínu končí mandát. Výbory musejí být minimálně pětičlenné. Ty si následně zvolí ze svého středu nového předsedu.

Valné hromady se připravují bez ohledu na epidemiologický vývoj. Podle protiepidemických opatření se mohou ve vnitřních prostorách konat hromadné akce s následujícím maximálním počtem účastníků: 1 PES = max. 100 osob uvnitř • 2 PES = max. 50 osob uvnitř • 3 PES = max. 10 osob uvnitř • 4 PES = max. 6 osob uvnitř.

Zde uvádíme harmonogram valných hromad 2021 a účast v minulém roce, z níž lze odvodit, za jakých epidemiologických podmínek by se mohly uspořádat, pokud nebude povolena výjimka.

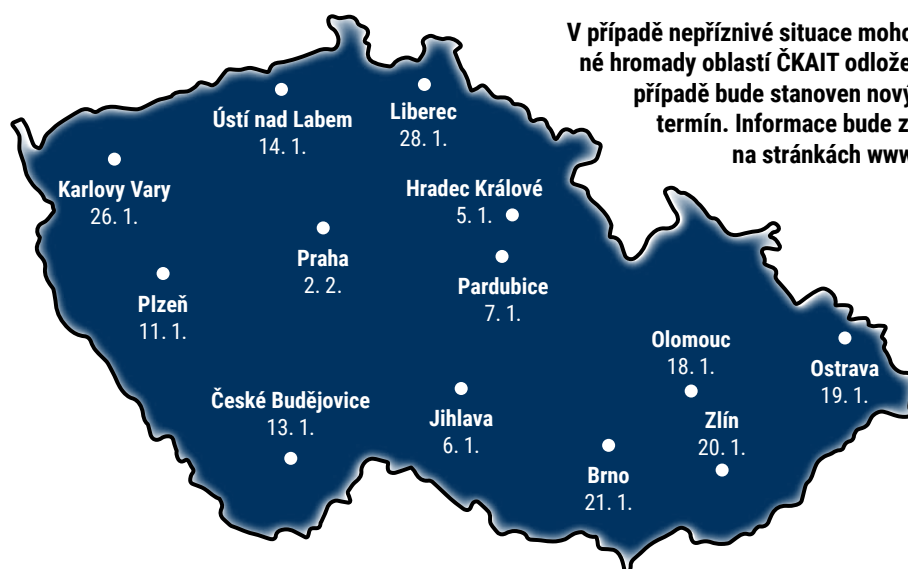
Pozvánka na rok 2021

5. ledna – Hradec Králové
6. ledna – Jihlava
7. ledna – Pardubice
11. ledna – Plzeň
13. ledna – České Budějovice
14. ledna – Ústí nad Labem
18. ledna – Olomouc
19. ledna – Ostrava
20. ledna – Zlín
21. ledna – Brno
26. ledna – Karlovy Vary
28. ledna – Liberec
2. února – Praha

Účast v roce 2020

119 členů – z toho výbor 9 osob
60 členů – z toho výbor 7 osob
104 členů – z toho výbor 6 osob
156 členů – z toho výbor 7 osob
147 členů – z toho výbor 9 osob
106 členů – z toho výbor 10 osob
125 členů – z toho výbor 7 osob
155 členů – z toho výbor 9 osob
99 členů – z toho výbor 5 osob
135 členů – z toho výbor 12 osob
59 členů – z toho výbor 5 osob
68 členů – z toho výbor 9 osob
336 členů – z toho výbor 10 osob

Pokud bude účast obdobná jako v předchozích letech, pak pouze ve třech oblastech – konkrétně v Jihlavě, Karlových Varech a Liberci – by se za nejpříznivějších podmínek označených PES 1 mohla valná hromada uskutečnit. Více než 100 autorizovaných osob se schází v devíti oblastech, tzn. že v těchto oblastech by se nemohla valná hromada konat ani za těch nejpříznivějších podmínek označených PES 1. Kancelář ČKAIT proto oslovila hlavní hygieničku MUDr. Jarmilu Ražovou a požádala o výjimku na povolení uspořádat valné hromady ve všech třinácti oblastech. K datu uzávěrky nebyla odpověď známa.

V případě nepříznivé situace mohou být valné hromady oblastí ČKAIT odloženy. V tom případě bude stanoven nový náhradní termín. Informace bude zveřejněna na stránkách www.ckait.cz.

*Jak změny stavebního zákona urychlují stavební povolenací řízení? Podle studie Světové banky Doing Business trvalo v roce 2015 v průměru **143 dní**. Po novele stavebního zákona v roce 2018 se prodloužilo na **246 dní**. Nový stavební zákon slibuje lhůtu stavebního řízení kratší než **365 dní!** (foto: archiv Stavba roku, koláž: Eliška Čermáková)*

Rekodifikace počtrnácté aneb jak probíhalo první čtení stavebního zákona ve Sněmovně

Vláda od navrhované rekodifikace očekává usnadnění podnikání ve stavebnictví a nastartování ekonomiky. Opozice se naopak obává nárůstu chaosu, soudních sporů i nákladů v řádech desítek miliard korun na plánovanou centralizaci veřejné správy, kdy kompetence samosprávy mají přejít do rukou státu.

Stavební zákon prošel prvním čtením 5. listopadu 2020 na mimořádné schůzi Poslanecké sněmovny. Hlasovali pro něj poslanci ANO, ČSSD, KSČM a SPD. Lhůta na projednávání ve výborech byla prodloužena na 100 dní. Garančním výborem je hospodářský výbor pod vedením SPD. Do druhého čtení by se měl dostat v únoru 2021. Stenoprotokol z prvního čtení (v plném znění na webových stránkách Komory jako příloha č. 135) je velmi náročné čtení a rozsahem

by vydal na několik čísel našeho časopisu. Jelikož se z věcných projednávání od předkladatelů a zpracovatelů návrhu stavebního zákona a pozměňovacích zákonů dostáváme do sféry politické, níže uvádíme výňatky rozpravy poslanců podle jednotlivých politických stran. Nejprve uvedeme ty, které stavební zákon poslaly do druhého čtení. Potom ty, které požadovaly jeho přepracování a vrácení do připomínkového řízení.

Kdo a proč nový stavební zákon prosazuje

Čtyři politické strany, které v prvním čtení hlasovaly pro vládní návrh rekodifikace stavebního práva, očekávají ve druhém čtení jeho významnou proměnu. Jejich požadavky jsou však často protichůdné. Nejednotný postoj mají přitom ke klíčovým bodům jako je vytvoření stavebního superúřadu či vytváření vlastních předpisů velkými městy.

ANO – požaduje komplexní reformu stavebního práva a centralizaci rozhodování při povolování staveb s cílem nastartovat ekonomiku

Poslanecký klub ANO má 78 členů. Do rozpravy se přihlásilo osm z nich, vystoupili celkem dvacetkrát. Poslanci Faltýnek, Feranec, Ka-

látová, Kalous, Kolovratník, Kořanová, Kubík a Procházková společně s ministrem Havlíčkem uvedli, že předložený stavební zákon je šancí na potřebnou změnu.

Vypořádejme připomínky pomocí pozměňovacích návrhů – MMR přichází se zákonem, který si klade za cíl zrychlení nekonečně

dlouhého povolování staveb, zajištění dodržování lhůt a hlavně digitalizaci. Věříme, že nás tento zákon přivede do 21. století a povede i k nastartování ekonomiky. Vypořádávání jednotlivých připomínek trvalo téměř tři roky. Jednání v poslaneckých pracovních skupinách i na kolegiu MMR se účastnili zástupci urbanistů, architektů, geodetů a dalších. Ke kompromisům docházelo. Problematický je jen vznik nového úřadu. Ale od toho je tady legislativní proces. Až to projde prvním čtením, lze připomínky vypořádat pomocí pozměňovacích návrhů. Co se týče připomínek Nejvyššího správního soudu, tak všechny byly vypořádány.

Odstraníme obstrukce – Zásadními problémy současného stavu jsou především nejednotnost, složitost a atomizace veřejného stavebního práva mezi obrovské množství obecních, speciálních a jiných stavebních úřadů a více než 40 dotčených orgánů. Častým problémem je systémová podjatost. Pro ČR je typická nepřiměřená délka řízení a přezkumu závazných stanovisek. Slabinou je faktická kompetenční slabost stavebních úřadů způsobená závislostí na závazných stanoviscích dotčených orgánů státní správy a jejich samostatných přezkumech. Stále se potýkáme s instančním i kompetenčním pingpongem mezi stavebními úřady. Problémem jsou také účelové obstrukce účastníků řízení, enormní právní nejistota na stranách všech žadatelů o povolení, stejně jako odpůrců, ale také státní správy i samosprávy. A proto tolik případů končí u českých soudů, které je zatěžují, a to zcela zbytečně.

Stavební řízení podle desítek zákonů – Dnes stavby povoluje sedm set čtrnáct obecních stavebních úřadů, šest set šest speciálních stavebních úřadů, čtyři vojenské stavební úřady, devět báňských a další čtyři speciální. Stavebník se musí řídit osmdesáti pěti zákony, podle padesáti zákonů si u dotčených orgánů musí zajistit závazné stanovisko ke stavbě, podle dalších dvaceti zákonů sehnat další doklady, jako jsou průkaz energetické náročnosti, certifikáty, samostatná povolení, hluková studie, radonový průzkum, energetický posudek, povolení výjimek a řídit se ještě patnácti dalšími předpisy, ve kterých jsou stanoveny požadavky, podle kterých musí projektant postupovat. A to je docela slušný chaos.

Postupná evoluce je slepou cestou – Roztříštěnost hmotného práva po rezortech se projevuje v nových a v nových povinnostech, které nejsou nikým řízeny a koordinovány, často vznikají z iniciativ různých zájmových skupin a mnohdy nejsou zajištěny základní podmínky pro stabilitu a předvídatelnost práva. Dochází k opomíjení přechodných ustanovení, k bobtnání dokumentace a přehánění požadavků EU tzv. gold plating. To vše se negativně podepisuje na náročnosti procesu a výsledné ceně staveb. Nesmíme se spokojit s konzervativní dílčí novelou, která se jen pokusí opravit některé chyby v současném systému. Ten je dlouhodobě nefunkční, nereformovatelný. Je proto potřeba udělat krok veskrze reformní, k čemuž nám předložený materiál dává šanci.

Oddělíme stavební úřady od samospráv – Bez skutečně odděleného modelu stavebních úřadů od samospráv a integrace dotčených orgánů nelze realizovat reformní krok. K původnímu kvalitně připravenému návrhu, který se v důsledku politického vyjednávání nakonec změnil, se musíme vrátit. Důkladně jsme se zabývali argumenty, sledovali veřejnou diskusi, která mnohdy byla spíše lynčem než rozumnou debatou. Tvrdí-li někdo, že změna systému a oddělení model sebere starostům jejich kompetence, potom se musíme ptát, jaké kompetence sebere, protože ve stávajícím modelu starosta či

představitel samosprávy žádné nemá. Ty jsou plně v kompetenci státní správy v přenesené působnosti.

Bude jeden stavební úřad a povolení do roka – Rekodifikace stavebního práva není a nesmí být kosmetickou změnou, musí být skutečnou a koncepční změnou, musí znamenat jedno razítko, jeden úřad, jedno úložiště, jeden výklad. A také povolení do šedesáti dnů a v případě přezkumu do jednoho roku, tedy více než desetinásobné zkrácení procesu od toho, jak reálně dnes funguje. Navíc novou strukturou stavebních úřadů, posílením jejich odborné kompetence, technického vybavení, sjednocením metodiky a rozhodování se zásadním způsobem sníží korupční potenciál v této oblasti, na který si Češi začasté stěžují.

Obcím selepší pozice v územním plánování – Pro obce ale rekodifikace přináší také zásadní změny. Umožní jim samotným lépe povolovat jejich projekty, ať již infrastrukturní nebo z různých dotačních titulů, což byl dosud zásadní problém. A také budou mít zásadně lepší postavení v územním plánování.

O přezkumu rozhodne nadřízený úřad sám – Další významná změna, kterou rekodifikace přináší, spočívá v koncentraci řízení. V rámci přezkumu již nebude nadřízený úřad posílat stavebníka zpět k první instanci, ale rozhodne sám, a to je samo o sobě velmi významnou úsporou času i finančních prostředků, které řízení vyžaduje. Ministerstvo pro místní rozvoj při přípravě rekodifikace vytvořilo dobrý základ, který lze dále v Poslanecké sněmovně ještě upravit.

ČSSD umožnila, aby se stavební zákon posunul do Poslanecké sněmovny

Poslanecký klub ČSSD má 14 členů. Čtyři poslanci se sedmkrát přihlásili do rozpravy. Jmenovitě zákon obhajovali, byť se značnými výhradami, poslanci Dolínek, Zaořálek, Chvojka a Onderka. Je paradoxní, že ČSSD nesouhlasí se základní myšlenkou stavebního zákona, a to je centralizace stavebního řízení. Očekává, že politici zákon dotvoří pozměňovacími návrhy.

Zákon se musí změnit – Je ale potřeba ho na politické rovině dotvořit tak, aby byl schválen a mohl fungovat. Nikdy nevzniká zákon, jehož účelem by byla komplikace, zdržování a prodražení. Nejinak tomu je i tentokrát u stavebního zákona, který předkládá Ministerstvo pro místní rozvoj jako nejzásadnější normu tohoto volebního období. Pro sociální demokracii je stěžejní rychlost procesu.

Role měst bude posilovat, přesto přicházejí o kompetence ve stavebním řízení – Starostové a radní z menších měst jednoznačně říkají, že by rádi zachovali model, kdy obec může mít vliv na stavební řízení. Větší města říkají, že chtějí mít vlastní předpisy. Problémy platného stavebního zákona jsou nejvíce vidět právě ve velkých městech – Praha, Brno, Ostrava, Plzeň, Liberec. Stát dnes plánuje, že zodpovědnost nebudou mít města, ale stát, nicméně občanům se stále budou zodpovídat města, nikoli stát. To je klíčové, o čem se musíme bavit zase v příštích týdnech. Ať chceme nebo ne, ve městech na celém světě bude žít více a více obyvatel, a proto bude role měst stále důležitější.

Města mohou mít vlastní předpisy – Jedním z konkrétních problémů návrhu jsou právě univerzální stavební předpisy. Praha může díky svým vlastním stavebním předpisům utvářet kompaktní město krátkých vzdáleností, městské pražské stavební předpisy se věnují specifickým problémům města, spojených zejména s rozpadem městské struktury a expanzí města do krajiny.

Památková péče se týká jen 1,4 % území ČR – ČSSD požaduje, aby nebyly pominuty důležité orgány státní správy, ale ani žádní občané. Pokud se mluví o památkové péči jako o něčem, co souvisí s problémem rychlosti stavebních řízení, tak to není pravda. Velikost chráněného území památkových zón v ČR tvoří jenom asi 1,4 % plochy, na kterou se vztahuje účinnost stavebního zákona. Takže je to poměrně nepatrný zlomek, i když se týká významných nebo atraktivních míst.

Omezení kontroly je největším rizikem pro ochranu veřejných zájmů – Nová podoba stavebního zákona možnost kontroly nad automaticky generovanými rozhodnutími významně komplikuje nebo úplně vylučuje. Dalším rizikem je nejistota, zda Nejvyšší stavební úřad bude skutečně hájit veřejný zájem na ochranu kulturního dědictví. Ve věcném záměru to vypadalo, že dochází k vyřazení památkové péče například při posuzování demolice v chráněných územích. Rizikové bylo i to, že územně analytické podklady byly označeny jako nezávazné podklady, na které se může a nemusí brát zřetel. Dalším velkým rizikem bylo i to, že nebylo garantováno dodržení mezinárodních úmluv – celosvětových i evropských. Takle vážná rizika vedla k jednání s ministryní Dostálovou a vyústila do určitého kompromisu, na kterém jsme se dohodli. To neznamena, že v současné podobě by stavební zákon nevstupoval do současné podoby památkové péče. Stávající návrh přinese docela zásadní změny, zejména ve 450 ochranných pásmech včetně Prahy. Gesce památkového úřadu má přejít na Nejvyšší stavební úřad. To je taková ta nejzazší hranice, na kterou můžeme v památkové péči ustoupit.

KSČM očekává od návrhu zákona úplně něco jiného, než je v něm napsáno

Poslanecký klub KSČM má patnáct členů. Tři poslanci KSČM se třikrát přihlásili do rozpravy. Jmenovitě stavební zákon obhajovali a komentovali poslanci Filip, Luzar a Grospič. Od nového zákona očekávají, že zabrání vzniku černých staveb. Ano, to se jistě díky fikci souhlasu snadno podaří. Na rozdíl od jejich představ však usnadní vznik developerských projektů, s nimiž občané nesouhlasí. KSČM podpořila vstup zákona do druhého čtení, protože očekává, že dojedná jeho úpravy.

Po třiceti letech můžeme změnit stavební právo – Dnes stavební úřady fungují v rámci přenesené působnosti na obcích a na krajích. Ptáme se, zda jsme spokojeni, jak fungují? Neslyšeli jsem žádného předřečníka, který by řekl, že vcelku ano. Již třicet let se nám nedaří tento systém změnit, aby byl efektivnější, aby nevznikaly černé stavby, aby nevznikaly developerské projekty, se kterými občané nesouhlasí, anebo naopak, aby vznikaly a rychleji se realizovaly silnice, dálnice a další stavby, které občané požadují. A to se nedaří. A tady na stole je první ucelenější pokus toto změnit. Ano, na začátku toho pokusu byla PR agentura pana premiéra poukazující na to, že ČR je v průměru někde za banánovými republikami. Není to pravda, protože stavební právo je složité. A máte stavby, které jsou v rámci stavebního povolení povolené ne v letech, ale ve dnech. Jsou samozřejmě i složité stavby, které trvají někdy možná i deset let.

Zrychlení neřeší problém se spekulacemi pozemků – Jsme pro to, aby se zrychlilo stavební řízení z hlediska infrastruktury. Ale to neřeší problémy developerů, problémy se spekulacemi s cenami pozemků ani problém současně platných územních plánů, které jsou v rozsahu a pravomoci jednotlivých obcí. Čili jestliže tento zákon

posuneme dnes do prvního (druhého) čtení, jestliže se prodlouží lhůta k jeho projednávání na 90 dní, neznamená to, že se odstraní podstatné připomínky.

Je hloupost, aby města měla své předpisy, stačí jim územní plán – Zazněl tady i názor, že vlastně každá obec by měla mít vlastní stavební zákon, aby mohla uplatňovat své historické a další principy a vlivy. Samozřejmě je to hloupost. Již dneska může v rámci územního plánování toto uplatňovat. Proč to obce nedělají? Než se zastupitelé seznámí s problematikou a než začnou něco dělat, tak už končí volební období a bojí se jít do střetu v rámci územního plá-

Průběh prvního čtení v Poslanecké sněmovně

Návrh stavebního zákona byl 11. září 2020 rozeslán poslancům jako dva tisky č. 1008/0 a č. 1009/0. Organizační výbor svým usnesením č. 324 z 8. října 2020 změnil předchozí rozhodnutí a dosavadní zvyklosti. Garančním výborem se stal nově hospodářský výbor (pod vedením SPD). Výbor pro veřejnou správu a regionální rozvoj (pod vedením Pirátů) se stal jen dalším výborem, kde se má stavební zákon projednávat. Jako zpravodaje určil Ing. Martina Kolovratníka (ANO). Projednávání tisků bylo zařazeno na pořad 62. schůze PSP od 20. října 2020. Ministryně pro místní rozvoj vydala 27. října 2020 tiskovou zprávu s úvodním slovem: *Cílem dnes projednávaného stavebního zákona je zrychlení a zefektivnění povolovacích procesů ve všech právních předpisech, které upravují nebo se dotýkají veřejného stavebního práva.*

K projednávání stavebního zákona z důvodu jiných předem pevně zařazených bodů v ten den nedošlo. K projednání obou tisků došlo až na mimořádné schůzi 5. listopadu 2020. Z důvodu zdravotní indispozice ministryně Dostálové byl jak stavební zákon, tak i změnové zákony prezentovány v prvním čtení ministrem Havlíčkem. V jeho více než půlhodinovém výkladu zaznělo mimo jiné: *Nový stavební zákon je vyváženým kompromisem naplňujícím závazky vlády vyplývající z jejího programového prohlášení, a to podpořit a zrychlit výstavbu v naší zemi a prosazením rekonstrukce veřejného stavebního práva, které musí vést ke zjednodušení a zkrácení přípravy, a logicky tím ke zvýšení konkurenceschopnosti. Nový zákon nám pomůže v řešení současné krize a v zásadě pomůže prakticky každému, kdo kdy bude stavět. Stavebník bude do jednoho roku vědět, jestli může stavět, či nikoliv. Stavebník už nebude muset shánět víc jak 40 razítek, většina dotčených orgánů bude integrována do stavebního úřadu. Místo územního a stavebního řízení bude už jen jedno, takže bude jen jedna možnost odvolání. Jeho slova doplnil zpravodaj a poslanec Kolovratník: *Nezapomínejte prosím v diskusi na to, co je podle mého názoru jedním z hlavních momentů. Je to o digitalizaci, o sjednocení procesů. Obíhat mají dokumenty a podklady, nikoliv občané, investoři a lidé, kteří chtějí něco vybudovat nebo postavit.* Výsledek hlasování byl očekávaný. Vládní návrh stavebního zákona a návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím stavebního zákona, postoupil do druhého čtení. Oba zákony byly postoupeny k projednání hospodářskému výboru (SPD) jako výboru garančnímu. Současně byly tyto tisky přikázány výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj (Piráti) a ústavně právnímu výboru (ODS). Poslanci odsouhlasili lhůtu 100 dnů na projednání ve výborech.*

nování, který nevyhnutelně vždycky nastane. Ale stavební zákon to nevyřeší, protože územní plánování neustále zůstává v kompetenci samospráv, které si rozhodují o tom, jak to v území chtějí mít.

Kompromis v ochraně veřejných zájmů se hledá – Nakonec se podařilo najít určitý kompromis mezi ochránci památek, mezi např. hasiči a dalšími, kteří mají nezanedbatelné právo se vyjadřovat ke stavbám a stavebnímu řízení jako takovému. Přesto by při rozhodování o tom, jak by měl vypadat budoucí stavební zákon a budoucí stavby, nemělo být základním kritériem, že do týdne musí být hotov, abychom byli první ve světě v rychlosti stavebního řízení, nebo naopak abychom byli schopni zastavit jakoukoli stavbu, kde se bude kvůli mlokovi či křečkovi blokovat a blokovat a blokovat. Tady musí nastat určitá shoda.

Musíme se rozhodnout, zda zrušíme přenesenou státní správu – Všichni, kteří se účastní na tvorbě a diskusích ke stavebnímu zákonu, si musí ujasnit otázku, zda půjdeme cestou oddělení státní správy, nebo půjdeme tím modulárním konceptem, který máme dnes, a budeme se pouze snažit vylepšovat jednotlivé paragrafy? To je základní otázka, která nás trápí, ať vnímáme pozici starostů, ať vnímáme pozici obcí, ať vnímáme pozici ministerstva, ať vnímáme pozici stavebníků i těch, co by chtěli stavět a mají problémy.

Připomínky Legislativní rady vlády – Nevíme ale, zda a jak vláda akceptovala připomínky Legislativní rady do návrhu, který dnes máme před sebou na stole.

SPD očekává, že stavební zákon vytvoří politici a nikoliv ministerstvo

SPD vede hospodářský výbor, který se stal garantem stavebního zákona. Poslanecký klub má devatenáct členů. Tři z nich se třikrát přihlásili do rozpravy. Poslanci Fiala, Holík, Jelínek deklarovali, že hospodářský výbor je připraven protlačit stavební zákon legislativním procesem.

Vzor projednání je v liniovém zákoně – Hospodářský výbor za podpory celého politického spektra protáhl Sněmovnou zákon o liniových stavbách, který přinese úžasné zrychlení budování silnic, dálnic, vysoko-

rychlostních tratí a podobně. A je úplně nepředstavitelné, že to žádné ministerstvo před námi nebylo schopno napsat a udělat. Museli ho psát až politici. Je možné, že stejný případ bude i se stavebním zákonem. Jsme rádi, že k tomu MMR našlo odvahu. Je to hozená rukavice, projednáme to v hospodářském výboru a je to správná varianta. Hospodářský výbor navštěvují různé skupiny lidí, kteří se podílejí na vytváření stavebního prostředí. Projektanti tvrdí, že jestliže stavební řízení trvá deset let, pak to, co naprojektují v době realizace, neodpovídá platným předpisům. To by schvalovací proces musel začít znovu.

Máme připraveny pozměňovací návrhy – Týkají se aplikace procesního řízení při vyřizování stavebního řízení, digitalizace a transparentnosti, přiměřenosti pokut a poplatků za podání žádosti k bytové a rodinné výstavbě. SPD požaduje jasný a pragmatický popis procesů u jednotlivých úkonů stavebního řízení pro různé druhy stavebních řízení, jakým způsobem se k nim budou složky stavebních úřadů a dalších dotčených orgánů vyjadřovat, v jakých termínech a s jakými výstupy. Budeme podávat pozměňovací návrh, aby povinnost aplikace digitálních přesných postupů ve stavebním řízení byla již v samotném návrhu zákona a neodsouvala se do prováděcí vyhlášky, na kterou již jako Sněmovna nebudeme mít vliv. Jasně stanovený proces odpovídající průběhu určitého stavebního řízení je systém, který nedovolí prodlevy, ani žádné nezákonné jednání. Nedílnou součástí informačních systémů veřejné správy vztahujících se ke stavebnímu řízení musí být notifikační proces. Jedná se o to, aby o jakékoliv změně ve stavebním řízení, o jakékoliv překážce či změně ve vyřizování žádosti byl okamžitě informován stavebník a všichni, kdo jsou součástí toho stavebního řízení, aby nedocházelo k žádnému zdržení a zbytečnému protahování stavebního řízení. Občany chceme uchránit před přehnanými pokutami v případě individuální výstavby. Rozumíme sice principu jednotnosti pokut podle provedeního přestupku, ale přece jenom nemůžeme stanovit pokuty pro velkou developerskou výstavbu na stejné úrovni jako pro výstavbu rodinného domu nebo garáže. Takové likvidační paragrafy musí být upraveny, aby občanům nehrozily při řešení bydlení nepřiměřené pokuty a případná exekuční řízení.

Odpůrci současného návrhu stavebního zákona

V návrhu nového stavebního zákona opozice vidí velké ohrožení veřejného zájmu i samotného stavebního procesu. Jedná se o nejvýznamnější zásah do veřejné sféry. Údajný kompetenční spor se jen přenesl ze samosprávy na státní správu. Je zajímavé, že opozice uvádí velmi podobné argumenty jako někteří koaliční poslanci z ČSSD.

ODS upozorňuje na analýzu vládního Ministerstva vnitra

Poslanecký klub ODS má 23 členů. Tři z nich se dvanáctkrát přihlásili do rozpravy. Poslanci Kupka, Adamec a Bendl varovali před tím, že reforma znamená ohrožení stavební činnosti v ČR. Kontroverzní projekty se budou snadněji povolovat, což vyvolá nárůst soudních sporů. Stejnou analýzu uveřejnilo i vládní ministerstvo vnitra.

Vládní koalice válcuje zvyklosti – Místo toho, aby byl garantem výbor pro veřejnou správu a regionální rozvoj, což je standardní příslušný gesční výbor, pod který MMR odjakživa spadá, tak se to přesouvá na hospodářský výbor. Proč asi? Pohybujeme se na politickém kolbišti a celá řada významných změn má svůj politický rozměr, protože prostě platí, že to, co přináší vládní úprava stavebního zákona, je nejvýznamnější zásah do veřejné správy za posledních více než deset let, a zasluhuje tím pádem patřičnou debatu.

Dva roky bude stavební činnost zpomalena či zastavena – Vůbec nezpochybňujeme, že v zákoně je řada konkrétních pozitivních věcí, a za nimi budeme stát. Ale odmítáme kroky, které ve skutečnosti budou ohrožovat průběh stavební činnosti v ČR. A to není jenom politický názor opozice. To je konkrétní připomínka celé řady odborných organizací, je to také zásadní připomínka vládního Ministerstva vnitra. Analýzu, kterou vytvořilo, nejde skartovat, nejde utajit před veřejností. A co říkáte? Říkala, že pokud by měla projít tato reforma, může to znamenat na dva roky vážné ohrožení stavební činnosti nebo zastavení stavební činnosti v ČR. Tak to je přece vážná poznámka. Pokud voláme všichni po tom, že se z krize musíme proinvestovat, tak za těchto okolností jít do rizika, že se ohrozí průběh stavební činnosti v České republice, je přece krok přesně opačným směrem.

Jak dlouho trvá stavební řízení? – Podívejme se na konkrétní data. Rok 2015 – průměrná délka stavebního řízení 143 dnů. Rok 2019 – poslouchejte dobře – 246 dnů! Pokud se průměrné stavební řízení prodloužilo o více než 100 dnů, pak je namístě se ptát, kde je příčina. Odpověď je jednoduchá. Od 1. ledna 2018 začala platit novela stavebního zákona, přinesla nová razítka, např. závazné stanovisko orgánu územního plánování a řadu dalších komplikací a nejistot. Dobře si pamatujeme, jak jsme při jejím projednávání poslouchali kouzelné řeči o tom, jak se všechno zjednoduší, zkrátí, posune dopředu. Tehdy jsme také připomínkovali zásadní problémy, které to přinese. Nikdo z vládní koalice na ty věcné argumenty neslyšel. A výsledek je prodloužení stavebního řízení.

Digitalizace je krok do 21. století, který je již schválen a vládní návrh ho opět neguje – V okamžiku, kdy vstoupí v účinnost celý balík digitalizačních změn, které Sněmovnou už prošly, bude stavebníkům sloužit portál stavebníka jako komunikační platforma, jako způsob, nejen jak žádat o stavební povolení, ale jak také sledovat jeho průběh. Vládní návrh stavebního zákona je návrat někde do devatenáctého století v podobě centrálního mega stavebního úřadu. Krok do 21. století přece neznamená, že tu vybudujeme novou byrokratickou strukturu. Stalo se někdy někde na světě, že by vážný problém vyřešil vznik nového úřadu? To si rozhodně nevybavujeme a nic takového se nestalo, protože vznik nového úřadu problémy opravdu fakticky neřeší, ale generuje nové. Ostatně analýza Ministerstva vnitra hovoří o tom, že zákon může přinést ohrožení procesů ve stavební činnosti. Nový úřad, který bude vznikat, bude potřebovat nové směrnice, nové organizační řády, nové úředníky a celou řadu dalších věcí.

Vydat stavební povolení na principu fikce vytváří významná rizika – Nesouhlasíme s fikcí stavebního povolení. Je to namístě jen v rámci pořizování jednotlivých vyjádření, tam, kde nezareagují včas úřady. Pokud chceme po občanech, aby dodržovali přesně všechny zákonné lhůty, tak to má činit i stát. A má k tomu mít příslušné nástroje. Budeme určitě podporovat fikci souhlasu či souhlasných vyjádření ve vztahu například k vlastníkům sítí. Je důležité, aby nebylo možné uplatňovat připomínku, která nezazněla v předchozím projednávání. To jsou konkrétní důležité principy, které by se v tom zákoně objevit určitě měly.

Ducha zákona nenajdeme v pozměňovacích návrzích – Každý zákon má svoji filozofii, svého ducha. Opravdu si myslíte, že pozměňujícími návrhy je můžeme vylepšit? To prostě nejde. Musíme si ale říct, zda budeme bojovat proti smíšenému modelu tím, že vyrobíme nový státní úřad, o kterém máme jisté pochybnosti, protože víme, jak některé státní úřady takto fungují a mají pracoviště třeba až na úrovni jednotlivých obcí. Nebo jestli raději ne zvolíme bezpečnější cestu, neodstraníme byrokratické překážky a dobré věci neimplementujeme do stávajícího stavu smíšeného modelu. Rozhodne se tady postupně hlasováním. A vy, co dneska věříte, že vše je zalité sluncem, že je to připraveno úplně luxusně a budete pro to hlasovat, tak si na to vzpomeňte, až to půjde do praxe, až se ukáže, jak to vlastně funguje.

Lidský faktor neodstraníme – Tím, že převedeme agendu z měst a obcí nebo případně krajů na státní úřad se problému s lidským faktorem nezbavíme. Toho se zbavíme jen systémovým řešením a jasnými metodikami. A k tomu může úředník zůstat sedět tam, kde sedí, nemusíme vynakládat další obrovské finanční prostředky, se kterými bude muset stát počítat v případě, že budeme stávající úředníky stěhovat do nového úřadu.

KDÚ-ČSL nový stavební zákon přinese vleklé soudní spory

Poslanecký klub KDU-ČSL má deset členů. Pět z nich se šestnáctkrát přihlásilo do rozpravy. Poslanci Jurečka, Čížinský, Výborný, Juránek a Benešík varovali před právní nejistotou a upozorňovali, že veřejný zájem je zájmem každého jednotlivce.

Právní nejistota – Obrovský problém tohoto zákona je, že přivede stavebnictví do velké nejistoty do doby, než právě správní soudy poprvé rozhodnou a Nejvyšší správní soud poprvé rozhodne. Je to velké riziko a mnoho stavebníků si rozmyslí, jestli ve skutečnosti nepočká na ty precedenční rozsudky, jak to vlastně s tím zákonem dopadne.

Ochrana veřejného zájmu – Oproti původnímu věcnému záměru zákona předkladatel učinil určitý posun, nedochází k úplné integraci dotčených orgánů státní správy, ale vznikl z toho takový zvláštní model, kdy jsou některé orgány integrovány a některé nejsou. Když si vezmeme sněmovní tisk včetně důvodové zprávy, tak se vůbec nedozvídáme kritéria, na základě kterých jsou některé orgány integrovány a jiné ne. Čili kde je hranice zvýšené ochrany veřejného zájmu a kde už ta míra není? KDU-ČSL se hlásí zcela jednoznačně k tomu, že veřejný zájem péče o krajinu, životní prostředí, péče o kulturní památky musí zůstat prioritou, neboť ochrana veřejného zájmu je ve svém důsledku zájmem každého jednotlivce. Postup, který je navrhován, je však přinejmenším lehkomyšlný.

Vysoká finanční náročnost – Z hlediska vyhodnocení finančních dopadů jsme přesvědčeni o tom, že se předkladatel mylí, když tvrdí, že v optimálním případě by mělo dojít pouze k přesunům prostředků napříč jednotlivými kapitolami z důvodu vykompenzování přesunu agendy z územních samospráv na státní správu, nikoliv k navýšení jak prostředků, tak agendy. Finanční příspěvek státu na výkon státní správy totiž dlouhodobě nepokrývá reálné náklady, které obce a kraje hradí na výkon a za výkon státní správy. Také s ohledem na zcela jinou koncepci potom povolovacích řízení, kdy není vyhodnocen nárůst nebo pokles správních úkonů stavebních úřadů v budoucnu, nelze za dané situace ani stanovit finanční náročnost nově vykonávaných agend.

Obcházení řádného připomínkového řízení – Vzhledem k tomu, že ministryně Dostálová připravuje jakýsi doposud neznámý komplexní pozměňovací návrh, potom je potřeba vrátit předložený návrh k přepracování. Protože pokud předkladatelka sama před prvním čtením avizuje svůj vlastní nebo prostřednictvím někoho z poslanců předložený pozměňovací návrh, tak by bylo rozumnější a logické i pro kvalitu zákona samotného, ať si to paní ministryně a vláda přepracuje a předloží to Sněmovně poté, co do toho zapracuje tento pozměňovací návrh. Pokud je to jenom úhybný manévr k tomu, aby se obešla Legislativní rada vlády a vnitřní připomínkové řízení, pak to je špatně.

TOP 09 – bez kritické analýzy si zaděláváme na velký problém

Poslanecký klub TOP 09 má sedm členů. Do rozpravy se dvakrát přihlásil poslanec Feri. Varoval před prosazováním jedné zájmové skupiny na úkor ostatních a doporučoval, aby u takto zásadního zákona došlo ke shodě napříč politickým spektrem.

Zákon připravila jedna ze zájmových skupin – Již ve vztahu k věcnému záměru nyní předkládaného návrhu nového stavebního zákona jsme konstatovali problematičnost způsobu jeho přípravy. MMR jako svůj vlastní návrh předkládá návrh zpracovaný jednou ze zájmových skupin v oblasti stavebního práva. Co hůře, předkladatel zjevně neprovedl kritickou analýzu návrhu ani

nezajistil možnost oponentury ze strany dalších dotčených skupin či jejich zástupců. Formalizované mezirezortní připomínkové řízení nemůže již s ohledem na okruh zodpovědných institucí a výrazné časové omezení tento deficit nahradit. Jestli máme skutečně zreformovat stavební právo, tak nemůžeme problém, který se vytváří na úseku územního řízení, pouze přesunout do územního plánování.

Na podzim příštího roku nás čekají volby – Zákon schvaluje Poslanecká sněmovna bez širší podpory, jejíž mandát pomalu končí. V rámci legisvakance pak nutně dojde k dalším změnám. Přinese to jen další nejistotu stavebníkům a všem dalším účastníkům stavebního řízení. Zbýlý čas do podzimu příštího roku by proto bylo dobré využít k cizelování nového stavebního zákona. Kolegové v hospodářském výboru a případně i ve výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj nemohou vše zvládnout. V ústavně-právním výboru by to mělo být projednáno z pohledu správního řádu a návazanosti na další právní předpisy. Že na to vláda nemyslela, mě nepřekvapuje.

Piráti – superúřad přinese nárůst byrokracie, nikoliv digitalizaci a zrychlení

Poslanecký klub má 23 členů. Šest z nich se osmnáctkrát přihlásilo do rozpravy. Poslanci Bartoš, Ferjenčík, Balcarová, Pikal, Richterová a Profant upozorňovali na nesystémové zařazení stavebního zákona do gesce hospodářského výboru pod vedením SPD. I dnes je většina stavebních povolení vydána do roka.

Proč hospodářský výbor řeší otázky samosprávy? – Doposud bylo podle historické rešerše standardem, že zákon, který se týká stavebního řízení, garantuje výbor pro veřejnou správu a regionální rozvoj (pod vedením Pirátů), jak ostatně v první části rozhodl i organizační výbor Sněmovny. Pak na nátlak paní ministryně Dostálové organizační výbor toto rozhodnutí revoval a přikázal stavební zákon hospodářskému výboru (pod vedením SPD). Zavádění institucionálních změn, vznik nových úřadů či zásadní redukce účasti veřejnosti, které ten návrh předkládá a s kterými počítá, je vzhledem k celému procesu stavebního řízení sporný. Ve své podstatě jde totiž proti efektu tzv. finského pojetí posilování digitalizace, kdy termíny hlídá automat, upozornění vám chodí datovou zprávou nebo e-mailem. To je ta cesta, kterou se máme vydat, klientsky orientovanou státní správou, ne nabubřelou byrokratií, vznikem super úřadu.

Zrychlení nebude – Položme si znovu tedy otázku, zda ten předkládaný návrh nového stavebního zákona cíl, zjednodušení, zrychlení procesu výstavby při zachování ochrany veřejných zájmů skutečně naplňuje. V současné úpravě tyto cíle rozhodně nepřinese. Zde je garantováno rozhodnutí do roka, to však máme i nyní!

Celý postup přípravy zákona byl od začátku špatný – Vláda obešla svá vlastní pravidla pro psaní zákonů, obešla zaměstnance MMR a sepsání zákona zadala advokátní kanceláři, která mimo jiné často zastupuje developery a naslouchá lobbistům a Hospodářské komoře, která je však k tomuto tisku nyní velmi kritická.

Podceňují se i nadále regulační plány – Návrh zákona nevěnuje dostatečnou pozornost regulačním plánům. Vznik dobrého regulačního plánu je v ČR velmi obtížný. Inspirací by měla být evropská města jako Hamburk, který má vlastního „developera“, investora a dokáže i v regulačních plánech skutečně pracovat s územím, vykupovat, konsolidovat a soutěžit. Prostě regulační plán není územní plán. Je to dokumentace,

kteřá určuje specifika toho regionu. Měly by být posíleny. I z odborné konference, kterou jsme měli ve Sněmovně, vychází regulační plán jako vhodný nástroj. A zákon by měl minimálně inspirovat města metodologicky a zejména ukotvit roli regulačního plánování.

Spolky se účastní jen setiny stavebních řízení – V roce 2017 došlo k oslabení účasti veřejnosti a teď, v této novele je navrženo další oslabení. A argumentem je, že účast spolků prodlužuje procesy stavebního řízení. Podle analýzy, kterou máme k dispozici, se účastnily v minulém roce spolky pouze ve třech procentech zahájených územních řízení. Z toho v necelých půl procentech případů podaly odvolání. A to, že by podaly žalobu, to bylo v 0,025 procentech. To znamená, že je to velmi výjimečné a nemůže to mít v důsledku dopad na prodlužování délky stavebních řízení. Naopak podle analýzy způsobuje prodloužení stavebních řízení většinou nedostatečná dokumentace a podklady, které stavebníci dávají jako podklady pro rozhodnutí. Všichni mají právo na příznivé životní prostředí, tuto záruku nám dává i náš ústavní pořádek, měli bychom mít právo rozhodovat o svém okolí. Proto si myslím, že je dobré, aby tuto novelu projednal také výbor pro životní prostředí (pod vedením Pirátů).

Chybí klíčová data – Velkým problémem je, že stavební úřady, MMR ani statistický úřad nesbírají klíčová data. Oni nějaká data a informace sbírají, ale je to prostě zcela z doby analogové a rozhodně se podle toho nedá moderně plánovat a řešit problémy současného světa. My například opravdu datově nevíme, která řízení nejvíce zatěžují stavební úřady. Jsou to velké liniové stavby, jsou to mrakodrapy, jsou to stavby na složitém podloží nebo ve složité urbanistické situaci. Co to je? V Praze byl velký problém zjistit, kolik se staví bytů a s jakou plochou. Ta čísla se dozvídáme od developerů. Přitom naše státní stavební úřady všechny ty stavby povolují. Ale jednoduše si nezaznamenávají, kolik je tam bytů, jak jsou velké, popř. jaké další prostory tam jsou. S výjimkou samozřejmě zákonných věcí, ale tohle jemné dělení už tam není. Stejně tak stát neviduje, kdo může za průtahy. To znamená, proč se jednotlivá řízení nepřiměřeně dlouho natahují, co je tam za chyby. Ministerstvo se tento nežádoucí stav ani nesnaží napravit. Stávající reporty jsou zcela nedostatečné a roztržité.

Oprávněné zájmy občanů jsou ohroženy – Zavedení fikce souhlasu také znamená, že práva těch, na které negativně dopadne stavba, budou omezena. Budou se vydávat rozhodnutí, která nebudou odůvodněna věcně, ale jenom tím, že uplynula lhůta. To povede za prvé k obrovskému zahlcení soudů a také to může vést k obrovským nespravedlnostem. Nejsou vymyšleny ochranné mechanismy proti zneužití. Vždy je snadnější nějakého úředníka přesvědčit, aby nějaké vyjádření nestihl vydat, místo toho, aby ho vydal nezákonně.

Zájmy developerů se nesmí povyšovat nad zájmy občanů – MMR přiznává, kdo všechno stojí za novým stavebním zákonem, že vznikl ve spolupráci s Hospodářskou komorou ČR. To je samo o sobě velmi problematické, protože Hospodářská komora zastupuje primárně stavební firmy, developery, ty, co prodávají ty byty. Hájí především zisk svých členů, protože platí členské příspěvky. Ale není úplně jasné, proč by zrovna tato skupina měla mít exkluzivní přístup k přípravě toho zákona.

Přeměnit 700 úřadů jen za dva roky není reálné – Účinnost části stavebního zákona bude až od 1. července 2023. To vypadá jako poměrně dlouhá doba. Nicméně, když jsme prosadili valorizaci důchodů, paní ministryně Maláčová si stěžovala, že není možné za rok vše připravit, ale že je potřeba pěti let na to, aby se skutečně všechny IT systémy nastavily. A tady předkladatelé ambiciózně tvrdí, že oni

zvládnou za necelé dva roky vyčlenit celou agendu stavebních úřadů z krajských úřadů, dokážou podepsat všechny smlouvy, najmout lidi, dokážou získat nové budovy a tak podobně. Je tedy otázkou, jestli je předpokládaný harmonogram skutečně realistický.

Požadavky na kvalifikaci – Jednoduché stavby může zpracovávat též kvalifikovaná osoba, pokud se nejedná o dokumentaci staveb pro bydlení, staveb pro rodinnou rekreaci, staveb garáží, pozemních staveb a staveb pro reklamu, kterou musí zpracovat projektant. Co tedy budou moci kvalifikované, ale neautorizované osoby naprojektovat samy? V návrhu zákona to vypadá, že stačí kvalifikace, ale v praxi vlastně nebudou žádné stavby, které by se mohly tímto způsobem stavět.

Dokumentace pro provádění stavby – Jakým způsobem se bude posuzovat při kontrolní prohlídce případný nesoulad dokumentace pro provádění stavby s územním plánem? Jak se zajistí, aby nedocházelo k tomu, že někdo dostane stavební povolení podle zjednodušené dokumentace, a pak tam postaví něco jiného?

Návrh na povolení záměru bude i nadále vyžadovat řadu razítek – Podle překladatelů je celá novela motivovaná principem jeden úřad, jedna žádost, jedno razítko. Ale podle všeho člověk bude muset i nadále stále sám osobně obíhat všechny neintegrovane instituce. Podle nového zákona žadatel bude předkládat formulář obsahující obecné náležitosti návrhu plus přílohy: dokumentace pro povolení záměru, koordinovaná vyjádření krajského stavebního úřadu, vyjádření / závazné stanovisko neintegrovanych dotčených orgánů, vyjádření vlastníků veřejné dopravní infrastruktury a technické infrastruktury, plánovací smlouva, je-li vyžadována nebo uzavřena, souhlas vlastníka, závěr zjišťovacího řízení, pokud byl vydán, další podklady vyžadované jinými právními předpisy.

Systémová podjatost bude i u státu – Vláda argumentuje, že je potřeba oddělit stavební úřady od krajů, protože se tím omezí systémová podjatost. Nicméně sama zřizuje specializovaný úřad, který bude řešit velké dopravní stavby, které jsou v gesci Ministerstva dopravy. Jak tedy bude řešena systémová podjatost v případech, kdy naopak máme státní specializovaný stavební úřad, který má posuzovat státní stavby, a nad ním je jen vládou jmenovaný šéf toho nadřazeného stavebního úřadu? Logicky se systémová podjatost u všech velkých dopravních staveb přesune na tento institut, který bude podřízen Vládě a bude pod politickým tlakem Ministerstva dopravy, aby stavby povolil, aby mohli ministři stříhat pásky, což je typický příklad systémové podjatosti.

STAN – proč MMR ruší decentralizaci veřejné správy?

Poslanecký klub STAN má šest členů. Do rozpravy se přihlásila pouze poslankyně Kovářová, která doporučuje spíše dokončit decentralizaci státní správy než se vydat opačnou cestou.

Zákon není připraven k projednání – Nejvyšší správní soud se vyjádřil k návrhu stavebního zákona následovně: zákon, ke kterému je pět tisíc zásadních připomínek, nemá jít k projednávání do Sněmovny a má být přepracován, protože není možné, aby se úpravami v Poslanecké sněmovně došlo k dobrému zákonu. Toto stanovisko berme vážně, protože Nejvyšší správní soud to posuzuje z hlediska toho, jakým způsobem se potom různé spory ocitnou u nich, tedy u správních soudů, potažmo u Nejvyššího správního soudu. Stálo by zato zamyslet se nad tím, jakým způsobem pomoci obcím a městům, aby stavěly nájemní byty.

MMR nespolutracuje s Ministerstvem vnitra – Rozbijeme systém fungujících stavebních úřadů. Téměř před dvaceti lety došlo k do-

končení druhé části reformy veřejné správy. Došlo k decentralizaci veřejné správy a zdálo se, že vše je na dobré cestě. Dokončení tohoto procesu bohužel nenastalo. Nebylo by lepší než přijmout právě takovýto stavební zákon, dokončit reformu veřejné správy, podrobit ji ve spolupráci s Ministerstvem vnitra analýze, zjistit, co funguje a co nefunguje, a pak říci, jak se bude postupovat a co je potřeba zlepšit či odstranit a zda skutečně potřebujeme zcela nový stavební zákon. A co udělalo MMR? Bez spolupráce s Ministerstvem vnitra, které má právě na starosti veřejnou správu, státní správu a samosprávu, zcela nevybíravým způsobem zasáhlo do onoho spojeného modelu veřejné správy. Potřeba nového stavebního zákona byla odůvodňována chybějící digitalizací stavebního řízení. Zdá se, že to lze provést i bez něj. Od toho tady už máme jiný nový zákon. Nemusíme opět kvůli tomu rozbít systém stavebních úřadů. Tím, že bude zrušena řada stavebních úřadů, dojde k tomu, že zanikne znalost místního prostředí, a to je přece velmi důležité. V neposlední řadě byla paní ministryní zmiňována neprofesionalita úředníků na stavebních úřadech. Dotaz vždy zněl: Paní ministryně, znamená to tedy, když úředník přeseďne z jedné židle na druhou, že se tedylepší jeho činnost? Kromě toho změna bude stát několik miliard korun.

Ing. Hedviga Klepáčková

vedoucí Legislativně právního střediska ČKAIT

Vyhláška č. 146/2008 Sb., o rozsahu a obsahu projektové dokumentace dopravních staveb. Úplné znění k 1. 12. 2018

Vydavatel: Informační centrum ČKAIT, s.r.o., Praha, 2019
Formát A5, vazba V2, 72 stran

Publikace uvádí úplné znění vyhlášky č. 146/2008 Sb., o rozsahu a obsahu projektové dokumentace dopravních sta-

veb. Vyhlášku vydalo Ministerstvo dopravy jako prováděcí předpis stavebního zákona (zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu). Vyhláška stanovuje rozsah a obsah projektové dokumentace pro letecké stavby, stavby drah a staveb na dráze a stavby dálnic, silnic, místních komunikací a veřejně přístupných účelových komunikací. V návaznosti na novelu stavebního zákona, provedenou zákonem č. 225/2017 Sb., byla tato vyhláška novelizována vyhláškou č. 251/2018 Sb. Doplňuje tak publikaci „Novela stavebního zákona – Prováděcí předpisy“, vydanou v červnu 2018.

Autorizované osoby v oborech dopravní stavby, mosty, geotechnika a městské inženýrství mohou dostat tuto publikaci zdarma. Kniha je k vyzvednutí na jednotlivých oblastních kancelářích. Nabídka platí do vyčerpání zásob.

Ing. Šárka Janoušková

Informační centrum ČKAIT, s.r.o.

Most Svinary přes řeku Orlici v Královéhradeckém kraji získal v září 2020 titul Česká dopravní stavba, kterou již po sedmnácté vyhlásila společnost TOP EXPO CZ. Dodavatel: Chládek a Tintěra, Pardubice a.s., projektanti: Valbek, spol. s r.o. a MDS projekt s.r.o. (foto: archiv Stavba roku)

Hlavní přínosy novely „liniového zákona“

Od ledna 2021 nabude účinnosti novela tzv. liniového zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací a souvisejících zákonů, která přináší změny zejména při získávání nemovitostí potřebných pro uskutečnění liniových staveb. Podle zpravodaje tohoto zákona Martina Kolovratníka se zkrátí přípravy staveb v některých případech až o šest let!

Česko bývá často kritizováno za tempo výstavby dopravních staveb. V mezinárodních srovnáních pravidelně obsazujeme nelichotivé pozice. Často totiž trvá i několik desítek let, než v Česku postavíme nové dálnice nebo železnice. Tato skutečnost nás ročně stojí zbytečně miliardy korun. Pravdou však zůstává, že si za tuto nelichotivou pravdu můžeme z velké části sami. Důvodem je komplikovaná legislativa, která se k výstavbě dopravní infrastruktury váže. Je proto skvělou zprávou, že se blýská na lepší časy.

Polská metoda aneb mezitímní rozhodnutí

Za naprosto klíčovou změnu bývá označován můj pozměňovací návrh, pracovně rovněž znám jako „polská metoda“. Novými ustanoveními liniového zákona, konkrétně § 4c a § 4d, se zjednodušeně zavádí možnost začít stavět dálnice a železnice okamžitě, jakmile veřejný investor získá příslušné povolení k výstavbě – společně s ním totiž získá i přístup k potřebným pozemkům. Týká se to nejen samotného stavebního povolení, ale i společného povolení (tedy sloučeného územního a stavebního řízení) a staveb povolovaných na úrovni územního rozhodnutí (přeložky technické infrastruktury). Zvoleným způsobem je pro liniovou infrastrukturu

nově zavedena plošná možnost využít takzvaného mezitímního rozhodnutí, tj. získat pozemky a uhradit cenu formou zálohy ve výši znaleckého posudku – to znamená začít stavět před tím, než proběhne případný spor o výši náhrady. Investor tak bude mít možnost celou trasu, kterou se mu nepodařilo vykoupit klasickými postupy, zařadit do vyvlastnění paralelně s vydáním povolení. Veřejní investoři tak budou mít de facto „úřední právo zahájit stavbu v celé délce stavby“ i když někteří vyvlastňovaní mohou výši náhrady dále rozporovat v navazujícím řízení o náhradě.

Vlastníci dostanou automaticky zvýšenou kupní cenu: osminásobek pro nestavební pozemky / jeden a půl násobek pro stavební pozemky (koeficient se pro stavební pozemky a stavby zvyšuje z původního 1,15násobku viz § 3b liniového zákona). Toto ustanovení bude platit pouze pro stavby dálnic, silnic první třídy a celostátní železnice.

Pro povolení stavby stačí méně podrobná dokumentace

Jednou z hlavních změn, kterou novela liniového zákona přináší, je princip „jedna stavba = jedno společné komplexní rozhodnutí + případně jeden přezkum“. Návrh umožňuje vydat společné rozhodnutí v podstatě

na úrovni dokumentace DUR (viz nový § 2j liniového zákona). Přesná podoba příslušné dokumentace u dopravních liniových staveb bude stanovena vyhláškou Ministerstva dopravy. V současné době probíhá vypořádání připomínek z mezirezortního připomínkového řízení, které bude rozesláno připomínkovým místům k vyjádření. Pokud budou přetrvávat rozpory, bude potřeba je dořešit na úrovni příslušných náměstků ministrů. Osobně předpokládám, že účinnost bude společně se zákonem od ledna příštího roku.

Současná možnost společného povolení, kterým je stavba umístěna i povolena v jednom řízení, nebyla dosud příliš využívána. Důvodem byla zejména neúčelnost zpracování projektové dokumentace v požadované míře podrobnosti již před zahájením takového řízení. Novinka v zákoně proto umožní umístění a povolení stavby dopravní infrastruktury na základě méně podrobné dokumentace.

Stavebník ale bude povinen nejpozději před zahájením stavby předložit stavebnímu úřadu dokumentaci pro provádění stavby tak, aby na jejím základě mohl stavební úřad provádět kontrolu provádění stavby.

Pouze jedno stanovisko pro ochranu přírody a krajiny

Dalším potřebným zrychlením je zjednodušení na úseku životního prostředí. Nový § 82a v zákoně o ochraně přírody a krajiny eliminuje řadu závazných stanovisek, povolení a souhlasů pro dopravní liniové stavby, u nichž bylo provedeno posouzení vlivů na životní prostředí. U těchto staveb bude na úseku ochrany přírody a krajiny vydáváno jediné závazné stanovisko. Toto stanovisko nahradí veškeré správní akty vydávané podle zákona o ochraně přírody a krajiny (samostatně bude vydáno pouze závazné stanovisko EIA). Výroková část tohoto závazného stanoviska bude vtělena do výrokové části rozhodnutí vydávaného v řízení podle stavebního zákona stavebním úřadem, tím bude dosaženo principu jedna stavba – jedno povolení.

Jasně stanovené lhůty správního řízení nejen pro liniové stavby

Co se týče průtahů ve správních řízeních, bylo identifikováno, že je způsobuje vydávání závazných stanovisek dotčenými orgány a jejich přezkum. Dotčené orgány nevydávají závazné stanovisko v potřebném čase a rovněž jsou často nedůvodně napadána závazná stanoviska v rámci odvolání a jejich nutný přezkum příslušnými nadřízenými orgány. Toto vše vládní novela řeší stanovením jasných lhůt pro vydání a také zúžením možností odvolání a nutností přezkumů.

Související novela správního řádu stanoví jednoznačné lhůty pro vydávání a přezkum závazných stanovisek, přičemž stanoví důsledky nesplnění těchto lhůt, které vedou zejména k tomu, aby nesplnění lhůt správními orgány nešlo k tíži účastníků řízení. Úprava správního řádu, v němž se do § 149 vkládají nové odstavce 4 a 5, se přitom týká nejenom liniových staveb, ale obecně všech staveb povolovaných podle stavebního zákona.

Vymezení klíčových liniových staveb i podle územního rozvojového plánu

Další problematickou oblastí je vymezení klíčových liniových staveb na celostátní úrovni tak, aby bylo možné tento jejich význam přímo uplatnit v jednotlivých povolovacích procesech. V současné době jsou vymezeny v politice územního rozvoje jakožto vládní nástroje územního plánování, avšak přestože je politika územního rozvoje závazná pro

Hlavní nástroje liniového zákona pro urychlení dopravních staveb

- Umístění a povolení dopravní, energetické nebo vodní stavby v jednom řízení s jedním přezkumem – zkrácení až o tři roky.
- Zavedení jednotného závazného stanoviska u záměrů staveb, u kterých bylo provedeno posouzení vlivů na životní prostředí – zkrácení až o jeden rok.
- Zavedení pevných lhůt pro vydání závazných stanovisek dotčených orgánů, vydaných během územního či stavebního řízení; maximálně 30 dní, ve zvláštních případech 60 dní.
- Konkrétní lhůty pro vyvlastňovací úřady; 60 dní od zahájení řízení musí být stanoveno ústní jednání, následně 30 dní od ústního jednání musí úřad rozhodnout.
- Jeden znalecký posudek pro více pozemků k ocenění hodnoty pozemků, využitelný po dobu tří let od jeho vyhotovení.

další stupně územně plánovací dokumentace, nelze obvykle liniovou stavbu povolit do doby, než je do dalších stupňů územně plánovací dokumentace promítnuta a konkretizována, a to zejména z důvodu nízké podrobnosti jejího vymezení v politice územního rozvoje. Toto řeší zavedení nového nástroje, tzv. „územního rozvojového plánu“, který bude de facto nadřazen krajským a obecním plánům, a přitom bude obsahovat potřebnou podrobnost pro povolení stavby i bez jejího promítnutí do těchto plánů.

Platnost znaleckých posudků až tři roky

Novela také umožní vyhotovování jednoho znaleckého posudku pro více pozemků a staveb potřebných pro výstavbu dopravní infrastruktury a využitelnost znaleckého posudku až po dobu 3 let od jeho vyhotovení. Oprávněný investor stavby dopravní infrastruktury bude moci vyhotovit globální posudek pro celé vykupované území nebo pro některou jeho část – zjednoduší se proces zpracovávání znaleckých posudků a již jednou zpracovaný znalecký posudek bude možné využít i pro vypracování návrhů smluv do budoucna.

V zákoně o vyvlastnění se navrhuje pro účely urychlení řízení o vyvlastnění stanovení jednoznačných lhůt pro některé procesní postupy, zejména pokud jde o uspořádání ústního jednání a vydání rozhodnutí o vyvlastnění. Stanoví se také pravidla pro využití znaleckého posudku vyvlastňovaného (vyvlastňovaný má konkrétní lhůtu pro jeho předložení). Jedná se o návrh, který vznikl z praktických zkušeností při projednávání.

Jako další z dílčích zlepšení můžeme uvést příklad jednoduššího rušení železničních přejezdů. Správa železnic bude mít nově právo mnohem efektivněji rušit nepotřebné železniční přejezdy v polích (pokud není objížďka delší než 5 km).

Ing. Martin Kolovratník

poslanec ANO za Pardubický kraj
místopředseda Hospodářského výboru PSP ČR
zpravodaj liniového zákona

Liniový zákon se projednával dva roky, připomínkování trvalo jen 19 dní

Není náhodou systémová chyba i v projednávání a schvalování právních předpisů, když zákon (jeho novela), který byl podpořen skrz celé politické spektrum, spatřil světlo světa po dvou letech od data rozeslání do mezirezortu? K datu nabytí účinnosti přitom chybí prováděcí vyhláška.

Zákonem č. 403/2020 Sb. byla přijata novela zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací, a dalších souvisejících zákonů, zejména zákona na ochranu přírody, správního zákona a dalších. Všechny změny začnou platit od 1. ledna 2021. Novelizaci předkládalo Ministerstvo dopravy spolu s Ministerstvem pro místní rozvoj a Ministerstvem průmyslu a obchodu.

Poslaneckou sněmovnou byl návrh novely schválen 29. září 2020 poté, co jí ho na konci července vrátil Senát. Byla přijata ve sněmovní verzi, připomínky Senátu nebyly akceptovány. Cílem novely je zkrátit dobu přípravy strategických dopravních staveb zhruba o třetinu až polovinu ze stávajících někdy i 13 let. Předchozí novela, která byla se stejným cílem schválena v roce 2018, umožnila výkup až za osminásobek odhadní ceny (viz Z+i č. 4/2018), neřešila však dostatečně otázku vyvlastnění.

Dne 27. června 2018 proto schválila vláda Andreje Babiše finální verzi Programového prohlášení vlády České republiky. V oblasti **DOPRAVA** za zmínku stálo: *Připravíme koncepční změnu stavebního práva v oblasti prioritních infrastrukturních staveb. Upravíme a doplníme zákon o urychlení výstavby dopravní infrastruktury a připravíme zákon o liniových stavbách tak, aby se zjednodušilo schvalování veřejně prospěšných staveb, omezilo obstrukční chování při povolovacích procesech dopravních staveb a snížila se nadbytečná byrokratická zátěž v rámci povolovacích procesů.*

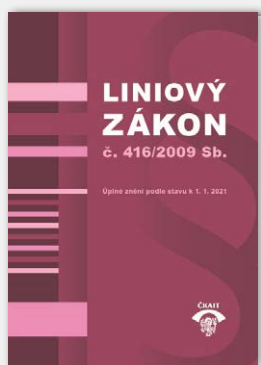
Nový liniový zákon předpokládá zjednodušení dokumentace a odkazuje se na vyhlášku, kterou se stanoví podrobnosti obsahu dokumentace pro vydání společného povolení u staveb dopravní infrastruktury. Ta však zatím není schválena. Přestože je ČKAIT oficiální připomínkové místo a tato oblast je spjatá s činností autorizovaných osob, oficiálně k připomínkám vyzvána nebyla. I tak ČKAIT na Ministerstvo dopravy ČR zaslala 24 zásadních a 10 doporučujících připomínek. Výsledek vypořádání není k dispozici. Mezirezortní připomínkování bylo ukončeno 22. října 2020, další informace k dnešnímu dni nemáme.

Aktuálně rezort dopravy staví celkem 253,8 km nových dálnic a silnic I. třídy, z toho dálnic na zelené louce 127,7 km, k tomu modernizace D1 v délce 71,0 km a 55,1 km jsou silnice I. třídy. Nejvíce rozestavěnými dálničními stavbami jsou modernizace brněnské D1, stavba pardubické D35, hradecké D11 a jihočeské D3. Podrobnosti k jednotlivým stavbám najdete v interaktivní mapě www.mdcr.cz.

Průběh projednávání a schvalování novely zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací

31. 10. 2018 – 18. 11. 2018	připomínkové řízení
od 25. 2. 2019	projednávání v pracovních skupinách LRV
22. 3. 2019	materiál zařazen na jednání LRV
29. 10. 2019	změna verze pro jednání vlády
31. 10. 2019	materiál zařazen na jednání vlády
4. 11. 2019	materiál stažen z jednání vlády
19. 11. 2019	změna verze pro jednání vlády
25. 11. 2019	materiál projednán na jednání vlády
10. 12. 2019	materiál zaevidován v PSP jako ST č. 673
29. 1. 2020	1. čtení v PSP
6. 2. 2020	Hospodářský výbor PSP přerušil projednávání
19. 5. 2020	Hospodářský výbor PSP vydal usnesení s pozměňovacími návrhy
2. 6. 2020	2. čtení v PSP
3. 6. 2020	3. čtení v PSP
29. 6. 2020	materiál postoupen do Senátu jako SeT č. 289
23. 7. 2020	materiál projednán Senátem
27. 7. 2020	Senát materiál vrátil s pozměňovacími návrhy do PSP
29. 9. 2020	opětovné schvalování v PSP
1. 10. 2020	návrh novely podepsal prezident
13. 10. 2020	Novela zákona zveřejněna ve Sbírce zákonů pod. č. 403/2020 Sb.
1. 1. 2021	účinnost

Redakce

Liniový zákon č. 416/2009 Sb. – úplné znění k 1. 1. 2021

Vydavatel: Informační centrum ČKAIT, s.r.o., Praha, 2020

Obsahem publikace je nové úplné znění zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací. Původní znění tohoto zákona z roku 2009 bylo poměrně subtilní a řešilo potřebu urychlení výstavby a procesu projednávání ve správním řízení a vyřízení majetkoprávních vztahů. Následnými novelizacemi byla působnost zákona rozšiřována o stavby vodní infrastruktury, energetické infrastruktury a nakonec i infrastruktury elektronických komunikací. Obsahově zákon postupně, zejména v posledních 4 letech, robustně nabýval na obsahu tak, že nyní působí zejména vedle stavebního zákona a zákona o vyvlastnění jako významná a poměrně komplexní speciální úprava pro vybrané infrastrukturní stavby. Poslední novelou byla proto do názvu tohoto zákona doplněna sjednocující slova „liniový zákon“.

Jak mají autorizované osoby autorizovat zápisy v elektronickém stavebním deníku?

Povinnost vést elektronický stavební deník se nově týká všech veřejných staveb zadávaných v nadlimitním režimu. Nadlimitní veřejné zakázky na stavební práce jsou ty, jejichž hodnota překročí 137 366 000 Kč bez DPH. Změna byla schválena společně s liniovým zákonem a dalšími souvisejícími zákony jako pozměňovací návrh Hospodářského výboru PSP. Bohužel bez přechodných ustanovení a návaznosti na ostatní předpisy.

V návaznosti na schválený liniový zákon odeslal 6. října 2020 Ing. Robert Špalek, předseda ČKAIT, na Ministerstvo pro místní rozvoj Ing. Žanet Hadžić, ředitelce Odboru stavebního řádu, následující dotaz: Jaký postup v realizační praxi mají zvolit autorizované osoby, pokud od nich stavebník nebo zhotovitel bude od 1. ledna 2021 požadovat prokázání svého oprávnění do elektronického stavebního deníku?

Elektronický deník je povinný od 1. ledna 2021 u veřejných staveb nad 137,4 mil. Kč

Poslanecká sněmovna parlamentu ČR 29. září 2020 schválila novelu zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury. Předpokládáme podle čl. XXXII, že účinnost nastane 1. ledna 2021. Změnovým zákonem k této novele je i stavební zákon, kde se do § 152 doplňuje nový odstavec 6: *U stavby, která je předmětem veřejné zakázky v nadlimitním režimu, je stavebník povinen zajistit vedení stavebního deníku v elektronické formě. K tomuto odstavci je přechodné ustanovení: Povinnost vést stavební deník v elektronické formě u stavby, která je předmětem veřejné zakázky v nadlimitním režimu, se použije, je-li zadávací řízení zahájeno po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.*

Autorizované osoby dosud nemají elektronické autorizační razítko

Pokud má ČKAIT naplnit své povinnosti vyplývající z § 23 odst. 6 písm. p) zákona č. 360/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů, měla by znát odpověď na dotazy svých členů, kteří v průběhu realizace těchto veřejných zakázek budou vystupovat v pozici stavbyvedoucího, autorského dozoru projektanta a technického dozoru stavebníka, jakým způsobem budou naplňovat ustanovení přílohy

č. 16 vyhlášky č. 499/2006 Sb., která vyžadují od autorizovaných osob otisk autorizačního razítka a vlastnoruční podpis. Navíc v této příloze a její části C odst. 3 se píše: V případě, že všechny zúčastněné osoby jsou vlastníky elektronického podpisu, lze stavební deník vést elektronickou formou.

Elektronické razítko je uzákoněno až od 1. července 2023

MMR jako gestor autorizačního zákona si je určitě vědomé, že elektronické razítko a elektronický podpis byl uzákoněn v § 13 odst. 3 písm. b) autorizačního zákona jako změnový zákon k zákonu č. 47/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřičství, následovně: *Dokument související s výkonem činnosti autorizované osoby je opatřen kvalifikovaným elektronickým podpisem, založeným na kvalifikovaném certifikátu, obsahujícím jméno autorizované osoby, číslo, pod nímž je zapsána v seznamu autorizovaných osob vedeném Komorou, obor, popřípadě specializaci, označení Komory, a opatřen kvalifikovaným elektronickým časovým razítkem.* Problémem v návaznosti na nový odst. § 152 stavebního zákona ovšem je, že účinnost schválené novely autorizačního zákona je až od 1. července 2023.

Je nám známa i skutečnost, že předmětný odstavec stavebního zákona byl navržen Hospodářským výborem PSP v rámci druhého čtení novely zákona č. 416/2009 Sb., máme ovšem za to, že neutrální stanovisko všech třech ministerstev (MMR, MD i MPO) k tomuto návrhu bylo poněkud nešťastné.

Ing. Robert Špalek
předseda ČKAIT

Stavební deník – změny od 1. ledna 2021

Ze stanoviska MMR vyplývá, že stavebník u nadlimitní veřejné zakázky bude muset až do 1. července 2023 elektronický stavební deník konvertovat do autorizované elektronické podoby podle zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů. Chybí totiž elektronické autorizační razítko i přechodné ustanovení.

Dne 29. září 2020 schválila poslanecká sněmovna zákon č. 403/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony. Tento zákon nabývá účinnosti 1. ledna 2021.

Povinnost definuje § 152 stavebního zákona

Jako jeden ze souvisejících zákonů k tomuto zákonu byl projednáván také zákon č. 183/2006, o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) ve znění pozdějších předpisů. V rámci tohoto projednávání bylo do stavebního zákona na základě pozměňovacího

návrhu Hospodářského výboru Poslanecké sněmovny vložen do ustanovení § 152 nový odstavec 6, který od 1. ledna 2021 stanovuje stavebníkovi povinnost u stavby, která je předmětem veřejné zakázky v nadlimitním režimu, zajistit vedení stavebního deníku v elektronické formě. Tuto povinnost může stavebník přenést smluvně na zhotovitele, neboť současně platí, že podle ustanovení § 157 stavebního zákona je stavební deník nebo jednoduchý záznam o stavbě povinen vést zhotovitel stavby, u stavby prováděné svépomocí stavebník.

Specifikaci elektronické formy stavebního deníku uvádí příloha č. 16 Náležitosti a způsob vedení stavebního deníku a jednoduchého záznamu o stavbě vyhlášky č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, ve znění pozdějších předpisů, která uvádí: *V případě, že všechny zúčastněné osoby jsou vlastníky elektronického podpisu, lze stavební deník vést elektronickou formou.* Zápis do stavebního deníku mohou provádět jak projektant, tak stavbyvedoucí, kteří jsou oba autorizovanými osobami podle zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „autorizační zákon“). Tyto autorizované osoby, které podle ustanovení § 13 autorizačního zákona opatřují dokumenty související s výkonem jejich činností vlastnoručním podpisem a otiskem razítka se státním znakem České republiky, jménem autorizované osoby, číslem, pod nímž je zapsána v seznamu autorizovaných osob vedeném Komorou, a vyznačeným oborem, popřípadě specializací své autorizace, mohou vlastnit elektronický podpis, nikoli však (podle v současné době platné legislativy) elektronické razítko.

V souladu s autorizačním zákonem bude muset být stavební deník konvertován jako celek

Vzhledem k tomu, že je stavebním zákonem založena stavebníkovi nová povinnost u stavby, která je předmětem veřejné zakázky v nadlimitním režimu, zajistit vedení stavebního deníku v elektronické formě, musí být zápisy autorizovaných osob převedeny do elektronické formy v souladu s postupy podle zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů. K tomuto není obsaženo v přijaté novele stavebního zákona žádné přechodné ustanovení, proto tato povinnost vzniká od 1. ledna 2021.

Změnu přinese až účinnost zákona č. 47/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřictví a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, a to od 1. července 2023, kdy vejde v účinnost také změna ustanovení § 13 autorizačního zákona, která umožní autorizovaným osobám, aby byly dokumenty související s výkonem jejich činnosti opatřeny kvalifikovaným elektronickým podpisem, založeným na kvalifikovaném certifikátu, obsahujícím jméno autorizované osoby, číslo, pod nímž je zapsána v seznamu autorizovaných osob vedeném Komorou, obor, popřípadě specializaci, označení Komory, a kvalifikovaným elektronickým časovým razítkem.

**Stanovisko Odboru stavebního řádu
Ministerstva pro místní rozvoj z 11. listopadu 2020**

Vyhláška o obsahu digitálních technických map byla zveřejněna

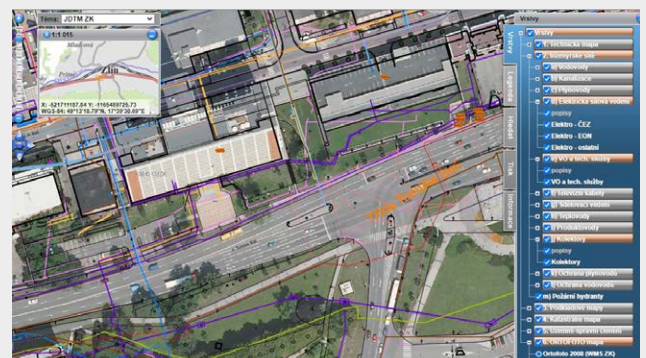
Vyhláška o obsahu digitálních technických map, která byla 6. října 2020 zveřejněna ve Sbírce zákonů ČR pod č. 393/2020, reaguje na novou právní úpravu v zeměměřickém zákoně. Účinnosti nabývá dnem 1. července 2023, s výjimkou ustanovení § 8, které nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2023.

Dne 26. února 2020 vstoupil v platnost zákon č. 47/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřictví a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů a další související zákony (podrobněji viz článek v Z+i č. 2/2020 Kroky k digitalizaci stavebnictví). Tímto zákonem byla do právního řádu zavedena komplexní právní úprava tvorby a správy digitálních technických map a Českému úřadu zeměměřickému a katastrálnímu bylo zmocňovacími ustanoveními uloženo stanovit vyhláškou obsah digitální technické mapy kraje (dále jen „digitální technická mapa“) a další skutečnosti nezbytné pro praktické vedení digitálních technických map.

Vyhláškou o digitální technické mapě kraje, která byla zveřejněna v říjnu 2020, se na základě zmocnění v zeměměřickém zákoně stanovují: struktura a obsah digitální technické mapy včetně zjednodušeného způsobu vedení údajů, které nedosahují požadované úplnosti, včetně rozdělení údajů na veřejné a neveřejné, charakteristiky přesnosti digitální technické mapy, výměnný formát digitální technické mapy, formy a podmínky poskytování údajů z digitální technické mapy, údaje,

kteří stavebník předává do digitální technické mapy při vzniku, změně nebo zániku objektu nebo zařízení a jejich struktura, podrobný obsah seznamu vlastníků, provozovatelů a správců dopravní a technické infrastruktury (dále také „DTI“) a seznamu editorů digitálních technických map krajů a osob, které za editora plní jeho editační povinnost. *Poznamenáváme, že ČKAIT na základě připomínek autorizovaných osob do mezirezortního připomínkovacího procesu k této vyhlášce odeslalo 82 zásadních připomínek. Z nich bylo 18 akceptovaných, 17 akceptovaných jinak, 27 vysvětlených a 20 neakceptovaných.*

Ing. Hedviga Klepáčková
Legislativní komise ČKAIT

Východní část severního obchvatu Opavy získala ocenění Státního fondu dopravní infrastruktury v rámci soutěže Stavba roku 2020. Stavební povolení bylo vydáno v roce 2010, opakované stanovisko EIA až na podzim 2016. Výstavba byla zahájena v roce 2017 a do provozu uvedena v říjnu 2019. Na obrázku je stabilizace podloží násypu. Projektant: Novák & Partner s.r.o., SATRA spol. s r.o., zhotovitel: M-SILNICE a.s., KARETA s.r.o., Inženýrské a dopravní stavby Olomouc a.s. (foto: archiv Stavba roku)

MMR se důrazně ohradilo proti článku „Ano, my podloží nepotřebujeme“

Jak se zdá, stále se nepodařilo najít společnou řeč mezi autorizovanými geotechniky a zpracovateli rekodifikovaného stavebního zákona. MMR je i nadále přesvědčeno, že nově navrhované znění stavebního zákona je dostatečné a že požadavky na geotechnické průzkumy stačí definovat pomocí vyhlášek. ČKAIT se snaží prosadit, aby se do stavebního zákona dostala jednoduchá věta, která stanoví, že geotechnické průzkumy základové půdy jsou nezbytné.

Na článek s názvem „Podle MMR není podloží součástí stavby“ doprovázený koláží s nápisem „Ano, my podloží nepotřebujeme“, který byl zveřejněn v časopise Zprávy a informace ČKAIT č. 4/2020, reagovalo Ministerstvo pro místní rozvoj dopisem z 25. září 2020 adresovaným předsedovi redakční rady Ing. Radimu Loukotovi s žádostí, aby publi-

kované údaje byly uvedeny na pravou míru. Dopis byl doručen již po uzávěrce pro nejbližší vydání časopisu, proto byl zařazen do tohoto vydání Z+i č. 6/2020. Redakční rada časopisu zároveň doporučila doplnit k dopisu vyjádření profesního aktivu Geotechnika k tématu významu a potřebě geotechnických průzkumů.

Zde uveřejňujeme plné znění dopisu MMR

Ministerstvo pro místní rozvoj se důrazně ohrazuje proti závěrům uváděným v článku „ANO, my podloží nepotřebujeme“, zveřejněném v časopise Zprávy a informace ČKAIT č. 4/2020, jehož autorem je doc. Ing. Alexandr Rozsypal, CSc.

Je pravdou, že se pan docent Rozsypal obrátil na předsedu vlády Andreje Babiše ve věci návrhu na doplnění stavebního zákona o povinnou realizaci geotechnického průzkumu a že prostřednictvím Úřadu vlády České republiky obdržela tento podnět k vyřízení ministryně pro místní rozvoj. Je také pravda, že v dopise č. j. 27203/2020–82 ze dne 29. května 2020 byly panu docentu Rozsypalovi poměrně podrobně vysvětleny důvody, proč nemůže být jeho požadavek obsažen ve stavebním zákoně. Tyto důvody však pan docent Rozsypal ve svém článku velice „zjednodušil“.

Tím zásadním důvodem je skutečnost, že je stavební zákon procesní právní normou, která upravuje postup stavebního úřadu při povolování staveb, jejich kolaudaci nebo odstraňování. Staveb-

ní zákon neupravuje postup jednotlivých osob zúčastněných na přípravě, provádění a užívání staveb, ale upravuje jejich povinnosti a odpovědnost, přičemž stanoví, že činnosti (tzv. vybrané činnosti), jejichž výsledek ovlivňuje ochranu veřejných zájmů ve výstavbě, mohou vykonávat pouze fyzické osoby, které získaly oprávnění k jejich výkonu podle zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě.

Dále byl pan docent Rozsypal informován o tom, že návrh nového stavebního zákona ukládá obecnou povinnost při jakékoli činnosti ve výstavbě, tj. také při projektové činnosti, dodržovat požadavky

na výstavbu stanovené prováděcím právním předpisem nebo jinými právními předpisy a že na rozdíl od stávající právní úpravy (zákon č. 183/2006 Sb.) je přímo v návrhu nového stavebního zákona stanoveno, že stavba musí být navržena a provedena tak, aby byla vhodná pro určené využití a po celou dobu trvání plnila při běžné údržbě základní požadavky na stavby, kterými jsou mechanická odolnost a stabilita, požární bezpečnost, ochrana zdraví, ochrana životního prostředí, bezpečnost při užívání, provozu a údržbě, úspora energie a tepla a udržitelné využívání přírodních zdrojů. Tyto základní požadavky na stavbu jsou v návrhu stavebního zákona formulovány obecně s tím, že podrobně budou stanoveny v prováděcím právním předpisu.

Obsah jednotlivých prováděcích předpisů byl uveden v tezí prováděcích právních předpisů, které byly v mezirezortním připomínkovém řízení přiloženy k návrhu nového stavebního zákona. V těchto tezích je jasně deklarováno, že vyhláška o požadavcích na výstavbu bude vycházet z prováděcích právních předpisů ke stávající právní úpravě, tj. z vyhlášky č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, a z vyhlášky č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb. Podrobné požadavky na mechanickou odolnost a stabilitu dnes stanoví vyhláška č. 268/2009 Sb. Jedná se o velmi náročnou oblast zahrnující výpočtové a návrhové metody, hodnotové údaje, zkušební postupy apod., přičemž pro zásady navrhování a posuzování stavebních konstrukcí a nosných stavebních výrobků platí soustava evropských technických norem – Eurokódů. Vazba na technické normy je ve vyhlášce č. 268/2009 Sb. vyjádřena prostřednictvím pojmu „normová hodnota“, např. § 18 odst. 1 (zakládání staveb) vyhlášky č. 268/2009 Sb. stanoví: *Stavby se musí zakládat způsobem odpovídajícím základovým poměrům zjištěným geologickým průzkumem a musí splňovat požadavky dané normovými hodnotami, nesmí být při tom ohrožena stabilita jiných staveb*; v tomto konkrétním případě je odkazováno na ČSN EN 1997 Eurokód 7: Navrhování geotechnických konstrukcí. Požadavky na zakládání staveb budou samozřejmě obsaženy také v prováděcím právním předpisu k novému stavebnímu zákonu.

Z tezí prováděcích právních předpisů dále vyplývá, že vyhláška o dokumentaci staveb bude vycházet ze dvou stávajících vyhlášek, které upravují požadavky na rozsah a obsah dokumentace, a to vyhlášky Ministerstva pro místní rozvoj č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, a vyhlášky č. 146/2008 Sb., o rozsahu a obsahu projektové dokumentace dopravních staveb, která je v gesci Ministerstva dopravy. V citovaných vyhláškách je mimo jiné zakotven požadavek na provádění různých průzkumů, např. geologický průzkum, hydrogeologický průzkum nebo stavebně-historický průzkum. Např. v části B.1 písm. f) přílohy č. 4 k vyhlášce č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, ve znění pozdějších předpisů, která stanoví rozsah a obsah dokumentace pro vydání rozhodnutí o umístění stavby dálnice, silnice,

místní komunikace a veřejné účelové komunikace, je uvedeno, že popis území stavby musí obsahovat *výčet a závěry provedených průzkumů a měření – geotechnický průzkum – inženýrskogeologické a hydrogeologické posouzení trasy nebo její varianty a posouzení technické realizovatelnosti pozemní komunikace včetně posouzení stavenišť mostních objektů s případným doporučením optimálního vedení trasy, vyhledávací průzkum materiálových nalezišť – zemníků – pro ověření množství a vlastností sypaniny, korozní průzkum, případně základní průzkum, průzkum ložisek nerostů, pedologický průzkum, stavebně-historický průzkum apod.* Průzkumy, které jsou v této části dokumentace citovány, pak musí být k dokumentaci přiloženy v dokladové části, která obsahuje řadu dalších dokladů o splnění požadavků podle jiných právních předpisů vydané příslušnými správními orgány nebo příslušnými osobami a rovněž dokumentaci zpracovanou osobami oprávněnými podle jiných právních předpisů.

Z výše uvedeného je zřejmé, že Ministerstvo pro místní rozvoj důležitost provádění geotechnického průzkumu nepřehlídí. Požadavek na jeho provedení je stanoven ve vyhlášce č. 268/2009 Sb. a jeho doložení v dokladové části projektové dokumentace stanoví vyhláška č. 499/2006 Sb. Prováděcí právní předpisy k novému stavebnímu zákonu tuto povinnost zachovají, přičemž povinnost dodržovat prováděcí právní předpisy je stanovena zákonem.

Pan docent Rozsypal uvádí ve svém odborném článku mnoho příčin, proč není prováděn geotechnický průzkum, v důsledku čehož dochází ke škodám ve výstavbě, prodlužování harmonogramů výstavby i zvyšování nákladů. V posledních odstavcích článku také uvádí: *Z případné neočekávané nepříznivé reakce podloží na stavbu, totiž žádnou vyšší moc, vnější zásah ani vnější vliv, nelze v žádném případě vyvozovat. To že vlastnosti podloží jsou proměnlivé a závisí na řadě okolností, patří k jeho základnímu charakteru. To se všichni stavební inženýři dozvěděli už na stavebních fakultách. Úkolem průzkumu je tyto vlastnosti zjistit. A to včetně jejich proměnlivosti a zbytkových nejistot o nich. Úkolem projektanta je zbytkové nejistoty o vlastnostech podloží vzít při svém návrhu v úvahu a ve vhodné míře, s ohledem na charakter navrhované konstrukce, je uplatnit.*

Je politováníhodné, že pan docent Rozsypal, přestože byl podrobně seznámen s argumenty a postojem Ministerstva pro místní rozvoj a byl ujistěn o tom, že ke spolupráci na přípravě prováděcích právních předpisů k novému stavebnímu zákonu bude přizvána (jako obvykle) Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, zatížil svůj odborný text tak absurdním závěrem o odpovědnosti Ministerstva pro místní rozvoj za vícenásobné vzniklé z důvodu špatně řešené interakce stavby s horninovým prostředím.

Z výše zmíněných důvodů žádám, aby výše uvedené skutečnosti byly v periodiku Z+i uvedeny na pravou míru.

Ing. Žanet Hadžić

ředitelka odboru stavebního řádu Ministerstva pro místní rozvoj

Geotechnici trvají na svých požadavcích

Profesní aktiv Geotechnika ČKAIT apeluje na MMR, aby zvážilo upozornění odborníků na nedostatečně definované požadavky na průzkumy základové půdy v navrhovaném znění stavebního zákona a pokusilo se je v dalším postupu projednávání napravit.

Aktiv profese Geotechnika (AG), jako odborné těleso ČKAIT, je hluboce nespokojen s odmítnutím koncepčních připomínek podávaných

k rekodifikaci stavebního zákona prostřednictvím ČKAIT v záležitostech týkajících se geotechniky. Proto také souhlasíme se zásadními

tezemi v uvedeném článku doc. Rozsypala, neboť vycházejí z návrhů podávaných AG.

AG se ve svém programu intenzivně od roku 2015 snaží, v návaznosti na tuzemské nedostatky při zavádění Eurokódu 7 – Geotechnika (platný od roku 2006), o změny ve stavebním právu, které by nás v tomto přiblížily na úroveň vyspělých zemí. Prudký rozvoj geotechnických technologií v uplynulých padesáti letech totiž přivedl tyto země k výrazným úpravám odlišných národních právních rámců výstavby a ve stejném směru bylo i ustavení přelomového Eurokódu 7. Úplně každá stavba má základy, ale jejich geotechnická řešení se stala značně náročnějšími.

Nedostatečné vyhodnocení geotechnických rizik se významně podílí na celkových vadách stavby

AG zahájil informační ofenzivu mnohými odbornými články a publikacemi osvětlujícími tuto problematiku, kterou shrnujeme pod souhrnné označení **geotechnická rizika**.

V tematických textech jsme již dříve uváděli důvody disproporčně vyšších následků rizik geotechnických v celkovém riziku stavby (Masopust, J. a kol.: Rizika prací speciálního zakládání staveb, ČKAIT 2011, 136 str.). Nově jsme poskytli informace, jak se v různých zemích ve veřejném zájmu snížení těchto rizik vyrovnávali specifickými právními úpravami k větší hladkosti procesu výstavby. Zdá se však, že pracovníci připravující stavební zákon se s těmito informacemi neseznámili a jsme zajedno s doc. Rozsypalem, že výsledek je značně formalistní na úkor věcnosti procesu.

Požadavek na geotechnický průzkum musí být ukotven ve stavebním zákoně

V našem právním řádu jsme vždy viděli jako nejpotřebnější krok zavést jednoduchou větou do stavebního zákona vědomí spolupodpovědnosti stavebníka za řádné ošetření těchto rizik správným geotechnickým průzkumem. Stalo se tak oficiální připomínkou ČKAIT, že: ***Základová půda je součástí stavby; její vlastnosti v rozsahu potřebném pro návrh a realizaci je proto třeba stanovit geotechnickým průzkumem.*** Stavebník přeci vkládá do stavby svůj podíl vlastnictvím pozemku se základovou půdou a jejími inherentními geotechnickými riziky. Základová půda (správnější termín než v článku uváděné „podloží“, jak ostatně potvrdilo přijetí této pojmové připomínky Komory do stavebního zákona) je obecně součástí stavby. Je svébytným vstupním materiálem, který spolupůsobí se stavební konstrukcí. Mělo by tedy být v prvotním zájmu stavebníka poskytnout doklad o kvalitě tohoto vkladu a tím může být jen řádný geotechnický průzkum. V tomto ohledu upozorňuje doc. Rozsypal v souladu s AG velmi správně, že v našich poměrech je k tomu nutno vytvořit právní oporu v samotném stavebním zákoně.

MMR skutečně tuto klíčovou tezi zcela pominulo, ačkoli byla podrobně rozpracována již v úvodní analýze pro připomínkování podané ČKAIT koncem roku 2018 [Poznatky z činnosti autorizovaných osob podle platné právní úpravy – obj. list č. 1125/2018 – ČKAIT, 13. 12. 2018 – viz Obor geotechnika (geotechnické konstrukce) str. 23–28]. Je snad možné, že byly tyto informace vyloučeny prvotním zpracovatelským týmem Hospodářské komory z přípravy a k dalším rukám na MMR se ani nedostaly?

Požadavky Eurokódu 7 jsou jasné a striktní

Jsmes přesvědčeni, že tento nepřímý odkaz na Eurokód 7 má ve stavebním zákoně být. Eurokód 7 dnes přesně určuje veškeré požadavky na geotechnický průzkum. Vylučuje tak všechna nedorozumění vyplývající z ostatních návazných předpisů, které jsou v této záležitosti zcela zastaralé, nedokonalé a zmatečné, jak podrobně poukazuje i doc. Rozsypal. Je třeba důrazně připomenout, že v denní praxi geotechniky již dlouho platí rozsáhlý řetězec hlavních standardů ČSN EN na provádění speciálních geotechnických prací. V těchto normách jsou zavedeny unifikované bloky, v nichž je vždy striktně požadován jen **geotechnický průzkum podle Eurokódu 7**, nikoli jakýsi geologický či inženýrsko-geologický průzkum a podobně.

Platné české předpisy jsou v této věci zastaralé, nedokonalé a zmatečné

Argumentace MMR k platnosti a využitelnosti současných vyhlášek tuto zaostalost jen dále dokládá. Například použitá citace z § 18, odst. 1, vyhl. č. 268/2009 Sb. poukazuje na „normové hodnoty“, které však již po zrušení předchozí normy pro zakládání dlouho neexistují. A dovolává se tam rovněž neexistujícího explicitního odkazu na Eurokód 7. Budoucí úpravy prováděcích vyhlášek je samozřejmě nutno urychlit a aktualizovat. Zřetelné odkazy na Eurokód 7 tam budou nezbytné. Musíme však čekat další dlouhé roky?

Současná verze SZ nerespektuje faktický vývoj a situaci ve výstavbě, ale petrifikuje zaostalost našeho právního rámce, místo aby ho inovovala. V rekodifikaci stavebního práva přispívá ke zmatku také neřešení podstatné diskontinuity mezi geologickým a stavebním zákonem, znovu dokládáné i doc. Rozsypalem. Průzkumné práce tak může provádět jen geolog, ten ovšem z principu nemá stavební vzdělání, a tudíž ani odpovědnost k výsledku své práce ve výstavbě. Pravomoci a odpovědnosti musí být přeci v procesu výstavby vzájemně provázané. Geologický zákon by měl jednoznačně stanovit odkaz na geotechnický průzkum. Stávající inženýrsko-geologický průzkum pro územní plánování by měl zohlednit i základní geotechnické podmínky pro novou stavební činnost v takto vymezených lokalitách. Stavební zákon by měl na tyto skutečnosti navazovat.

Škody mohou být nejen materiální

MMR se sice ohrazuje proti závěru článku doc. Rozsypala, že pokud nebudou kritizované nedostatky v řešení rekodifikace stavebního zákona a souvisejících dokumentů vyřešeny, bude odpovědnost za případné vzniklé vícenásledky na MMR. Pomíjí se zde však ještě závažnější důvod veřejného zájmu, a to jsou škody způsobené úrazy či dokonce ztráty na životech lidí, vznikající při nehodách staveb v důsledku nedostatečně ošetřených geotechnických rizik. AG proto apeluje na MMR, aby zvážilo uvedené nedostatky v rekodifikaci stavebního zákona a pokusilo se je v dalším postupu projednávání napravit ve smyslu připomínek ČKAIT.

Ing. Jindřich Řiřica

předseda profesního aktivu Geotechnika ČKAIT

doc. Ing. Jan Masopust, CSc.

místopředseda profesního aktivu Geotechnika ČKAIT

Jeden z osmi titulů Stavba roku 2020 a Českou cenu za architekturu získalo nové sídlo sklářské firmy Lasvit v Novém Boru. Plášť i střešní jsou pokryty atypickými skleněnými šablonami, které vychází z lomu plátů břidlice. Autoři: ov architekti s.r.o.; projekt: m3m, s.r.o.; dodavatel: BAK stavební společnost, a.s. (foto: archiv Stavba roku)

Jaké má nařízení EU č. 305/2011 vztah k činnosti autorizovaných osob?

I když se jedná o několik let starý stále platný evropský právní předpis, kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh, stále existují nedorozumění v jeho interpretaci v praxi autorizovaných osob. Článek vysvětluje otázky, které jsou nejvíce diskutovány na seminářích celoživotního vzdělávání autorizovaných osob.

Na Shromáždění delegátů ČKAIT 12. září 2020 se vedla diskuse o nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011, kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh a kterým se ruší směrnice Rady 89/106/EHS, zejména ve vztahu k výkonu autorizovaných osob. Vzhledem k tomu, že zde nebyl, a ani nemohl být dostatečný prostor na diskusi na toto téma – specifické pro činnost autorizovaných osob – budeme se tomuto tématu v tomto článku věnovat podrobněji.

Nařízení EU jsou závazná a vymahatelná

Pro nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011 se běžně používá zkratka odvozené od názvu v angličtině CPR. Všechna nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU), na rozdíl od směrnic a rozhodnutí, se stávají datem účinnosti součástí právního řádu všech členských států EU a jsou tedy právně závazná a tedy i vymahatelná. Nejsou publikována ve sbírce zákonů České republiky, zatím nejsou k dispozici ani na známém serveru www.zakonyprolidi.cz. Nařízení EU jsou publikována v Úředním věstníku Evropské unie (OJEU – Official Journal of the European

Union) a jsou k dispozici pouze v elektronické verzi ve všech jazycích členských států EU, na serveru právních předpisů EU, EUR-Lex (<https://eur-lex.europa.eu>).

CPR zmocňuje Evropskou komisi (EK) vydávat v přenesené pravomoci k CPR změny ve formě nařízení nebo rozhodnutí. Protože nebylo v OJEU publikováno CPR v platném znění, a změny vydané EK zásadně mění vybrané požadavky, jsou dále uvedena tato nařízení, kde je z názvu zřejmé, co je předmětem daného nařízení.

- Prováděcí Nařízení Komise (EU) č. 1062/2013 ze dne 30. října 2013 o formátu evropského technického posouzení pro stavební výrobky;
- Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 157/2014 ze dne 30. října 2013 o podmínkách týkajících se zpřístupňování prohlášení o vlastnostech stavebních výrobků na internetové stránce (platnost dnem vyhlášení, tj. 21. února 2014);
- Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 574/2014 ze dne 21. února 2014, kterým se mění příloha III CPR o vzoru, který se použije pro vypracování prohlášení o vlastnostech stavebních výrobků;

- Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 568/2014 ze dne 18. února 2014, kterým se mění příloha V CPR, pokud jde o posuzování a ověřování stálosti vlastností stavebních výrobků.

CPR stanoví jednotné podmínky uvádění stavebních výrobků na trh

Předmětem CPR je stanovení podmínek pro uvádění a dodávání stavebních výrobků na trh stanovením harmonizovaných pravidel pro vyjádření vlastností stavebních výrobků ve vztahu k jejich základním charakteristikám a pro používání označení CE u těchto výrobků. Prakticky každého překvapí, že CPR nestanoví žádné požadavky na stavební výrobky, ale pouze harmonizovaná, tedy společná pravidla pro způsob vyjádření vlastností stavebních výrobků. Proto např. používaný odkaz v technických zprávách nebo ve smlouvách, že výrobky použité do stavby musí odpovídat požadavkům CPR, je irelevantní.

Požadavky na vlastnosti stavebních výrobků podle ČSN EN

V původních národních normách výrobků ČSN, DIN a podobně se vlastnosti, které vykazoval výrobek, např. pevnost v tlaku, nasákavost, vodotěsnost, tolerance rozměrů apod., uváděly přímo číselnými hodnotami s uvedením fyzikálních jednotek, popř. verbálním hodnocením. Hodnoty vlastností až na výjimky, kdy evropské normy výrobků stanoví požadované mezní hodnoty, evropské normy uvádí ve formě tříd a úrovní, ke kterým jsou přiřazeny hodnoty vlastností s příslušnou fyzikální jednotkou. Např. výrobce deklarující pevnost desek z EPS při 10% stlačení hodnotou 70 kPa, ji vyjadřuje ve formě třídy CS(10)70, definované v ČSN EN 13163+A2 Tepelněizolační výrobky pro budovy – Průmyslově vyráběné výrobky z pěnového polystyrenu (EPS) – Specifikace. Obdobně u stejného výrobku je třeba vyjádřit toleranci tloušťky výrobku ± 1 mm formou třídy T(1). Ne vždy jsou ale třídy nebo úrovně voleny tak, že z nich lze odvodit hodnoty fyzikálních parametrů jako ve výše uvedených případech.

Požadavky na vlastnosti stavebních výrobků, mající rozhodný vliv na vlastnosti stavebních konstrukcí v rozsahu základních požadavků na stavby a specifických požadavků podle vyhlášky č. 268/2009 Sb., popřípadě podle tzv. Pražských stavebních předpisů na výrobky, by se měly v projektové dokumentaci uvádět formou tříd nebo úrovní definovaných v příslušných evropských normách výrobků, nikoliv hodnotami, které jsou k jednotlivým třídám nebo úrovním přiřazeny.

CPR – nástroj regulace při uvádění a dodávání stavebních výrobků na evropský trh

Většina stavebních výrobků může ohrozit stavbu z hlediska jednoho nebo i více základních požadavků na stavby podle jejich funkce ve stavbě, např. z hlediska mechanické odolnosti a stability, tepelné ochrany apod. Mechanickou odolnost a stabilitu konstrukcí obvykle ovlivňuje více mechanických vlastností výrobků. Skupinu těchto vlastností CPR nazývá „základními charakteristikami“ a jsou to ty charakteristiky stavebního výrobku, které se vztahují k základním požadavkům na stavby. Vlastnosti výrobků definuje jako vlastnosti související s příslušnými základními charakteristikami vyjádřenými úrovní, třídou nebo popisem.

EK svým rozhodnutím, které vydává vždy ke skupině výrobků, např. tepelné izolace budov, hydroizolační pásy a fólie, stanoví se-

znam regulovaných základních charakteristik výrobků v návaznosti na zamýšlené použití, které mohou ohrozit oprávněný zájem. Např. asfaltové pásy a fólie pro použití jako parozábrana nebo pro použití jako hydroizolace střeš.

Seznam těchto regulovaných charakteristik uvádí evropské harmonizované normy (EN) výrobků, v ČR vydávané jako ČSN EN. Evropské normy regulované charakteristiky uvádí v tabulce ZA.1 „Předmět a příslušné charakteristiky“, která je součástí přílohy normy obvykle označované ZA „Ustanovení této evropské normy, které se týkají ustanovení nařízení EU o stavebních výrobcích“.

Pro ilustraci je na následující straně uvedena část tabulky ZA.1, jak ji uvádí ČSN EN 13163+A2 Tepelněizolační výrobky pro budovy – Průmyslově vyráběné výrobky z pěnového polystyrenu (EPS) – Specifikace.

Typ výrobku

Oproti zvyklostem podle původních národních norem definuje CPR typ výrobku jinak. Definuje ho jako „Soubor reprezentativních úrovní nebo tříd vlastností stavebního výrobku ve vztahu k základním charakteristikám tohoto výrobku vyrobeného za použití dané kombinace surovin nebo jiných prvků daným výrobním postupem“.

Při stejné kombinaci surovin nebo jiných prvků daným výrobním postupem je jiným typem výrobku výrobek, u kterého uvádí výrobce o jednu nebo více vlastností více nebo méně. Samozřejmě při deklaraci jiné úrovně nebo třídy dané vlastnosti by se teoreticky mělo jednat také o jiný typ výrobku. To ale není pravidlem, např. výrobky o různých tloušťkách výrobci označují kódovým číslem jako jeden typ výrobku.

Prohlášení výrobce o vlastnostech při uvádění a dodávání stavebních výrobků na trh ≠ návrhová hodnota

Existenci tohoto dokumentu, jeho obsah a zejména význam při navrhování, ale zejména provádění staveb, by si měla osvojit každá autorizovaná osoba. Jedná se o dokument, který jako jediný vydává výrobce na svoji odpovědnost a uvádí, kromě administrativních informací, deklarované vlastnosti typu výrobku. Označuje se obvykle zkratkou PoV (odvozeno z českého názvu) nebo DoP (odvozeno z anglického názvu dokumentu). Závažný obsah a vzor prohlášení o vlastnostech stanoví změna CPR, to je Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 574/2014 ze dne 21. února 2014, kterým se mění příloha III CPR o vzoru, který se použije pro vypracování prohlášení o vlastnostech stavebních výrobků.

Prohlášení o vlastnostech vydává výlučně výrobce stavebního výrobku bez ohledu na to, kde je jeho sídlo.

Výrobce není povinen uvádět v prohlášení o vlastnostech všechny vlastnosti příslušné k jednotlivým základním charakteristikám, jak je uvádí tabulka ZA.1 v harmonizované evropské normě nebo obdobná tabulka v dokumentu EAD (dokument pro evropské posuzování). Výrobce je povinen uvést vlastnosti alespoň jedné ze základních charakteristik stavebního výrobku významných pro zamýšlené použití nebo zamýšlená použití uvedená v prohlášení, jak je uvádí příloha ZA.1. V prohlášení by měl výrobce uvést tabulku ZA.1 a minimálně u jedné charakteristiky a příslušných vlastností by měl uvést třídu nebo úroveň. U vlastností, které se rozhodl nedeclarovat, uvede zkratku NPD – tato vlastnost nebyla stanovena. V návaznosti na výše uvedené je zřejmé, že co typ výrobku,

Tabulka ZA.1.1 – Příslušná ustanovení pro průmyslově vyráběný pěnový polystyren a zamýšlené použití

Stavební výrobek: Průmyslově vyráběné výrobky z pěnového polystyrenu (EPS) – Zamýšlené použití: Tepelná izolace budov

Základní charakteristiky	Ustanovení této nebo jiné evropské normy (norem) vztahující se k základním charakteristikám ^f	Regulované třídy	Poznámka
Tepelný odpor	4.2.1 Tepelný odpor a součinitel tepelné vodivosti	–	Deklarovaný R_D a λ_D , podle možností
	4.2.3 Tloušťka	–	Deklarovaná d_N a T
Reakce na oheň	4.2.6 Reakce na oheň	Eurotřídy	–
Stálost reakce na oheň při působení tepla, vlivu počasí, stárnutí/degradaci	4.2.7 Stálost charakteristik ^a	Eurotřídy	–
Stálost tepelného odporu při působení tepla, vlivu počasí, stárnutí/degradaci	4.2.1 Tepelný odpor a součinitel tepelné vodivosti	–	Deklarovaný R_D a λ_D , podle možností ^b
	4.2.7 Stálost charakteristik	–	^c
Pevnost v tlaku	4.3.4 Napětí v tlaku nebo pevnost v tlaku	–	Deklarovaná CS(10)
Pevnost v tahu/ohybu	4.3.5 Pevnost v ohybu ^d	–	Deklarovaná BS
	4.3.6 Pevnost v tahu kolmo k rovině desky	–	Deklarovaná TR
Stálost pevnosti v tlaku při stárnutí a degradaci	4.3.8 Dotvarování tlakem	–	Deklarovaná CC
	4.3.12 Odolnost při střídavém zmrazování a rozmrazování	–	Deklarovaná FTCD a FTCT
	4.3.15.5 Dlouhodobé zmenšení tloušťky	–	Deklarovaná CP
Propustnost vody	4.3.11.1 Dlouhodobá nasákavost při ponoření nebo	–	Deklarovaná WL(P) a WL(T) nebo deklarovaná WD(V)
	4.3.11.2 Dlouhodobá navlhavost při difuzi		
Propustnost vodní páry	4.3.13 Propustnost vodní páry	–	Deklarovaná MU nebo Z
Index kročejové neprůzvučnosti (pro podlahy)	4.3.14 Dynamická tuhost	–	Deklarovaná SD
	4.3.15.2 Tloušťka d_L	–	Deklarovaná d_L a třída T
	4.3.15.4 Stlačitelnost c	–	Deklarovaná CP
Hoření postupujícím žhnutím	4.3.18 Hoření postupujícím žhnutím ^e	–	–
Uvolňování nebezpečných látek do vnitřního prostředí	4.3.19 Uvolňování nebezpečných látek ^e	–	–

^a Vlastnosti reakce na oheň EPS se s časem nezhoršují. / ^b Součinitel tepelné vodivosti výrobků z EPS se s časem nemění, zkušenosti ukázaly, že pórovitá struktura je stabilní. / ^c Pouze pro rozměrovou stabilitu tloušťky. / ^d Tato charakteristika zahrnuje také manipulaci a montáž. / ^e Evropské zkušební metody se zpracovávají. / ^f Platí také pro vícevrstvé výrobky.

Základní charakteristiky uvedené v tabulce mohou ohrozit budovu / stavební konstrukci v návaznosti na funkci stavebního výrobku ve stavbě. Např. již zmíněné průmyslově vyráběné tepelněizolační desky z EPS mohou mít funkci pouze tepelněizolační, nebo tepelněizolační a současně zvukověizolační, nebo mohou být i staticky účinné (podlahové konstrukce, ploché střechy).

(zdroj: ČSN EN 13163+A2)

to jiné prohlášení. Z uvedeného vyplývá zásadní význam tohoto dokumentu pro všechny účastníky výstavby. Tímto dokumentem zhotovitel dokládá, že použil pro konkrétní stavební konstrukci výrobek s vlastnostmi navrženými projektantem, popř. není-li v projektové dokumentaci stanoveno, tak typ výrobku zvolený zhotovitelem tak, aby vyhověl požadavku § 156 stavebního zákona. Je třeba důrazně upozornit, že hodnoty deklarované výrobcem nejsou hodnoty návrhové.

I když logicky prohlášení nemůže být odkazováno explicitně ve stavebním zákoně jako dokument vyžadovaný stavebním

úřadem při kontrolních prohlídkách stavby, je tento dokument obvykle považován za „certifikát“, tedy dokument, vyjmenovaný v § 134 (2) stavebního zákona. Tento dokument předkládá stavbyvedoucí. Samozřejmě je tento dokument významný i pro stavebníka dokládající mu výslednou kvalitu stavby ve smyslu § 156 (2) stavebního zákona.

Dostupnost prohlášení o vlastnostech (PoV)

Kopie prohlášení o vlastnostech všech výrobků, které jsou dodávány na trh, musí být poskytovány buď v tištěné podobě, nebo v elek-

tronické podobě. Výrobce, dovozce, distributor, popř. oprávněný zástupce mohou zveřejnit prohlášení o vlastnostech na internetové stránce za předpokladu, že tato stránka je trvale přístupná, zároveň platí, že pokud o to příjemce (kupující) výrobku požádá, prodávající poskytne kopii prohlášení o vlastnostech v tištěné podobě v jazyce požadovaném členským státem, tedy v českém jazyce.

Je účelné si např. v závazné objednávce nebo ve smlouvě vymínit poskytnutí prohlášení o vlastnostech v písemné podobě jako součást dodávky.

Poznámka: Podmínky dostupnosti prohlášení o vlastnostech stanoví od 21. dubna 2014 „novela CPR“, to je Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 157/2014 o podmínkách týkajících se zpřístupňování prohlášení o vlastnostech stavebních výrobků na internetové stránce.

Obsah prohlášení o vlastnostech

Prohlášení, kromě faktografických údajů, uvádí závazně deklarované vlastnosti typu výrobku s uvedením jejich hodnot, vyjádřených v třídách nebo úrovních. Tyto údaje rozhodují při výběru daného typu výrobku pro předmětnou stavební konstrukci ve stavbě.

Prohlášení o vlastnostech musí být zpravováno podle vzoru, formuláře uvedeného v příloze III CPR.

Prohlášení o vlastnostech musí obsahovat tyto body:

- Číslo prohlášení o vlastnostech.
- Jedinečný identifikační kód typu výrobku; zde je nutné zohlednit definici typu výrobku. Jak je uvedeno výše, jedinečný kód výrobku je svázán s rozsahem (souborem) deklarovaných vlastností výrobku výrobcem vyjádřených třídami a úrovněmi, tedy parametry výrobku, které třídám nebo úrovním odpovídají. Tvorba tohoto kódu je plně na straně výrobce. Toto je jediné vhodné místo, kde může výrobce uvést jím určené použití výrobku ve stavbě, odpovídající rozsahu deklarovaných vlastností.
- Zamýšlené nebo zamýšlená použití výrobků; zde výrobce musí uvést zamýšlené/zamýšlená použití, které stanoví harmonizovaná evropská norma (obdobně EAD – evropský dokument pro posuzování). Zde tedy nemá výrobce možnost blíže upřesnit použití výrobku ve stavbě, popř. jeho funkci. Např. u průmyslově vyráběných tepelněizolačních výrobků (EPS, MW, XPS, PUR apod.) musí být jednotně uváděno zamýšlené použití: „Tepelná izolace budov“. Nelze na tomto místě uvádět výrobcem doporučené/určené použití výrobku obdobně jako u povinně posuzovaných stavebních výrobků podle Nařízení vlády č. 163/2002 Sb. jako např. tepelněizolační desky pro ETICS, minerálně vláknité desky pro střechy apod.
- Výrobce, identifikace výrobce.
- Zplnomocněný zástupce, pouze je-li výrobcem jmenován. Jedná se o osobu jmenovanou na základě plné moci zplnomocněnou výrobcem, aby jednala jeho jménem ve vybraných věcech uvádění a dodávání výrobku na trh ve státě o použití výrobku do staveb.
- Následuje soubor údajů týkající se identifikace systémů posuzování, harmonizované evropské normy, oznámeného subjektu, který se případně účastnil posuzování, evropského dokumentu pro posuzování, pokud byl použit, a k tomu příslušné informace.
- Deklarovaná vlastnost / deklarované vlastnosti; zde se uvádí základní charakteristiky a ke každé příslušné vlastnosti vyjádřené formou tříd a úrovní, jak stanoví příslušná harmonizovaná norma, popř. EAD. Výrobce uvádí ke každé vlastnosti třídu nebo úroveň, nebo když nehodlá uvést (deklarovat) závazně danou vlastnost, uvede místo třídy nebo úrovně zkratku NP – v překladu: vlastnost nebyla stanovena.

- Informace o zjednodušených postupech posuzování, jsou-li použity.
- Jméno, datum, místo, podpis.

Poznámka: „Novela CPR“ – Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 574/2014, o vzoru, který se použije pro vypracování prohlášení o vlastnostech stavebních výrobků, umožňuje vypustit prázdné řádky, body, které nejsou relevantní, např. není-li využit k posouzení dokument EAD, tak je možné celý bod vynechat.

Význam označení CE

Označením CE, které je připojeno k výrobku, dává výrobce na vědomí, že vydal prohlášení o vlastnostech, tj. že provedl povinné posouzení výrobku stanovenými postupy a v daném rozsahu, a nese odpovědnost za shodu stavebního výrobku s vlastnostmi uvedenými v prohlášení o vlastnostech, které vydal. K označení CE se dále, jak CPR uvádí, doplňují dvě poslední číslice roku, v němž bylo označení poprvé připojeno ke stavebnímu výrobku, název a sídlo výrobce nebo jeho identifikační značka (logo), umožňující snadnou a jednoznačnou identifikaci jména či firmy a adresy výrobce, jedinečný identifikační kód typu výrobku, referenční číslo prohlášení o vlastnostech a úroveň nebo třídy vlastností uvedených v prohlášení o vlastnostech, odkaz na použitou harmonizovanou evropskou normu, popř. dokument EAD, případně identifikační číslo oznámeného subjektu a zamýšlené použití, jak je stanoveno v příslušné harmonizované evropské normě, popř. EAD.

Závazný obsah štítku stanoví článek 9 odst. 2 CPR. Grafický příklad štítku CE obsahují harmonizované evropské normy, které obsah štítku doplňují. Označení CE ve své grafické podobě není registrovanou ochranou známkou, takže se na něj nevztahuje právní ochrana. Proto vznikly grafické modifikace „CE“, např. tím, že vzdálenost písmen „C“ a „E“ se zmenšila nebo mají jiný tvar. Taková označení CE samozřejmě uvedený význam nemají a jsou cíleně matoucí. U stavebních výrobků je štítek CE obvykle připojen buď na výrobku samém, nebo na paletě nebo jiné obalové jednotce. Je účelné při převážce stavebních výrobků na stavbě snímat z obalů nebo z výrobků štítky CE, je-li to možné, a tyto archivovat, protože obsahují referenci na výrobcem vydané prohlášení o vlastnostech. Údaje na štítku CE jsou pouze informativní.

Závěr

Pro stavební praxi má nezastupitelný význam prohlášení o vlastnostech. Jedná se o doklad obsahující výrobcem deklarované vlastnosti, které výrobek musí splňovat. Pakliže výrobek v rámci převážek zkoušek výrobků na stavbě, které jsou např. součástí kontrolních zkušebních plánů realizace stavby nebo kontrolních zkoušek prováděných investorem, nevykazuje třídy, popř. úrovně vlastností v prohlášení o vlastnostech uvedené, je prohlášení o vlastnostech relevantním a nezpochybnitelným dokumentem při reklamačním řízení, popř. vymáhání škody.

Ing. Lubomír Keim, CSc.

autorizovaný inženýr v oboru pozemních staveb, specializace zkoušení a diagnostika staveb
člen výboru oblasti Praha a Technické komise ČKAIT

Nejasnosti v provádění nového energetického auditu

Hlavní otázkou je, do kdy mají subjekty podle § 9 odst. 2 a 3 zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 406/2000 Sb.) naplnit povinnost provést nový energetický audit. Odbor energetické účinnosti a úspor Ministerstva průmyslu a obchodu ČR (MPO) a Státní energetické inspekce (SEI) proto vydaly 15. října 2020 společné stanovisko k praktické implementaci těchto vybraných ustanovení.

Schválený zákon č. 3/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 3/2020 Sb.“), účinný od 25. ledna 2020, výrazně pozměnil oblast povinnosti provádět energetický audit. I přes snahu přinést novou úpravou snížení administrativní i finanční zátěže subjektům dotčeným touto povinností a vyjasnění některých aplikačních prvků, po přijetí zákona č. 3/2020 Sb. se objevily některé nejasnosti. Jednou z nich je aplikace čl. II Přechodná ustanovení odst. 3 zákona č. 3/2020 Sb. ve vztahu k ustanovením § 9 odst. 2, 3, 6 a 8 zákona č. 406/2000 Sb.

Ustanovení § 9 odst. 8 písm. b) zákona č. 406/2000 Sb. stanovuje, že povinnost provést energetický audit je potřeba naplnit do jednoho roku od vzniku povinnosti. V případě, že by nebylo formulováno přechodné ustanovení v čl. II Přechodná ustanovení odst. 3 zákona č. 3/2020 Sb. (dále jen „přechodná ustanovení“), musely by subjekty vymezené v § 9 odst. 2 a 3 zákona č. 406/2000 Sb. provést energetický audit do 25. ledna 2021. Přechodné ustanovení však dále uvádí, že energetický audit zpracovaný podle zákona č. 406/2000 Sb. ve znění účinném před dnem nabytí účinnosti tohoto zákona zůstává v platnosti i po dni nabytí účinnosti tohoto zákona, nejdéle však do 10 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. To znamená, že subjekty podle § 9 odst. 2 a 3 zákona č. 406/2000 Sb., které mají provedený energetický audit podle předchozí právní úpravy¹, je platný i po přijetí zákona č. 3/2020 Sb., a to deset let.

Pokud však došlo na energetickém hospodářství povinného subjektu ke změně, po které došlo za dva po sobě jdoucí roky ke změně o více než 25 % při nakládání s energií energetického hospodářství ročně² oproti stavu z platného energetického auditu, pak je potřeba provést nový energetický audit. Toto ustanovení se však aplikuje od jeho účinnosti, tzn. 25. ledna 2020. Skutečnost, zda v energetickém hospodářství subjektu došlo ke změně nakládání s energií oproti původnímu stavu energetického hospodářství popsaném v původní zprávě o energetickém auditu, však povinný subjekt zjistí poprvé až v roce 2021 po získání informací o spotřebách za rok 2020. Následně v roce 2022 vyhodnotí, zda je změna relevantní i pro následující rok, tzn. dva po sobě jdoucí roky. Pokud se v roce 2022 potvrdí, že ke změně došlo dva po sobě jdoucí roky, musí subjekt do jednoho roku, tzn. do roku 2023, naplnit povinnost provést energetický audit.

S ohledem na výše uvedené mohou vzniknout tři případy s následujícím řešením:

- subjekt podle § 9 odst. 2 a 3 zákona č. 406/2000 Sb. nemá provedený energetický audit před účinností zákona č. 3/2020 Sb. a nově

mu povinnost nastává. V tomto případě má povinnost provést energetický audit do začátku roku 2021;

- subjekt podle § 9 odst. 2 a 3 zákona č. 406/2000 Sb. má provedený energetický audit před účinností zákona č. 3/2020 Sb.
 - který pokrývá aktuální nakládání s energií v energetickém hospodářství podle definice § 2 odst. 1 písm. d) zákona č. 406/2000 Sb. v rozsahu do 25 % původního nakládání s energií. Takový energetický audit je platný deset let od účinnosti zákona č. 3/2020 Sb. nebo do změny energetického hospodářství, po které došlo za dva po sobě jdoucí roky ke změně o více než 25 % při nakládání s energií energetického hospodářství ročně oproti stavu z platného energetického auditu;
 - který nepokrývá aktuální nakládání s energií v energetickém hospodářství podle definice § 2 odst. 1 písm. d) zákona č. 406/2000 Sb. v rozsahu do 25 % původního nakládání s energií. Takový subjekt vyhodnotí změnu nakládání s energií v kalendářních letech 2021, 2022. Pokud je tyto dva roky hodnota nakládání s energií vyšší než 25 % původní hodnoty nakládání s energií, pak subjekt provede energetický audit do roku 2023.

Roční lhůta na provedení energetického auditu, ať již od vzniku povinnosti nebo při změně energetického hospodářství o více než 25 % nakládání s energií, nemusí být splněna, pokud subjekty vyjmenované v ustanovení § 9 odst. 3 zákona č. 406/2000 Sb. překročí úroveň průměrné roční spotřeby energie energetického hospodářství za dva po sobě jdoucí kalendářní roky 35 000 MWh. V takovém případě musí být energetický audit proveden do tří let.

Ing. Vladimír Sochor

ředitel odboru energetické účinnosti a úspor MPO

Ing. Pavel Gebauer

ústřední ředitel Státní energetické inspekce

Převzato z www.mpo.cz

1 *Zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění před přijetím zákona č. 3/2020 Sb. a vyhláška č. 480/2012 Sb., o energetickém auditu a energetickém posudku, ve znění pozdějších předpisů.*

2 *Nakládání s energií je nezbytné posuzovat na subjektu jako celku, nikoliv na jednotlivých ucelených částech. Zjednodušeně řečeno se jedná o jednu hodnotu za celou organizaci.*

Jak na daně z příjmů za rok 2020

V minulých letech jsem při psaní mého článku o změnách v daních vždy přemýšlel, co napsat, abych se neopákoval. Letos tomu tak není. Z důvodu trvající koronavirové krize máme řadu změn a nových pravidel.

Situaci, která v březnu roku 2020 nastala, asi většina z nás nepamatuje. Koronavirus naši společnost zasáhl ve všech oblastech a samozřejmě i v oblasti ekonomické a podnikatelské. Najednou je důležité sledovat nejen to, jaké daňové změny jsou na pořadu dne, ale také jestli vůbec můžeme vykonávat svoji podnikatelskou činnost.

Co se týká daňových změn, tak systém zdanění v roce 2020 zůstal stejný jako v roce předchozím. V tomto článku se pokusím popsat nejdůležitější změny pro rok 2020 týkající se nejen daňových zákonů, ale i jiných povinností souvisejících s daněmi, včetně změn souvisejících s koronavirem. Budu se snažit také upozornit na některé skutečnosti, na které je důležité dát si pozor. Tento článek nenahrazuje přesný text zákonů ani veškeré výklady k těmto zákonům, ale pouze upozorňuje na problémy, se kterými je nutné počítat.

Na úvod bych rád zopakoval základy k různým způsobům zdanění. Systém zdanění zůstává stejný jako v minulých letech. Autorizované osoby mohou vykonávat svou činnost různými způsoby jako zaměstnanci, fyzické osoby podnikající na základě živnosti, fyzické osoby podnikající podle zvláštního právního předpisu (autorizační zákon) nebo právnické osoby. Každý z těchto způsobů v sobě zahrnuje různé skutečnosti, které je nutné zohlednit při sestavení daňového přiznání.

Jak platí daně autorizované osoby – zaměstnanci

Pokud jsou autorizované osoby zaměstnanci, tak veškeré daňové náležitosti za ně zařizuje zaměstnavatel, který je plátcem daně z příjmů.

Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti je počítána z tzv. superhrubé mzdy, tj. hrubé mzdy, která je navýšena o pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a o pojistné na zdravotní pojištění. Tímto matematickým výpočtem tedy u zaměstnanců dochází ke zvýšení sazby daně (ze zákonných 15 procent).

V současné době existuje mnoho tzv. daňových benefitů, tj. nepeněžních příjmů, které jsou u zaměstnance osvobozeny od daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a současně se z těchto příjmů neplatí zdravotní a sociální pojištění. Jedná se o možnost poskytování stravenek, o vyplácení cestovních náhrad, o poskytování různých vstupenek na sportovní zápasy, rekreace, kulturu apod. Vždy se musí jednat o nepeněžní příjmy, tj. vše musí platit přímo zaměstnavatel. Pokud tedy např. zaměstnanec dostane příspěvek na dovolenou, musí být tento příspěvek poskytnut přímo cestovní kanceláří, zaměstnanci nesmí být poskytnuty peníze, protože v tomto případě by se již jednalo o mzdu, která by podléhala zdanění.

Pokud má zaměstnanec v daném kalendářním roce příjmy pouze ze závislé činnosti (tj. ze zaměstnání) u jednoho nebo postupně u více zaměstnavatelů a současně nemá jiné příjmy větší než 6 000 Kč, může požádat zaměstnavatele (do 15. února) o roční zúčtování daně. V tomto případě zaměstnavatel vypočítá celkovou daň zaměstnance a vypořádá vše při výpočtu mezd, kdy vrátí zaměstnanci přeplatek na dani přímo ve mzdě.

Pokud má zaměstnanec i jiné příjmy, tak po skončení kalendářního roku (v termínu do 1. dubna) musí podat daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob. Další možností je využití služeb daňového poradce, kterému je zaměstnancem dána plná moc na zpracování daňového přiznání a tím je kromě jiného posunutý termín pro podání daňového přiznání na 1. července.

Už od roku 2014 je zde limit ve výši 10 000 Kč. Z tohoto příjmu je odváděna konečná daň pro uplatnění konečné srážkové daně u zaměstnanců, kteří jsou zaměstnání na základě dohody o provedení práce a nemají podepsané prohlášení k dani. Zaměstnanec v tomto případě obdrží konečnou mzdu (na rozdíl od běžné mzdy, kdy je odvedena záloha na daň a celá daň je vypořádána až na začátku následujícího roku). Z tohoto příjmu se také neodvádí pojistné.

Kromě dohod o provedení práce podléhají srážkové dani také příjmy ze závislé činnosti plynoucí na základě jiných titulů, a to příjmy do 3 000 Kč (dříve byl limit 2 500 Kč), pokud zaměstnanci nemají podepsané prohlášení k dani.

Současně je nutné sledovat i celkový příjem s ohledem na tzv. solidární zvýšení daně, kdy v určitých případech musí i zaměstnanec, který nemá jiné příjmy než příjmy ze zaměstnání, podat daňové přiznání k dani z příjmů. Podmínky jsou uvedeny níže v textu.

Jak platí daně autorizované osoby – podnikající na základě živnosti a podnikající podle autorizačního zákona

Fyzické osoby, které podnikají, mohou postupovat třemi základními způsoby při evidenci svého podnikání:

1. vedení účetnictví podle podmínek zákona o účetnictví
 - Fyzické osoby mohou vést účetnictví dobrovolně nebo povinně, pokud jejich obrát přesáhl částku 25 mil. Kč.
2. vedení daňové evidence podle § 7b zákona o daních z příjmů
 - V tomto případě je nutné vést evidenci příjmů a výdajů a také majetku a závazků.
3. použití výdajových paušálů podle § 7 odst. 7 zákona o daních z příjmů (stejně podmínky jako v roce 2019)
 - Fyzické osoby, které mají příjmy z podnikání nebo jiné samostatně výdělečné činnosti a které neuplatní výdaje prokazatelně vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů (tj. výdaje skutečné), mohou uplatnit výdaje paušální. Pro určení správné výše výdajového paušálu je důležité stanovení činností, které fyzická osoba provádí.
 - Fyzická osoba podnikající podle živnostenského listu (např. živnost projektová činnost ve výstavbě, § 14 odst. 1 písm. b) autorizačního zákona) může použít výdajový paušál ve výši 60 %.
 - Fyzická osoba podnikající podle zvláštních právních předpisů (§ 14 odst. 1 písm. a) autorizačního zákona) může použít výdajový paušál ve výši 40 %.
 - Když se podnikající fyzická osoba připravuje na výpočet daně z příjmů, je tedy důležité zjištění, jaké činnosti provádí a jaký

výdajový paušál se k těmto činnostem vztahuje. Když by se výše paušálních výdajů blížila nebo překračovala výši výdajů skutečných, je pro fyzické osoby vhodnější použití výdajů paušálních. Použití paušálních výdajů v těchto případech je výhodné, protože není nutné žádným způsobem výdaje prokazovat, je nutné vést pouze evidenci příjmů.

- Maximální výše příjmu, při které je možné uplatnit maximální výši paušálu, jsou 2 miliony Kč. Celková výše paušálu je omezena na 800 000 Kč u paušálu ve výši 40 %, na 600 000 Kč u paušálu 30 %, na 1 600 000 Kč u paušálu ve výši 80 %, resp. 1 200 000 Kč u paušálu 60 %. To znamená, že pokud mám např. příjmy ze živnosti ve výši 3 mil. Kč, kde 60 % je 1,8 mil. Kč, tak jako paušál můžu uplatnit maximálně částku ve výši 1 200 tis. Kč.
- V případě využití paušálu lze také uplatnit slevy na manželku a daňové zvýhodnění na děti bez omezení.
- Pokud fyzická osoba provádí více druhů činností, tak musí výdajové paušály využít buď u všech, nebo u žádné, nelze kombinovat daňovou evidenci a výdajové paušály.
- Pokud fyzická osoba u některé činnosti vede účetnictví, je možné u jiné činnosti využít výdajový paušál.

Fyzické osoby musí po skončení kalendářního roku (v termínu do 1. dubna) podat daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob. V případě využití služeb daňového poradce, kterému je dána plná moc na zpracování daňového přiznání, je kromě jiného posunutý termín pro podání daňového přiznání na termín 1. července. Jak vyplývá z výše uvedeného, nejjednodušší je použití výdajových paušálů, kdy fyzická osoba vede pouze evidenci příjmů, není nutné sledovat žádné výdaje.

Jak platí daně autorizované osoby – právnické osoby

Pokud autorizovaná osoba podniká jako právnická osoba, tak podle zákona o účetnictví musí vést účetnictví. Dále je nutné prověřovat podmínky zákona o účetnictví i zákona o daních z příjmů, jak již bylo řečeno výše.

Solidární zvýšení daně podle § 16a zákona o daních z příjmů

V roce 2020 je také nutné prověřovat celkovou výši příjmů, a to z důvodu tzv. solidárního zvýšení daně. Jde o druhou sazbu daně, ze které musí odvádět daň osoby, které splní podmínky uvedené v § 16a zákona o daních z příjmů.

Pokud je součet základu daně ze závislé činnosti a z podnikání větší než 48násobek průměrné mzdy, tak je poplatník povinen zaplatit z tohoto nadlimitního příjmu daň ve výši 7 %. Pro rok 2019 je hraniční hodnota, od které je nutné platit tuto zvýšenou daň, ve výši 1 672 080 Kč. Měsíčně jde o částku hrubé mzdy převyšující 139 340 Kč.

Současně pro tyto fyzické osoby platí, že si musí podat daňové přiznání, i když mají jen příjem ze závislé činnosti. V tomto případě zaměstnavatel nemůže provést roční zúčtování. Tato podmínka podání přiznání platí pouze v případě, že fyzická osoba přesáhne roční hodnotu příjmu, tedy 1 672 080 Kč. Pokud je určitý měsíční příjem vyšší než 139 340 Kč a roční výše příjmu nepřesáhne uvedenou hodnotu, povinnost podání daňového přiznání nevzniká.

Informace o daňovém řádu

Kromě konkrétních daňových zákonů (zákon o daních z příjmů, zákon o DPH aj.), kterými se daňové subjekty musí řídit, je také důležité vědět o procesu správy daní, o tom, jaká mají podnikatelé i občané práva a povinnosti a jaká práva a povinnosti má správce daně, tedy finanční úřad. Veškeré tyto podmínky jsou popsány v zákoně č. 280/2009 Sb., daňový řád. Protože v případě nesplnění povinností daně daňovým řádem se vystavují daňové subjekty možnosti postihu, doporučuji sledovat i tuto oblast, která je v poslední době na základě stanovování více a více povinností pro podnikatele čím dál důležitější.

Jako další informační zdroje (kromě tohoto článku a úplného znění zákona) ke správnému stanovení základu daně a správnému sestavení daňového přiznání bych doporučil pokyn Generálního finančního ředitelství D-22 k jednotnému postupu při uplatňování některých ustanovení zákona o daních z příjmů, kde jsou uvedeny příklady a vysvětlení k některým položkám zákona.

Také je vhodné sledovat informace zveřejňované na stránkách Ministerstva financí, České daňové správy a Generálního finančního ředitelství na stránkách www.financnisprava.cz, kde se objevují informace k veškerým daním včetně samotných zákonů, daňových tiskopisů a ostatních dotazů k dané problematice.

Možnost zpětného uplatnění daňové ztráty

V zákoně o daních z příjmů je novinka v oblasti uplatnění daňové ztráty. Kromě uplatnění v pěti následujících zdaňovacích obdobích po vzniku ztráty je zde nově možnost uplatnění zpětně, a to ve dvou bezprostředně předcházejících obdobích, a to až do výše 30 mil. Kč. Toto již platí i pro daňové ztráty vyměřené v roce 2020, kdy je zde možnost uplatnit tyto ztráty i v předchozích letech (2018, 2019).

Dopady koronavirové pandemie na daně za rok 2020

V letošním roce je také z důvodu koronavirové situace důležité sledovat stránky Ministerstva financí (www.mfcr.cz), kde se objevují potřebné informace. Jednotlivá rozhodnutí o posečkání daně, prominutí záloh na daň apod. jsou uvedena ve finančních zpravodajích.

Z aktuálních informací uveřejněných v čísle 25/2020 upozorňuji na prominutí úroku z prodlení za pozdní platbu DPH za zdaňovací období září, říjen a listopad 2020, pokud k úhradě dojde do 31. prosince 2020. Jsou také prominuty zálohy na silniční daň splatné 15. dubna, 15. července, 15. října a 15. prosince 2020 a také zálohy na daň z příjmů splatné v období 15. října až 15. prosince 2020. Celkovou výši daně bude nutné zaplatit v plné výši.

Kromě daňových zákonů je vhodné sledovat i podmínky zákona č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu, na základě kterého OSVČ a společníci malých s.r.o. mohou čerpat bonus ve výši 500 Kč za každý den nouzového stavu.

Tento bonus se ale na rozdíl od jara týká pouze činnosti osob, která byla zakázána nebo omezena protiepidemickými opatřeními. Žádosti přijímá finanční správa.

Závěr

Daňové zákony přináší neustálé dohady o tom, jakým způsobem správně a legálně zaplatit daň. Současně se objevují různé komentáře a názory k daňovým zákonům, které mohou měnit i zaběhlou praxi. Tento článek nemá za cíl „naučit“ daň a daňovou problematiku, ale

pouze upozornit na skutečnosti týkající se daňové oblasti s jejími neustálými změnami a vyvíjejícími se názory. Při podnikání je tedy nutné znát nejen oblast předmětu podnikání, ale současně i daňovou a účetní oblast, abyste se v budoucnu vyhnuli případnému sankcionování ze strany správce daně, a to např. pouze z důvodu neznalosti zákonů.

Jaké budou daně v roce 2021 – novelty stále probíhají

Větší novela, ve které by mělo být obsaženo zrušení tzv. superhrubé mzdy a kde by také měla být snížena sazba daně z příjmů fyzických osob, je plánována na rok 2021. Zatím jsou schváleny změny, které zavádějí možnost paušální daně.

V oblasti správy daní dochází v příštím roce ke změnám. Zákonem č. 283/2020 Sb. dochází s účinností od 1. ledna 2021 k novelizaci daňového řádu. Kromě jiného by měl být zaveden portál Moje daň, který zavede tzv. online finanční úřad, kde bude možné řešit daňové věci elektronicky. V současné době je v Poslanecké sněmovně několik novel zákona o daních z příjmů, a to jak poslanecké návrhy, tak návrh vládní. Mělo by dojít ke změnám hlavně v oblasti daně z příjmů fyzických osob. V oblasti mezd by měl být zrušen výpočet daně z tzv. superhrubé mzdy a také by mělo dojít k úpravám sazeb daně. Je plánováno, že sazby daně budou ve výši 15 % a 23 %, nicméně v průběhu schvalování může ještě dojít ke změnám. Další změnou by mělo být zavedení stravenkového paušálu, kdy by měl zaměstnavatel na výběr, jestli zaměstnancům poskytne stravenky nebo peníze, které by nepodléhaly zdanění.

Žádost o paušální daň je třeba podat do 10. ledna 2021

Pro drobné živnostníky (neplátce DPH), kteří současně nemají příjmy ze závislé činnosti, je připravena novinka. Budou mít možnost odvádět

daň a platby na sociální a zdravotní pojištění jednou částkou a jedním formulářem. Měsíční výše paušální daně pro rok 2021 je ve výši 5 469 Kč, částka v sobě zahrnuje daň (100 Kč) a sociální a zdravotní pojištění. Za rok tedy bude zaplacen částka ve výši 65 628 Kč a nic dalšího placeno nebude. Nebude také nutné podávat daňové přiznání, ani přehledy na OSVČ a zdravotní pojišťovnu. Současně ale nebude možné uplatnit si žádné další výdaje ani slevy na dani. Kdo bude chtít využít možnost paušální daně již v roce 2021, bude muset na finanční úřad zaslat formulář Oznámení o vstupu do paušálního režimu v termínu do 10. ledna 2021.

Ale jak jsem uváděl, další změny neustále probíhají, novelty jsou schvalovány, a je potřeba nové věci stále studovat; k tomuto doufám pomůže i můj článek. Je však nutné neustále sledovat nové věci a můžeme se nechat překvapit, co nám rok 2021 v tomto ohledu přinese, a doufat, že se koronavirová situace uklidní a věci se vrátí do normálu.

Ing. Radim Dvořák

daňový poradce, zpracováno k 1. listopadu 2020

20 let činnosti Informačního centra ČKAIT, s.r.o.

Dne 15. září Informační centrum ČKAIT, s.r.o., připomnělo svým příznivcům, a to nejen členům ČKAIT, ale i sobě, 20 let od doby, kdy bylo rozhodnutím Představenstva ČKAIT založeno pro potřebu publikační činnosti, a to nejen pro členy ČKAIT, ale i pro širokou odbornou veřejnost. K 1. lednu 2020 získalo IC ČKAIT právní subjektivitu. Od roku 2015 je IC vydavatelem ročenky Inženýrská komora a Zpráv a informací ČKAIT. Od 1. ledna 2016 vydává časopis Stavebnictví. Kromě zajišťování řady dalších činností se IC ČKAIT, s.r.o., postupně stává významným vydavatelským domem. V úvodu večera přivítala hosty jménem Informačního centra ČKAIT ředitelka Ing. Šárka Janoušková. Ve svém krátkém vystoupení připomněla nejen dosavadní rozsáhlou činnost, ale poděkovala za odvedenou práci jeho dřívějším i současným pracovníkům. Oslavou 20. výročí založení se stal koncert vynikajících umělců houslisty Jaroslava Svěčeného a klavíristky Lucie Tóth ve Velkém sále Novoměstské radnice na Karlově náměstí v Praze 2. Oba předvedli unikátní koncertní vystoupení. Jaroslav Svěčený zahrál skladby z vybraně zvoleného repertoáru na dvou vzácných historických nástrojích, Lucie Tóth na znamenitém a dobře naladěném klavíru zaujala nejen vynikajícím kvalitním doprovodem houslových koncertů, ale i sólovým výkonem. Organizátoři měli při přípravě koncertu obavy, zda se Velký sál v covidové době dostatečně naplní. Nakonec byl sál naplněn přiměřeně a mohli být rádi, že počet posluchačů nepřekročil v té době povolených 90 účastníků. Koncert skončil opravdu velikými ovacemi a poděkováním oběma umělcům, kteří v průběhu závěrečné číše vína s účastníky diskutovali a zájemcům se podepisovali ještě dlouhou dobu. Myslím, že oslava 20. výročí proběhla důstojně.

Ing. Svatopluk Zídek, člen redakční rady Z+i

Z listopadového jednání představenstva

Šesté jednání představenstva se 19. listopadu 2020 protáhlo až do večerních hodin. Jedním z hlavních diskusních bodů byl návrh rozpočtu na rok 2021, rekodifikace stavebního práva a komunikace ČKAIT s veřejností.

K 30. říjnu 2020 teoretické plnění ročního rozpočtu ČKAIT dosáhlo 83 %. Příjmy limitované části rozpočtu byly plněny na 98 % (pozn: z toho členské příspěvky byly splněny). Výdaje limitované části rozpočtu byly čerpány ve výši 69 % celkového rozpočtu. Oblasti čerpaly výdaje v úrovni 76 % ročních limitů stanovených rozpočtem. S ohledem na letošní koronavirová opatření vlády se nemohla uskutečnit řada odborných akcí, konferencí a seminářů, proto jsou výrazné úspory na výdajích v limitované části rozpočtu. Na závěr roku lze očekávat vysoký základ daně 7 až 9 mil. Kč. Představenstvu byl předložen první celkový návrh rozpočtu ČKAIT na rok 2021, který obsahoval:

- Vytvoření nových položek pro práce komisí, které nejsou tvořeny výhradně členy představenstva, a to komisí pojišťovací, komisí ekonomickou a pracovní komisí „Strategie ČKAIT“.
- V kapitole A.4.5 Odborná činnost ČKAIT vč. oblastí jsou vloženy nové položky týkající se pořádání konferencí organizovaných oblastní kanceláří Praha.

Při jednání představenstva vznikly návrhy na částečné úpravy rozpočtu, které budou zpracovány a výsledný návrh odeslán do 27. listopadu 2020 všem členům Představenstva ČKAIT ke schválení per rollam. Odpovídá: Ing. Mráz.

Hospodaření Informačního centra ČKAIT

Ing. Janoušková, jednatelka IC ČKAIT, s.r.o., uvedla, že k 31. říjnu 2020 činí ztráta 190 tis. Kč. Tento výsledek je ovlivněn abnormální situací, protože nebylo možné uskutečnit řadu vzdělávacích akcí. Dozorčí rada IC ČKAIT, s.r.o., která se koná 9. prosince 2020, projedná návrh rozpočtu na rok 2021. Ing. Janoušková v něm předpokládá příjem celkově ve výši 21,7 mil. Kč a výdaje 21,5 mil. Kč.

Pojištění autorizovaných osob a nově i znalců

Mezi řádnými jednáními bylo schváleno jedno rozhodnutí per rollam o podpisu dodatku č. 4 pojistné smlouvy o možném připojištění soudních znalců [11 pro, 0 zdržel se, 4 proti]. Dodatek č. 4 k pojistné smlouvě začleňuje nově do pojistné smlouvy možnost pro soudní znalce v oboru stavebnictví, kteří jsou či budou autorizovanou osobou, sjednat si skupinové připojištění do výše škodní události 2 mil. Kč resp. 5 mil. Kč. Případné jiné výše limitů pojistného plnění mohou být řešeny individuálním připojištěním. Informace o nové možnosti byla rozeslána všem členům.

Podle hodnocení pojišťovacího makléře byl stav pojistného plnění a průběh škodních událostí příznivý, proto nebude zvyšována sazba výše pojistného za člena. Stav k 13. listopadu 2020 je následující:

- vyplacené plnění: 58 523 114 Kč
- vytvořené rezervy: 41 826 570 Kč
- zasloužené pojistné: 160 626 998 Kč
- škodní průběh: 62,47 % (vč. připojištění a zvýšeného skupinového)

Nová specializace „požární specialista“

Ing. Špalek informoval o jednání s Generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru, další jednání je 27. listopadu 2020. Autorizační rada dostala úkol vypracovat podklady ke zkouškám. Pověřen byl Ing. Kratochvíl, který je v autorizační radě za obor požární bezpečnost staveb. Zpracoval návrh požadavků na autorizované osoby, resp. uchazeče pro jednotlivé kategorie staveb, návrh postupu udělení specializace pro stávající členy i pro nové uchazeče. AR zpracovává postup průběhu zkoušení uchazečů pro stavby 3. kategorie. Změny nebudou mít dopad na autorizační zákon, ale pravděpodobně na autorizační řád.

Komunikace ČKAIT se členy a veřejností

Ing. Špalek informoval o vývoji metodiky komunikace ČKAIT, kterou rozpracovalo Středisko vzdělávání a informací. Dále informoval o jednání s PR agenturou, která nám pomůže komunikovat v celostátních médiích. Plán je navázat spolupráci nejprve jen na několik měsíců, a pokud bude spolupráce plnit cíl, bude prodloužena na delší období.

O rekodifikaci stavebního zákona

Ing. Hladík informoval o prvním čtení stavebního zákona v poslanecké sněmovně i o tom, že ve zkrácené podobě bude zveřejněno v Z+i ČKAIT č. 6 (viz str. 3). Ing. Špalek informoval o svém jednání s Ing. Pavlovou, Ing. Hadžić a o jednání hospodářského výboru. Je domluvené jednání s Ing. Kolovratníkem, Mgr. Kupkou a PhDr. Bartošem. Ing. Loukota doporučuje požádat o jednání s Ing. Fialou – předsedou Hospodářského výboru PSP ČR a projednat s ním připomínky ČKAIT. Ing. Hladík informoval o dalších zákonech, které ČKAIT připomínkovala, mnohdy i když nebyla vyzvána.

Různé

Předseda Ing. Špalek informoval o jednání s MMR o povinném elektronickém stavebním deníku pro nadlimitní veřejné zakázky a jak bude AO razítkovat (viz str. 13). Dále jednal o pravidelné kontrole staveb podle návrhu Ing. Drahoráda a o problémových předpjatých betonových vaznicích. Dále informoval o jednání s Ing. Hrdličkou a arch. Kaslem o komoře geodetů. Ing. Špalek doporučil založit komoru geodetů v zákoně č. 200. Činnosti geodetů nejsou vybranou činností ve výstavbě a zařazení do zákona č. 360 je nelogické. Dále informoval o jednání s Mgr. Veselým z ČAS o možnosti prodeje tištěných norem prostřednictvím IC ČKAIT, s.r.o. Požádal přítomné o návrhy nových členů do komise malého a středního podnikání.

Prof. Materna, 1. místopředseda, informoval o žádosti náměstka Muřického o jmenování dalšího zástupce do pracovní skupiny BIM Ministerstva průmyslu a obchodu, navržen byl Ing. Klečka. Dále navrhl doplnit Ing. Drahoráda do komise ČŽV, nové složení komise BIM a složení poroty pro udělení Ceny Inženýrské komory. Všechny návrhy byly jednomyslně přijaty. Informoval také o podepsání dohody s ASCE. **Ing. Hladík**, místopředseda pro legislativu, požádal, aby komise moh-

ly zápisy schvalovat per rollam. Představenstvo to schválilo s tím, že výsledky hlasování budou potvrzeny na dalším osobním jednání.

Ing. Mráz, místopředseda pro ekonomiku, předložil návrh složení ekonomické komise a pojišťovací komise – schváleno [13 pro, 1 zdržel se, 0 proti]

Ing. Pater, místopředseda, předložil návrh na nové složení Ediční rady ČKAIT a Rady pro podporu rozvoje profese, který představenstvo jednomyslně schválilo. Informoval o ukončení spolupráce se společností Grand, s.r.o., koncem roku 2020 a o přípravě nového portálu na adrese profesis.ckait.cz (vice viz str. 31).

Ing. Drahorád promluvil o své účasti v porotě architektonické konstrukční soutěže.

Ing. Filip informoval o své činnosti v komisi ZZVZ a práci na soutěžním řádu. Do konce listopadu porovná soutěžní řády ČKA a ČKAIT.

Ing. Majer prezentoval návrh zralostního modelu ČKAIT. Nejprve se musí stanovit kritéria a body a v ročních cyklech vyhodnotit plnění cílů. Bude projednáno po zaslání metodiky a návrhu kritérií na dalším jednání.

Ing. Řehůrková předložila žádosti nadací o podporu: Nadačního fondu ČVUT Stanislava Hanzla, Nadace Františka Faltuse, Zvoničkovy nadace a žádost o záštitu konferenci Izolace 2021. Vše bylo schváleno.

Ing. Šafařík navrhuje, aby Autorizační rada ČKAIT překontrolovala studijní plány škol, z nichž uchazeči žádají o autorizaci v oboru geotechnika.

Ing. Vavěrka se dotázal na pořádání valných hromad oblastí v roce 2021 s ohledem na platná protiepidemická opatření. Doporučil předem projednat, jak prodloužit funkce předsedů oblastí, pokud by se nemohly konat v plánovaných termínech. Dále informoval o úpravě podmínek zadání na dostavbu Sokolské. Upravené zadání bylo projednáno s arch. Nasadilem a objednáno zpracování studie proveditelnosti. Zůstává úkol zpracovat ekonomiku nulové varianty i dostavby.

Ing. Zdařilová informovala o vyhlášení Stavby roku, které se letos nekonalo v Betlémské kapli, ale proběhlo formou krátkých videí v médiích.

Ing. Hnízdil předložil počty delegátů podle počtu členů oblastí, návrh představenstvo jednomyslně schválilo. Bude zasláno předsedům oblastí. Jeho návrh na příspěvek zaměstnavatele na penzijní připojištění zaměstnancům v hlavním pracovním poměru představenstvo

doplnilo o požadavek na min. jeden rok v pracovním poměru a výši 500 Kč/měsíc a poté schválilo [13 pro, 1 zdržel se, 0 proti].

Ing. Motýčka informoval o metodě dělení limitu pro oblastní kanceláře. Rozdělení je podle počtu členů, podle fixních nákladů, podle nákladů na odbornou činnost. Bude projednáno na jednání předsedů oblastí.

Kontrola trvalých úkolů členů představenstva

Nové představenstvo má připravit směrnici pro podporu krajských soutěží stavby roku ve vazbě na celostátní soutěž Stavby roku – bude projednáno na jednání předsedů OK.

Ing. Loukota má sledovat případ zřícené střechy tělocvičny v České Třebové – oba odsouzení podali stížnost k Ústavnímu soudu. Ústavní soud zamítl dovolání Ing. Škorpila i Ing. Khola v trestním řízení. Občanskoprávní řízení zatím nebylo podáno.

Ing. Drahorád má navrhnout zlepšení bonusů pro členy, kteří plní podmínky projektu ČŽV. Dále má za úkol ve spolupráci s komisí ČŽV, kam byl kooptován, připravit základní pravidla pořádání konferencí.

Ing. Vokurka má zkontrolovat studijní plány škol, z nichž uchazeči žádají o autorizaci v oboru geotechnika.

Ing. Zdařilová, Ing. Vavěrka, Ing. Šafařík mají navrhnout rychlejší způsob sčítání hlasů tajné volby na SD 2023 – nalezeny byly dva systémy, u obou je podmínkou chytrý telefon. Jeden používají svazy, druhý vyvinula politická strana – připraví podklady na další jednání.

Ing. Motýčka má navrhnout pravidla pro vzájemné vztahy ČKAIT a IC ČKAIT, s.r.o. – zpracoval návrh, který bude projednáno na příštím jednání.

Přítomni jednání byli všichni členové představenstva. Z pozvaných hostů byli přítomni: Ing. Jan Korbel, předseda Stavovského soudu ČKAIT, Ing. Adam Vokurka, Ph.D., předseda Autorizační rady ČKAIT, Ing. Radek Hnízdil, Ph.D., ředitel Kanceláře ČKAIT, Ing. Ladislav Motýčka, ekonomický mandátář, Ing. Svatopluk Zídek, předseda oblasti ČKAIT Karlovy Vary.

Následující zasedání: 18. února 2021

Ing. Radek Hnízdil, Ph.D.
ředitel Kanceláře ČKAIT

Ing. Pavel Křeček obdržel ocenění Osobnost stavitelství 2020

Dne 12. listopadu 2020 byl do Nadace pro rozvoj architektury a stavitelství v Praze pozván Ing. Pavel Křeček, čestný předseda ČKAIT, aby osobně převzal od Ing. Jiřího Nouzy ocenění Osobnost stavitelství 2020, které mu bylo uděleno za jeho celoživotní dílo, v rámci Stavby roku 2020, která se tento rok konala jen virtuálně.

Gratulujícími byli Ing. arch. Jan Fibiger, CSc., předseda správní rady nadace; Ing. Jiří Nouza, prezident Svazu podnikatelů ve stavebnictví v ČR; Ing. Robert Špalek, předseda ČKAIT; Ing. Radek Hnízdil, Ph.D., ředitel Kanceláře ČKAIT, a Mgr. Soňa Rafajová, mediální manažerka ČKAIT.

A reakce gratulanta: „Vážení přátelé, velmi si cením Osobnosti stavitelství, ale hlavně jste mě překvapili, jak milé odpolední prostředí jsem s vámi prožil. Děkuji vám ještě jednou...“

Mgr. Soňa Rafajová
mediální manažerka ČKAIT

Ing. Radek Hnízdil, Ph.D., Ing. Robert Špalek, Ing. Pavel Křeček, Ing. arch. Jan Fibiger, CSc., Ing. Jiří Nouza (foto: Mgr. Soňa Rafajová)

Jak by mohlo vypadat poučení z typické kauzy Stavovského soudu ČKAIT?

Disciplinárnímu senátu Stavovského soudu ČKAIT se v roce 2020 podařilo uzavřít dlouhodobě řešenou kauzu, podruhé stěžovanou a disciplinárně řešenou prakticky ve stejné věci. Protože se jedná o typickou problematiku z oboru pozemní stavby, rád bych se o získané zkušenosti podělil s ostatními autorizovanými kolegyněmi a kolegy na příkladu lehce upraveného popisu kauzy.

Jednalo se o půdní vestavbu ve stávajícím rodinném domě stěžovatelky/stavebníka. Stávající dvoupodlažní rodinný dům se stanovou střechou měl být doplněn o obytné místnosti v prostoru nevyužívané půdy, nově napojené z 1. patra dvouramenným schodištěm. Součástí stavebních úprav mělo být i kompletní zateplení obvodového pláště stavby s tím, že dokončená stavba, resp. projektová dokumentace, bude podkladem žádosti o finanční příspěvek v rámci dotačního programu Nová zelená úsporám.

Otisk autorizačního razítka = převzít odpovědnost

Na základě plné moci byl disciplinárně obviněný (dále DO) v celém průběhu disciplinárního řízení zastupován právním zástupcem. DO byl autorizovaný stavitel v oboru pozemní stavby, který celou projektovou dokumentaci (dále PD) autorizoval, ačkoliv již z rozpisek na výkresech bylo zřejmé, že byla vypracována osobami bez autorizace. Původní PD z roku 2014, kterou DO kompletně autorizoval, byla vydána bez uvedení projektového stupně (jednostupňová dokumentace pro ohlášení i provedení stavby), bez samostatné konstrukční části (přesto, že stavební řešení zasahuje do nosné konstrukce domu) a v této formě byla ověřena stavebním úřadem.

Obviněný pracoval pro zhotovitele stavby jako jediná autorizovaná osoba

DO nebyl se stěžovatelkou v žádném smluvním vztahu, jeho jméno se na uzavřené smlouvě o dílo (SoD) vůbec nevyskytuje. Realizace stavby a inženýring probíhaly podle výše uvedené PD, vypracované podle údajů na rozpiskách formálně osobami realizační firmy, a na základě SoD mezi stěžovatelkou a touto stavební firmou zastoupenou majitelem. Z disciplinárního řízení dále vyplynulo, že DO byl odpovědným zástupcem pro vázanou živnost provádění staveb, jejich změn a odstraňování, výše uvedené realizační stavební firmy jako její jediná autorizovaná osoba. Odborným vedením stavby (pozice stavbyvedoucího) naopak nebyla pověřena osoba s požadovanou autorizací.

Minimální ceny mají dopad na kvalitu

Jednalo se o častý příběh na téma: stavebník očekává vyřízení všeho potřebného za minimální cenu a zhotovitel všechno nějak slíbí, ačkoli je již předem zřejmé, že to nemůže splnit. Po dokončení stavby podle vadné a nedostatečné dokumentace, původně stavebním úřadem akceptované, tentýž stavební úřad nepovolil užívání dokončené stavby bez odstranění dále uvedených vad.

Na základě první stížnosti byla dozorčí radou žalována zmíněná vadná projektová dokumentace pro ohlášení stavby, která nesplňovala podmínky vyhlášky č. 499/2006 Sb. a zejména podmínky ustanovení § 40 vyhlášky č. 268/2009 Sb. Například nebyla dodržena minimální světlá výška 2300 mm ani nad polovinou podlahové plochy obytných místností a zároveň na hraně výstupního stupně schodiště v úrovni podkroví nebyla dodržena minimální podchodná výška 2100 mm.

Klient trvá na vadném řešení

Disciplinárně obviněný se hájil mimo jiné tím, že vadnou dokumentaci vypracoval na základě požadavku stěžovatelky, která odmítala zvýšení krovu s ohledem na investiční náklady. Taková obhajoba vadné PD v žádném případě neobstojí – při neústupnosti ze strany klienta může být jediným možným rozhodnutím autorizované osoby odstoupení od smlouvy. Disciplinární řízení bylo následně uzavřeno rozhodnutím o udělení pokuty ve výši 40 000 Kč, uložené samozřejmě DO, který autorizováním PD za ni převzal veškerou odpovědnost a záruky. V této první fázi sporu se také znovu potvrdilo, že stavební úřad ve stavebním řízení posuzuje (zde ale nepříliš pečlivě) předloženou PD pouze z hlediska správného, s akcentem na formální úplnost PD, autorizaci apod., nikoliv z hlediska možných vad technického řešení.

Klient přestane platit za vadné plnění

Stěžovatelka nestihla termín podání žádosti o dotaci proto, že projektant nevydal opravenou dokumentaci, včetně nově započitatelné obytné plochy v tabulce místností. Místo vydání kompletní opravené dokumentace, DO zaslal (nedoporučeným dopisem) stěžovateli, údajně ještě v průběhu prvního disciplinárního řízení návrh úpravy podkroví a střechy v jednom vyhotovení s dotazem, zda by jí vyhovovalo řešení podle výkresu formou doplnění podélných vikýřů. Podmínkou bylo doplacení dlužné části ceny již provedeného díla s tím, že nebude účtováno jakékoliv penále a potom stavební firma provede dokončení a veškeré úpravy podkroví zdarma.

Druhá žaloba požaduje již odejmutí autorizace

Po výše uvedeném uzavření první kauzy, na základě urgency opravy PD a výše uvedeném opakovaném zaslání návrhu řešení, následovala ovšem druhá stížnost a druhý žalobní návrh DR z roku 2018 s požadavkem na odejmutí autorizace. Žalováno bylo druhé vydání nedostatečně opravené PD, přestože se jednalo pouze o samostatný výkres střechy a podkroví s návrhem opravy pomocí podélných vikýřů.

Výkres byl autorizován (snad pro větší váhu odbornosti?), což sice nebylo nutné, ale autorizační zákon č. 360/1992 Sb. v platném znění, ani řady Komory to nezakazují. Žalováno bylo také, že návrh řešení (nazvaný projektovou dokumentací) stěžovatelka obdržela údajně až po urgenci, tedy druhým dopisem o půl roku později než uvádí DO a žalován byl rovněž údajný požadavek DO v tomto dopise na „novou finanční úhradu za opět vadnou PD“. Nakonec, po řadě omluv z jednání, bylo toto druhé disciplinární řízení uzavřeno rozhodnutím o uložení pokuty pouze za nezapsané použití autorizačního razítka v deníku autorizované osoby. Žaloba na pozdní vydání, navíc znovu chybné a neúplné PD pro stavební úřad, byla odmítnuta, protože se jednalo o dosud nevyslyšenou žádost o odsouhlasení návrhu stěžovatelce na úpravu stavby a finanční vyrovnání, tedy pouze podklad k odsouhlasení. Rovněž údajná žádost o další honorář nebyla

prokázána. V otázce data odeslání/nepřevzetí dopisu s návrhem opravy se jedná o zřejmé tvrzení proti tvrzení a v takovém případě disciplinární senát ve smyslu klasické právní zásady „in dubio pro reo“ (v případě pochybnosti ve prospěch obviněného) nemohl ani zde dát žalobě za pravdu.

Závěr

Kvalitní návrh kvalitního rodinného domu vždy něco stojí. Šetřit na přípravě projektové dokumentace se nevyplatí především investořům. Pokud autorizované osoby orazítkují nekvalitní projektovou dokumentaci, musí se připravit na možné soudní spory.

Ing. Jan Korbel

předseda Stavovského soudu ČKAIT

Dozorčí rada ve volebním roce 2020

Letošní rok byl jednoznačně poznamenán koronavirovou pandemií, která omezila přímé shromažďování většího počtu osob a tímto prodloužila dobu, po kterou pracovala i dozorčí rada, o šest měsíců nad standardní tříleté volební období.

Dozorčí rada České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (dále jen DR ČKAIT) pokračovala v plnění běžné agendy, kterou je dohled nad dodržováním zákona č. 360/1992 Sb. v platném znění a řádů Komory, a to všemi členy Komory i všemi volenými orgány Komory.

Ostatní orgány ČKAIT jen přihlíží k doporučením dozorčí rady

V této souvislosti musím pro všechny členy (autorizované osoby) zopakovat funkci DR ČKAIT. DR ČKAIT má právo nahlížet a kontrolovat všechny dokumenty a činnosti vzniklé působením jak volených orgánů Komory, tak i autorizované dokumenty vzniklé působením autorizovaných osob. V případě porušování zákona č. 360/1992 Sb. a řádů Komory může upozorňovat orgány Komory na nesrovnalosti a doporučovat nápravu, v případě autorizovaných osob může navrhnout Stavovskému soudu ČKAIT potrestání autorizovaných osob podle shledané míry provinění. DR ČKAIT však nemá žádné donucovací prostředky jak své návrhy vůči orgánům Komory ani vůči autorizovaným osobám prosazovat. Právě z tohoto důvodu se do usnesení shromáždění delegátů dostal kontrolovatelný bod, který vybízí volené orgány Komory, aby k doporučením DR ČKAIT přihlížely při své činnosti.

Bylo uzavřeno 27 ze 42 stížností

Vlastní obvyklá činnost DR ČKAIT, respektive dozorčích komisí ČKAIT Praha a Brno, které připravují podklady ze šetření jednotlivých stížností pro rozhodnutí DR, se projevila tím, že ke konci října 2020 již eviduje a řeší 42 stížností na autorizované osoby a u 27 stížností již i své šetření uzavřela. Plných 10 stížností bylo podle nové úpravy disciplinárního a smířčího řádu „odloženo“, což znamená, že v případě nových skutečností mohou být ihned znovu otevřeny.

Komora musí dbát na osobní odpovědnost svých členů

Volební rok s posunutými volbami byl i pro DR ČKAIT specifický i rozsáhlou diskusí nad způsobem komunikace mezi volenými orgány

a členskou základnou, a to jak v otázce dalšího směřování Komory, tak v ochraně zájmů autorizovaných osob. V této souvislosti chci připomenout začátky Komory: „Autorizovaná osoba je osobně odpovědná za činnosti, které smí podle autorizačního zákona vykonávat“ – to byl hlavní motiv autorizace – návrat k právu konkrétních, odborným studiím a specifickou praxí vyškolených osob vykonávat konkrétně stanovené činnosti ve výstavbě. A stát tomuto požadavku nakonec vyhověl a vznikly dvě komory (inženýrů a architektů), které tento požadavek realizovaly a realizují. Současně s tím pak komory musí dbát právě na onu konkrétní osobní zodpovědnost svých členů. Na druhou stranu ona osobní zodpovědnost je podmíněna vnějšími podmínkami, za kterých ji mohou a musí autorizované osoby nést. Tyto podmínky však musí být jak ze strany státu, tak i klientů autorizovaných osob korektní. V tomto smyslu zase musí Komora stát za svými členy, které reprezentuje.

Odpovědnost autorizovaných osob je vysoká, ale neměla by být neomezená

Právě tady se chci velmi krátce vrátit k již mnohokrát diskutovaným tématům havárií staveb v posledních letech.

Po havárii střešních vazníků ve sportovní hale v České Třebové, která nastala krátce po dokončení stavby, byli obviněni projektant se statikem. V tomto případě se lze těžko zastávat kolegů, kteří se pokouší dělit nedělitelnou odbornou odpovědnost, ke které se zavázali, což správně konstatoval Nejvyšší soud v dovolacím řízení, a který se neschovával za znalecké posudky (na rozdíl od soudů nižších instancí).

Destrukce trojské lávky vedla k obvinění projektanta po několika desítkách let od vzniku projektu a dokončení stavby. V tomto druhém případě je třeba pečlivě sledovat výsledek soudního řízení s obžalovanými, protože již formálně (míněno dikcí obžaloby) nebyly zjevně dodrženy korektní podmínky, za kterých je možno osobní zodpovědnost vyžadovat.

prof. Ing. František Hrdlička, CSc.

předseda Dozorčí rady ČKAIT

Geotechnika v historii technologií

Nedávno byla vydána poměrně obsáhlá odborně popularizační publikace na uvedené téma, které je také částí programu aktivu Geotechnika ČKAIT (AG). Cílí na odstranění nedostatečné informovanosti o tom, jak doslova ohromným rozvojem prošel tento obor zejména v posledních padesáti letech.

Jedním z podnětů pro vznik této publikace byly totiž i zážitky z diskusí s činovníky z jiných stavebních oborů, kdy padal argument, že „geotechniku dobře znám, protože jsem dělal zkoušku u profesora Myslivce“. Kniha nabízí k překonání této nevědomé znalostní mezery ucelenou aktuální informaci a rozšíření vnímání a chápání tohoto specifického oboru širokou odbornou veřejností.

Celkově jde v tomto díle o obrácení pozornosti od návrhových metod geotechnických konstrukcí, jichž se doposud týká naprostá převaha geotechnické literatury, směrem k jejich prováděcím technologiím. A jelikož se zdaleka nejvíce z těchto různě propojených systémů nachází v podoboru speciálního zakládání staveb, je na ně publikace nejvíce zaměřena.

V úvodu je zdůrazněno, že pro spolehlivou realizaci návrhu spolupůsobení stavební konstrukce a základové půdy je nutno ověřit účinek tzv. technologických vlivů při instalaci prvků pro zakládání. Jsou tedy nezbytné znalosti a zkušenosti s prováděcími metodami. Těm je třeba rozumět ve všech souvislostech včetně geneze jejich technologií.

Rozlišování technologií tradičně vychází ze dvou účelově vyhraněných a dosti odlišných přístupů. Z hlediska navrhování geotechnických konstrukcí, jež je vlastní naprosté většině AO, jde především o vybrání nejvhodnější známé aplikace dostupných metod pro daný úkol – například pro návrh základů vysoké budovy nebo pro zapažení výkopu

hluboké stavební jámy. Mnoho projektantů je však poměrně vzdáleno od prováděcí praxe. I specialisté jsou soustředěni spíše na teoretické modelování a chybí jim nezbytné zkušenosti z realizace staveb. Zcela jiný je přístup z úzce prováděcího hlediska, soustředěného především k nasazení technologických prostředků. Zde převažuje provozní zájem efektivního využití momentálně dostupného mechanizačního a materiálového vybavení. Při prosazování tohoto pohledu se však někdy stává, že se úpravou technologického postupu podle použitého strojního zařízení nepříznivě změní charakter tzv. technologických vlivů, původně uvážených v návrhu. K významu takto odlišného přístupu přispívá i celkový vývoj oboru v posledních desetiletích, kdy přicházely inovační impulsy k rozvoji metod speciálního zakládání spíše ze strany průmyslového rozvoje mechanizačních prostředků. Vývoj teorie návrhových postupů tak začal zaostávat za praxí rozvoje technologií.

Jiným důležitým podnětem pro vznik této publikace byla skutečnost, že se v doprovodu uvedeného trendu i v naší profesi čím dále více projevuje relativní snižování úrovně vědomostí a odborného rozhledu. Vnímají to také v jiných zemích, takže například i v tak vysoce rozvinuté zemi, jako je Spojené království, vyzval vůdčí představitel oboru geotechniky, že je potřeba připomínat třicet let staré technologické poznatky, protože mladé generaci tato zpětná vazba někdy chybí. I u nás došlo nedávno k případu, že byla ohlášena v odborném časopisu „nová progresivní metoda injektáže“, avšak ukázalo se, že jde jen o slepou uličku technologie celosvětově opuštěnou již před sedmdesáti lety. Museli to pak vyvracet odborníci z praxe.

Vše se odvíjí od uvedeného bouřlivého rozvoje technologií a nárůstu jejich komplexity do téměř nepřehledné množiny. Publikace proto zavedla pro jejich rozřazení zvláštní metodiku, která umožnila popisovat historický vývoj a souvislosti podle příslušnosti do základních okruhů činností – beranění, vrtání, hloubení, zlepšování základové půdy. Hierarchické větvení dalšího rozřazení technologií je vždy znázorněno i v souhrnných tabulkách. Může to tedy prospět k základní orientaci při posuzování činitelů tzv. technologických vlivů. A to jak pracovníkům nově vstupujícím do oboru nebo účastníkům přistupujícím ke spolupráci z jiných oborů. Nabízí širší rozhled v provázanosti a spletnosti technologií, který se obvykle získává až po delší zkušenosti.

Historický vývoj technologických systémů je v rozsáhlých speciálních kapitolách pojednáván od jejich archaických kořenů až k nedávným vrcholům ve všech důležitých souvislostech, jak v celosvětovém měřítku, tak i pro ČR. V samostatných kapitolách je osvětleno i pozadí a rámec historického vývoje civilizace. Jde o rozvoj vzdělanosti i techniky, významných osobností a firem, včetně přehledu vývoje trhu v tomto oboru. Souhrnné informace o vývoji specializovaných firem a související ekonomické údaje patří k záležitostem pojednávaným v odborné literatuře sporadicky.

Publikaci o rozsahu 321 stran a formátu 215 x 290 mm vydala v roce 2020 v nákladu 1 000 ks Asociace dodavatelů speciálního zakládání staveb (ADSZS), partnerská organizace ČKAIT. Výtisky jsou určeny především k rozdání do škol, knihoven a podobných institucí pro vzdělávání veřejnosti. Proto byl kladen velký důraz na jazykovou redakci, všeobecnou srozumitelnost a množství názorných obrázků, jejichž kvalita je ovšem někdy jen dokumentární. Část nákladu je určena i pro informační fondy partnerů ve výstavbě. Kniha bude též k dispozici všem zájemcům pro studijní účely na webové stránce www.adszs.cz.

Ing. Jindřich Řiřica

předseda aktivu Geotechnika ČKAIT

ČKAIT spustila nový portál PROFESIS

Nový portál profesis.ckait.cz je moderní, přehledný, veřejný a responsivní. Nabízí nejen dokumenty systému předchozího (červeného), ale rozšířil se i o nové možnosti a nabídky.

Portál Profesního informačního systému ČKAIT, který existoval v téměř nezměněné podobě již od roku 2011, bylo potřeba přizpůsobit rychle se měnícím požadavkům a potřebám uživatelů. Proto byl v průběhu roku 2020 vyvinut nový portál, který byl spuštěn do zkušebního provozu v listopadu. Systém je založen na otevřeném softwaru, který je responsivní a umožňuje uživatelům přístup k informacím z počítače, tabletu i chytrého telefonu kdekoli bez omezení.

Nový PROFESIS je úzce propojen s webem Komory, a to podobným designem s prezentací staveb oceněných Cenou Inženýrské komory, komorovými barvami (modrá a zlatá), adresou profesis.ckait.cz, informacemi a odkazy na portál ČKAIT.

Právní předpisy bez hesla pro všechny uživatele

Nový portál nabízí i nadále propojení textů s právními předpisy a jejich citovanými částmi. Nově ale umožňuje přístup bez nutnosti registrace a zadávání hesla všem uživatelům – autorizovaným osobám, odborné i laické veřejnosti, studentům a dalším. Registrace není nutná nově ani pro přístup k právním předpisům! Dočasně je systém PROFESIS napojen na veřejný portál zakonyprolidi.cz, jehož užívání a nabídka služeb se řídí podmínkami provozovatele tohoto portálu. Po spuštění ostré otestované verze portálu e-Sbírka, kterou připravuje ministerstvo vnitra, bude dalším krokem přesměrovat odkazy na právní předpisy v systému PROFESIS na tento nový portál. (Pozn.: Platí pro situaci, kdy toto bude e-Sbírka umožňovat, jinak zůstane zdrojem právních předpisů portál zakonyprolidi.cz.)

Technické normy – přístup nezměněn

Nezměněn zůstává přístup k technickým normám. Také nový PROFESIS umožňuje přístup k rejstříkovým (veřejným) údajům o ČSN na portálu agentury ČAS. Smluvním partnerům agentury ČAS, tedy uživatelům, kteří mají předplacený přístup do systému ČSN online, nadále umožní přímé zobrazení celého textu normy ve formátu PDF. Podmínky užívání systému ČSN online určuje provozovatel portálu – Česká agentura pro standardizaci (ČAS). ČKAIT není oprávněna zprostředkovávat přístup k plným zněním textů českých technických norem.

Z PROFESISu je také přímý přístup na stránku systému ČSN online – Sponzorované normy, kde je možné zobrazení norem, které jsou zdarma. Nutná je jednoduchá registrace. Podmínky přístupu ke sponzorovaným normám na portálu určuje jeho provozovatel – Česká agentura pro standardizaci (ČAS). ČKAIT není oprávněna zprostředkovávat přístup k plným zněním textů českých technických norem.

Rychlý přehled o nejdůležitějších událostech

Novinkou systému je rubrika Aktuality, která přináší vybrané aktuální informace týkající se výkonu činnosti autorizovaných osob, informace z prostředí stavebnictví, právních předpisů apod. Součástí rubriky je RSS systém, díky němuž může být zájemce informován o novinkách.

Snadná filtrace informací a fulltextové vyhledávání

Dokumenty v PROFESISu jsou přehledně rozděleny podle zdroje (tvůrce) a oboru autorizace. Zdroji jsou v tomto systému ČKAIT prostřednictvím dokumentů schválených Radou pro podporu rozvoje profese, orgány veřejné správy, převážně ministerstva, a další organizace, např. vysoké školy, výzkumná centra nebo odborné organizace. Veškeré dokumenty PROFESISu jsou zařazeny také do příslušných oborů autorizací a specializací. Uživatel webu tak může jednoduše vyhledat veškeré dokumenty, které se týkají příslušného oboru. Samozřejmostí systému je fulltextové vyhledávání s tzv. našeptáváním, které uživatelům velmi usnadní získávání požadovaných informací.

Jedinečný, nikoliv jediný zdroj informací

Závěrem si dovoluujeme připomenout, že systém PROFESIS vytváří ČKAIT již od roku 2003, zpočátku pouze formou tištěných publikací. Cílem systému není postihnout celou problematiku výstavby, ani být jedinou a předepsanou možností výkonu činnosti autorizovaných osob, dokumenty nejsou ani závazným výkladem právních předpisů. Cílem je postihnout zejména „bílá místa“ v aplikaci právních předpisů při navrhování a provádění staveb, a to v souvislostech předpisů veřejnoprávních (předpisy stavebního práva) a soukromoprávních (občanský zákoník a další).

Výzva členům

PROFESIS je tvořen jako otevřený, průběžně aktualizovaný a doplňovaný systém, jehož obsahem a účelem je popis optimálních postupů autorizovaných osob. Vyzýváme odborníky, kteří jsou ochotni vytvořit autorský text pro systém PROFESIS, aby se spojili s vedoucími profesních aktivů pro příslušný obor autorizace anebo přímo se Střediskem vzdělávání a informací. Oslovení předloží váš návrh Radě pro podporu rozvoje profese. Kontakt pro návrhy, připomínky a dotazy: profesis@ckait.cz.

Ing. Dominika Hejduková

Středisko vzdělávání a informací ČKAIT

Ing. Jindřich Pater

předseda Rady pro podporu rozvoje
profese a místopředseda Představenstva ČKAIT

PROFESIS

profesis.ckait.cz

Významná životní jubilea 80 let

Ing. Jiří Skyva

projektant ocelových konstrukcí a zakládající člen ČSSI a ČKAIT je brněnský rodák. Po ukončení studia na Vysoké škole technické v Brně pracoval pro mostárnu v Hustopečích a v Průmyslových stavbách v Brně. V roce 1991 založil projektovou firmu IK Skyva s.r.o., dosud je ve firmě jednatelem a vedoucím projektů.

Firma zpracovala pozoruhodný objem projektových a výrobních dokumentací, z nichž si zaslouží vyjmenovat ocelové konstrukce pro jadernou elektrárnu v Dukovanech a konstrukce specializovaných hal pro energetiku a výrobu v Česku, Slovensku, Anglii, Polsku, Bělorusku a Chorvatsku. Každá z projektovaných staveb měla odlišné zadání a provedení, mnohé mimořádných rozměrů.

Jubilantovo pracovní nasazení si zaslouží úctu. Kromě podnikatelské aktivity je předsedou pobočky ČSSI v Brně. V jeho životní kariéře dominuje statečnost a odvaha k prosazení stavovských zájmů inženýrů a k tomu náleží zejména angažovanost pro ČSSI v době, na kterou neradi vzpomínáme. V době, kdy podobné činnosti byly předmětem pronásledování, tato inženýrská organizace poskytovala jedinečný prostor pro svobodnou výměnu informací a společenský život. Životní dráha Ing. Jiřího Skyvy je příkladem a odpovědí na současný stálý nedostatek kvalitních funkcionářů do našich organizací. Vážíme si jubilantova pozoruhodného pracovního a společenského úspěchu a přejeme mu dlouhá léta v plném zdraví.

Ing. Miroslav Loutocký
oblast ČKAIT Brno

Ing. Karel Kocina

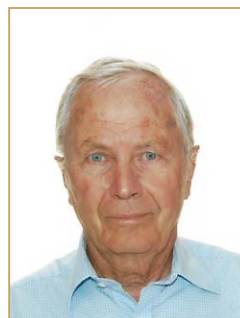
soudní znalec a odborník na stavební hmoty a pozemní stavby se narodil v Trhových Svinech. Ve Volyni absolvoval Střední průmyslovou školu, obor technické zařízení budov. Následovala Fakulta pozemního stavitelství a architektury v Praze a postgraduální studium ekonomiky. Jeho první zaměstnání bylo

v Železniční průmyslové výrobě, závod Nové Hradky, kde začínal jako mistr a končil ve funkci ředitele. V roce 1971 nastoupil do Okresního stavebního podniku v Českých Budějovicích, kde zaváděl nové technologie a materiály. Za jeho vedení podnik získal řadu ocenění Ministerstva stavebnictví a Jihočeského kraje. Tato činnost ho přivedla do Vědecko-technické společnosti. Do svých 67 let pracoval jako ředitel na závodě Sloupárna v Majdaleně. Za jeho působení došlo k rozšíření výrobního sortimentu, výroby sloupů vyššího vrcholového tahu, trafostanic, regulačních stanic plynu, rozvodných pilířů elektro a řada výrobků byla uplatněna při rekonstrukci železničního koridoru.

Od roku 1996 je autorizovaným inženýrem v oboru pozemní stavby. Je soudním znalcem v oboru stavební hmoty a stavby obytné. Aktivně pracuje ve výboru oblastní pobočky Českého svazu stavebních inženýrů České Budějovice, kde od letošního roku vykonává funkci předsedy. Velký podíl má rovněž na realizaci soutěžní přehlídky PRESTA jižní Čechy.

Velkou zálibou a koníčkem je létání s ultralehkým letadlem. Pravidelně se účastní navigačních soutěží pořádané svazem na letištích v rámci republiky. Jubilantovi přejeme šťastná přistání a co nejvíce zdraví k vykonávání jeho bohaté činnosti.

výbor oblasti ČKAIT České Budějovice

Ing. arch. Vladimír Klajmon

uznávaný urbanista a úspěšný podnikatel je rodák ze Znojma. Je zakládajícím členem ČSSI, stavovské inženýrské organizace, která v době politického útlaku představovala ostrůvek svobody pro technickou inteligenci. V naší době,

kdy nové výzvy a obtíže vedou k zapomínání na zlé období diktatury, je vhodné připomenout dnes již historické skutečnosti a ocenit naše představitele, kteří měli zásluhu na obnově činnosti. ČSSI byla vyhledávanou organizací pro významné osobnosti, nositele nejnovějšího technického poznání, ovládající světové jazyky s přístupem k zahraniční technické literatuře. Tyto osobnosti uplatňovaly svoje poznání v odborných skupinách svazu, podporovaly exkurze a pomáhaly minimalizovat škody z omezení svobodného prostoru k získávání informací. Po roce 1989 se stal zakládajícím členem ČKAIT, působil ve výboru brněnské oblasti. Jeho osobní a profesionální vazby na Rakousko přispěly k navázání mimořádných styků s rakouskými stavovskými organizacemi, Brno bylo v tehdejší době pověřeno oblastí pro styky s Rakouskem.

Jako uznávaný urbanista vedl do roku 1990 projektový ateliér ve Stavoprojektu. V první vlně privatizace založil v Brně firmu, Urbanistické středisko, které zaměstnávalo 25 odborníků a bylo největší firmou v oboru v ČR. Z množiny jeho dokumentací jsou to zejména územní plány pro okresní města v Jihomoravském kraji, Karvinou a Kutnou Horu, regulační plán centra Plzně a v roce 2007 metodika řešení regulačních plánů podle nového stavebního zákona. Jubilantova životní kariéra zasluhuje obdiv a uznání. Děkujeme mu za jeho přínos pro obě stavovské organizace, přejeme dobré zdraví a dlouhá léta šťastného života.

Ing. Miroslav Loutocký
oblast ČKAIT Brno

Liniové stavby v Jihočeském kraji

Dostavba dálnice D3 se přibližuje k rakouským hranicím. Zatím je v provozu 70 km z celkových 170 km. Komplikace kvůli podzemní vodě na kilometrovém tunelu Pohůrka v úseku Úsilné – Staré Hodějovice způsobily zpoždění prací o téměř rok a půl.

Diskusní odpoledne o výstavbě liniových staveb na úsecích dálnice D3 a stavu mostů na silnicích II. a III. třídy v Jihočeském kraji se konala 17. září 2020 v aule SPŠ stavební v Českých Budějovicích. Semináře se zúčastnilo 48 osob, z toho 31 členů ČKAIT a sedm členů Unie mostářů ČR (UMČR). Pořadatelem byla jihočeská pobočka UMČR a oblastní kancelář ČKAIT České Budějovice.

Geologické podmínky

Diskusní setkání bylo zaměřeno na geologické podmínky při zakládání mostních staveb a diagnostiku souvisejících zemních prací. Přednášky ke geologickému průzkumu a geotechnickému monitoringu se zhostili Ing. Petr Karlín a Mgr. Petr Karlín, kteří se dlouhodobě zabývají problematikou geologických poměrů a mechaniky zemin. Jejich výklad doprovázený videoprojekcí a fotografiemi z různých mostních staveb byl pro posluchače zajímavý.

Dalším bodem programu byl postup prací na stavbě dálnice D3 směrem od Českých Budějovic ke státní hranici s Rakouskem. Přednášku vedla Ing. Veronika Moravská z firmy Doprastav, a.s. Její vystoupení bylo doplněno videoprojekcí z průletů dronu stavbou v několika termínech od zahájení stavebních prací. Zaměřila se hlavně na stavbu estakády přes údolí řeky Malše. Posluchači si mohli udělat představu o postupu prací na stavbě a o jejím zasazení do krajiny.

Posledním bodem bylo seznámení účastníků se stavem mostů na silnicích II. a III. tříd v Jihočeském kraji. Závěr semináře byl zaměřen na problematiku správy mostních objektů na silnicích II. a III. tříd v Jihočeském kraji. Vedoucí pracovník SÚS Jihočeského kraje Mgr. Václav Škopek seznámil účastníky s problematikou správy, údržby a evidence stavu mostních objektů na těchto silnicích. Svoji přednášku doplnil projekcí různých diagramů vývoje stavebního stavu mostů a prováděných opatření na zkvalitňování správy tohoto majetku.

Ing. Josef Pumpř

předseda jihočeské pobočky Unie mostářů ČR

Zemní práce a zakládání mostů od Českých Budějovic k Třebonínu (foto: oblast ČKAIT České Budějovice)

Plán činnosti oblastní kanceláře České Budějovice na 1. pololetí 2021

13. 1. 2021	Valná hromada oblasti ČKAIT České Budějovice
25. 2. 2021	Zásady navrhování otvorových výplní
18. 3. 2021	Impregnace konstrukčního dřeva
29.–31. 3. 2021	Dřevostavby Volyně
20. 5. 2021	Navrhování a provádění komínů podle nové ČSN 1443
17. 6. 2021	Současné problémy technologie vozovek

Z důvodu koronavirové krize byla zrušena odborná exkurze Chebsko a seminář Impregnace konstrukčního dřeva byl přesunut na nový termín. V ohrožení jsou i další plánované semináře a exkurze. Aktualizované informace budou průběžně uveřejňovány na webové stránce ČKAIT.

Ing. František Hladík

předseda oblasti ČKAIT České Budějovice
místopředseda Představenstva ČKAIT

Na podzim nás opustili...

Ing. Michal Hrubý (†84)

Měl jsem čest spolupracovat s ním jednak v ČKAIT, kde jsme byli od roku 1998 řadu let kolegy v dozorčí radě, a jednak v profesní oblasti, kde jsme se oba dříve zabývali statickou stránkou navrhování panelových domů. V Dozorčí radě ČKAIT pracoval dlouhá léta, dvě funkční období zastával funkci předsedy. Vynikal odborným profesním nadhledem při řešení stížností podaných k dozorčí radě a zejména klidem při rozhodování ve vypjatějších debatách celé rady. Jako dlouholetý soudní znalec ve stavebnictví dokázal velmi dobře využívat svých nabytých znalostí a zkušeností i v oblasti řízení dozorčí rady. Ve vlastní profesi – v oblasti statiky a dynamiky stavebních konstrukcí – velmi rychle podporoval iniciativy směřující k úspěšnému využívání panelových domů i po roce 1989. Ve výzkumném a vývojovém ústavu stavebních závodů v Praze, kde pracoval ve vedoucích funkcích, byl jedním z hlavních protagonistů uplatnění soustavy Larsen Nielsen v ČR. Aktivně se jako externí spolupracovník podílel i na vypracování tří svazků grantu Technologické agentury ČR v oblasti oprav a stavebních úprav panelových domů, zpracovaných pro Ministerstvo pro místní rozvoj v roce 2016. Čest jeho památce.

Ing. Jaromír Vrba, CSc., čestný člen ČKAIT

JUDr. Václava Koukalová (†80)

Přetrvávající nemoc „naši“ paní doktorky nám už nedovolila, abychom ji 16. září 2020 popřáli ke krásnému kulatému výročí. Přivlastnění jsme si dovolili vzhledem k jejímu patnáctiletému působení v právní poradně ČKAIT, dlouholetému členství v Autorizační radě ČKAIT a od roku 2008 neúnavné právní podpoře Legislativní komise ČKAIT. O to více nás 10. října rozesmutnila zpráva o jejím úmrtí. Určitě nám všem bude chybět její nadhled a mnohdy „selský rozum“ a hlavně její upozorňování, že stanoviska musí být krátká a výstižná. Jako by nám to vzkazovala i přes motto, které se vznášelo nad smutečním oznámením – Posílám pozdrav poslední, všem, kdo měl mne rád, mně se víc nerozední, já budu spát.

Ing. František Hladík, předseda Legislativní komise ČKAIT

Ing. Vlastimil Šedo, CSc. (†93)

Byl významným pozemním inženýrem a statikem, odborníkem na předpjatý beton a jeho chování při ztrátě předpětí. Byl členem ČSSI, čestným členem ČKAIT a laureátem Ceny Jože Plečnika 2018. Od 50. let pracoval ve Stavoprojektu Liberec, kde působil jako statik a následně jako hlavní inženýr organizace. Podílel se na výstavbě středu města Ostrava-Havířov, nové radnice v Ostravě-Šenov, administrativní budovy Stavoprojekt Liberec, mostu Máchovo jezero – Klůček, na opravách mostních objektů v okrese Děčín a mostu přes řeku Nisu v Liberci na třídě 1. máje. Po dostavbě nové budovy

Stavoprojektu v Liberci byl zařazen jako vedoucí ateliéru A4 s úkoly hlavního inženýra s odpovědností za přípravu podkladů pro bytovou výstavbu v oblasti Liberce, Jablonce nad Nisou, Děčína a Teplic a podkladů pro bytovou výstavbu na Slovensku (oblast Bratislava), projektu průmyslového objektu automobilky Liaz Mnichovo Hradiště a závodu Cutizin Harrachov. Aktivně pracoval až do svých 90 let.

Ing. Dagmar Vojtíšková, předsedkyně OP ČSSI Liberec

Ing. František Trčka (†85)

Jeden z předních československých a českých mostařů a statiků se podílel zejména na návrhu odbavovacích budov a věží letové kontroly letišť v Bratislavě, Praze-Ruzyni, Brně nebo Karlových Varech. Zásadní byla i jeho účast na projektu hal Závodu strojírenské metalurgie v Ránči (Indie). Od roku 1966 se Ing. Trčka začal zabývat mostním stavitelstvím. Od spořilovského úseku II. severojižní magistrály přes přípravu a výstavbu dálnice D1 (56–134 km) a zejména, z mostařského hlediska, návrhem tras dálnic D8 (mimo pozdější odbočku přes sesuvné území) a D11. Ing. Trčka se podílel na vývoji technologie segmentových mostů nebo nosníků obrácené T pro Vojenské stavby včetně návrhů ocelových forem nebo výrobní linky. Z vodohospodářských staveb byl nejvýznamnější předpjatý věžový vodojem do Libye a předpjaté pravoúhlé nádrže na Slovensko (vodojem Bardějov, ČOV Čierna nad Tisou). Významná byla i účast Ing. Trčky na výstavbě pražského metra. Na trase A to byly návrhy stanice Dejvická a podchod na Můstku, na trase B potom stanice Jinonická a podchod na Karlově náměstí. K mnoha dalším stavbám patří např. lávka přes Malý Dunaj v Bratislavě, lávky v Praze na Jižním a Jihozápadním městě nebo u Paláce kultury. Působení ve VPÚ, při kterém Ing. Trčka podal i několik patentů, rámuje dvě ocenění. Cena akademika Bechyně (1970) za lávku na Spořilově a Národní cena České republiky (1990) za inovativní přístup k řešení inženýrských konstrukcí. Po rozpadu VPÚ založil Ing. Trčka s prof. Ing. V. Křístkem, DrSc., novou firmu. Firma se zaměřovala především na komplikované rekonstrukce významných staveb zejména v Praze (na Pražském hradě, Valdštejnský palác a jízdárna, palác Langhans, Česká národní banka). Významné byly i spolupráce na nových stavbách jako budova Metrostavu v Praze-Libni, odbavovací hala letiště v Praze-Ruzyni (Cena inženýrské akademie ČR), Generální konzulát v Mnichově nebo lávky přes Berounku v Radotíně a přes silnici R7 v Ruzyni. Jako zakládající člen ČKAIT (č. aut. 106), se podílel zejména na přípravě oboru mosty a inženýrské konstrukce. Řadu let byl předsedou zkušební komise tohoto oboru. Do celkového obrazu Ing. Trčky patří i externí pedagogická činnost na stavební fakultě ČVUT v Praze, publikační činnost a zejména expertní činnost při řešení řady statických problémů. Ing. František Trčka vždy kolem sebe dokázal vytvořit tým spolupracovníků, který svou geniální statickou intuicí a lidským přístupem ovlivňoval. Všem, kteří jsme s ním měli možnost spolupracovat, bude chybět.

Redakce

Změny v programu pro výpočet honoráře

ČSSI neustále vylepšuje pomůcku pro projektanty a investory www.cenyzaprojekty.cz. Nabízí přehledně zpracovaný popis standardů služeb, tedy rozsahu projektových služeb pro jednotlivé výkonové fáze, předpoklad odpovídajícího harmonogramu a možnost výpočtu ceny projektových prací podle individuální jednotkové ceny.

Stále se vyvíjí názor, jak mají vypadat služby projektantů, jak má vypadat projektová dokumentace, co je jejím obsahem a co má ta práce stát. Diskuse na tato témata nikdy nemůže ustát. Mění se tak, jak se mění navrhování a provádění staveb a jaký je stav společnosti, jejího právního řádu, ekonomiky a stav oboru. Český svaz stavebních inženýrů se před časem rozhodl do této diskuse razantně vstoupit. ČSSI se totiž domnívá, že nejistoty, které vytvářejí přetrvávající nejasnosti spojené s těmito činnostmi, jsou pro všechny účastníky procesu přípravy a realizace výstavby tak stresující, že je potřeba se co nejvíce snažit o jejich potlačení. Důsledkem by pak byla vyšší efektivita práce a ekonomická i právní jistota všech zúčastněných.

Nástroj pro stabilizaci oboru

Bylo několik možností, jakým směrem se vydat. Po zvážení všech pro a proti zvítězila možnost podpořit webové stránky [cenyzaprojekty.cz](http://www.cenyzaprojekty.cz), které dlouhodobě ukazovaly pozitivní příklad, jak může fungovat nástroj stabilizující prostředí oboru.

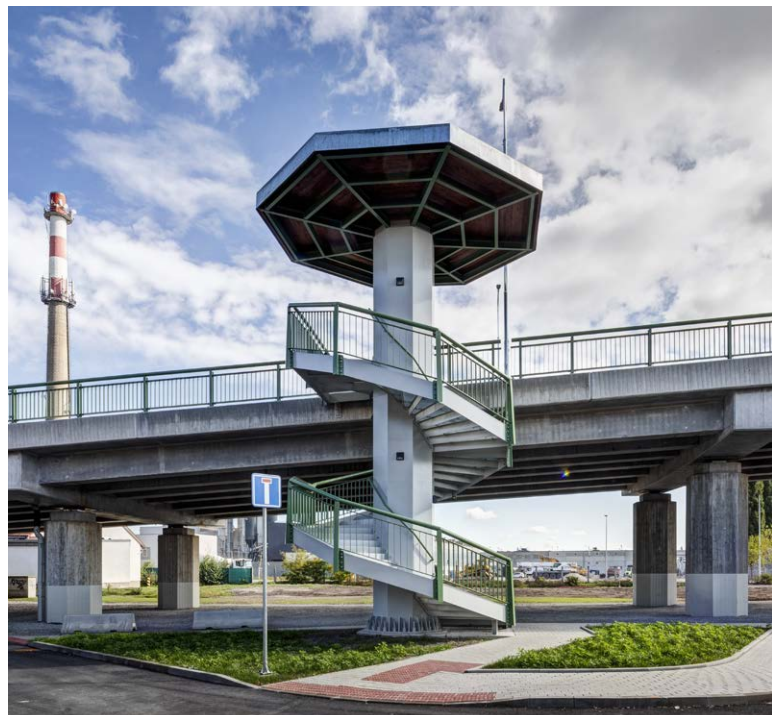
Portál [cenyzaprojekty.cz](http://www.cenyzaprojekty.cz) vznikl jako pomoc leckdy nezkušeným stavebníkům v orientaci v cenách za projektové práce, neboť starší nástroje postupně přestávaly být aktuální a tedy platné, a lidová tvorba spolu s krizí okolo roku 2008 naprosto zkrslily realitu. Navíc po nastoupení účinnosti nového stavebního zákona č. 183/2006 Sb. a jeho zcela nových vyhlášek mnozí, mnohdy zejména menší veřejní zadavatelé, ztratili orientaci, co vlastně má stavebník obdržet za své peníze. Snahou bylo shromáždit a zveřejnit informace o obsahu jednotlivých typů dokumentací a odpovídající časové náročnosti.

Souhrnná informace je zatím jen pro pozemní stavby

Ideálním cílem by samozřejmě bylo, kdyby na jednom všeobecně akceptovaném místě byly k nalezení všechny tyto informace týkající se všech stavebních oborů. Už nyní se zde nachází především pomůcky pro ty, kteří se věnují pozemním stavbám, a to i ve specializacích. Dílčí informace jsou tu ale pro většinu oborů a profesí. Kromě povinných obsahů jednotlivých typů dokumentací podle vyhlášek č. 499/2006 Sb., č. 146/2008 Sb. a č. 169/2016 Sb. jsou zde ceníky a sazebníky projektových a inženýrských prací. Pro projektanty pozemních a dopravních staveb je k dispozici výpočet orientačních investičních nákladů dopravních staveb. Lze tu spočítat cenu projektových služeb pro konkrétní stavbu, cenu rozložit na jednotlivé profese a stanovit harmonogram projektových a inženýrských činností.

Standardsy služeb společně definovaly ČKA i ČKAIT

Pro projektanty dvou zásadních stavebních oborů, tedy pozemních staveb a technologických zařízení staveb, jsou zde Standardy služeb inženýrů, techniků a architektů tak, jak je zveřejnily jako výsledek společné práce obě komory působící ve stavebnictví, tedy ČKAIT i ČKA. Standardy služeb obsahují kromě doporučených obsahů

Rekonstrukce mostu v Lysé nad Labem získala v září 2020 titul Česká dopravní stavba v kategorii nad 150 mil. Kč. Dodavatelé: Metrostav a.s., PORR a.s., Chládek a Tintěra, Pardubice a.s., projektanti: Pontex spol. s r.o. (foto: TOP EXPO CZ)

dokumentací a rozsahu činností architektů, inženýrů a techniků ve všech fázích služeb i metodiku výpočtu honoráře za tyto služby.

Připravuje se stručná vzorová smlouva

Aby měl uživatel těchto webových stránek k dispozici kompletní nástroj, chystá se další rozšíření toho, co portál nabízí. V přípravě je stručná vzorová smlouva o dílo na projektové práce, v příloze doplněná obsáhlými všeobecnými obchodními podmínkami, zpracovanými podle zvyklostí českého prostředí pro standardní stavby; v těchto podmínkách bude umožněno podle rozsahu konkrétní zakázky v potřebné míře zaškrtnout a doplňovat. Rozsah prací bude popsán odkazem na standard služeb ČKAIT a ČKA. Investiční náklady stavby, cenu a harmonogram projektových prací je možno již nyní stanovit na webu www.cenyzaprojekty.cz. Vše podstatné tak bude na jednom místě. Výsledky své práce si na portálu budou moci uživatelé ukládat.

Samozřejmě, že jakmile parlament schválí nový stavební zákon, započnou další práce na příslušné úpravě této pomůcky. Věřím, že bude stejně smysluplná, jako zpracování toho, co se vám už nyní při kliknutí na www.cenyzaprojekty.cz na monitoru počítače nebo displeji chytrého telefonu otevře.

Ing. Pavel Štěpán
předseda ČSSI

Müllerův dům, který získal cenu Grand Prix soutěže Stavba Moravskoslezského kraje 2019, je využíván jako nový expoziční a výstavní prostor Slezského zemského muzea. Zhotovitel: FICHNA – HUDECZEK a.s., Píšť; projektová dokumentace: ATELIER 38 s.r.o., Ostrava, TECHNICO Opava s.r.o. (foto: Roman Polášek)

Stavba Moravskoslezského kraje 2019

Nejvyšší ocenění cenu Grand Prix 14. ročníku soutěže Stavba Moravskoslezského kraje získala stavba z kategorie Stavby občanské vybavenosti, a to rekonstrukce Müllerova domu a zahrady v Opavě.

Do letošního 14. ročníku se přihlásilo celkem 50 staveb – 47 staveb realizovaných na území Moravskoslezského kraje a tři stavby realizované mimo území kraje. Z toho bylo 15 novostaveb občanské vybavenosti, 14 změn dokončených staveb občanské vybavenosti, čtyři veřejná prostranství, jeden bytový dům, pět rodinných domů, dvě průmyslové stavby a šest staveb dopravních, inženýrských nebo vodohospodářských. Průběh byl ovlivněn opatřeními COVID-19. Návrhy realizovaných staveb se z původně plánovaného termínu duben až květen přesunuly na období červen až červenec. Také původní červnový termín vyhlášení výsledků byl přesunut do druhé poloviny roku. V odborné jedenáctičlenné porotě soutěže byli zástupci všech vyhlášovatelů. Ze členů poroty je vždy před začátkem nového ročníku hlasováním volen předseda, kterým se pro 14. ročník stal Ing. Martin Vilč (ČKAIT). Společně pak porota hodnotila jednotlivé přihlášené stavby a při posuzování sledovala nejen celkový stavebně architektonický výraz a zakomponování stavby do okolního prostředí, ale také kvalitu stavebních prací, vhodnost použitých stavebních materiálů a výrobků, plnění funkčních požadavků a další technická kritéria.

Vyhlášení výsledků soutěže mělo proběhnout 29. září 2020 v kompresorovně Landek Parku Petřkovice. Kvůli vládním opatřením se nakonec uskutečnilo v omezeném počtu v hotelu Imperial v Ostravě za účasti hejtmána Moravskoslezského kraje a významných osobností regionu, odborné poroty, zástupců vyhlášovatelů, účastníků výstavby

a přizvaných hostů z politické a společenské sféry. Společně všichni mohli sledovat udílení 24 cen nejen v šesti základních kategoriích, ale také dalších speciálních cen – Ceny hejtmána Moravskoslezského kraje, Ceny ministra průmyslu a obchodu a zvláštní ceny poroty za záchranu historické památky.

Osobnost stavebnictví Moravskoslezského kraje

Nechybělo také vyhlášení osobnosti stavebnictví, kterou se stal Ing. Jindřich Pater, jenž se v minulých letech také sám účastnil soutěže jako člen poroty. Již tradičně je součástí soutěže také Cena děkana Fakulty stavební Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava. Ta je udělována studentům doktorského studia za významné výsledky výzkumu a úspěšné řešení výzkumných projektů. Byly uděleny také tři ceny děkana stavební fakulty. Ing. Zuzana Marcalíková ji získala za významné výsledky výzkumu v oblasti železobetonových konstrukcí a publikace ve významných mezinárodních impaktovaných časopisech. Ing. Marie Horňáková byla oceněna za významné výsledky výzkumu v oblasti vlivu vnějšího prostředí na stavební konstrukce a publikace ve významných mezinárodních impaktovaných časopisech a také za aktivní rozvoj mezinárodní spolupráce ve výzkumu. Ing. Nikola Vavřínová byla oceněna za úspěšné řešení výzkumných projektů v oblasti pozemního stavitelství. Soutěž Stavba Moravskoslezského kraje je pořádána již od roku 2006. Do této prestižní soutěže se v rámci kraje od

prvního ročníku přihlásilo celkem 457 staveb, přičemž 236 staveb bylo oceněno v jednotlivých vyhlašovaných kategoriích. Z těchto důvodů se tato soutěž dostala do povědomí široké veřejnosti, nejen odborné, ale i té laické a stala se za 14 let vyhledávanou soutěží a společenskou akcí zároveň, jenž se snaží prezentovat a propagovat kvalitní projekty a stavby. Již od svého prvního ročníku si zachovává velmi vysokou úroveň. Soutěž se konala pod záštitou hejtmána Moravskoslezského kraje prof. Ing. Ivo Vondráka, CSc., a ministra průmyslu a obchodu doc. Ing. Karla Havlíčka, Ph.D., MBA. Vyhlašovatelé jsou Svaz podnikatelů ve stavebnictví, Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě a Obec architektů, působící v rámci území kraje, a v neposlední řadě Moravskoslezský kraj.

Müllerův dům – rekonstrukce domu a zahrady, Opava

Ocenění: Grand Prix a hlavní cena v kategorii

Stavby občanské vybavenosti – rekonstrukce

Zhotovitel: FICHNA – HUDECZEK a.s., Píšť

Projektová dokumentace: ATELIER 38 s.r.o., Ostrava, TECHNICO Opava s.r.o.

Stavebník: Slezské zemské muzeum

Müllerův dům byl původně součástí opavského hradu, později zámku z 2. poloviny 14. století. Od poloviny 19. století byl dům pronajímán, přičemž od 70. let figuruje jako nájemník advokát Franz Müller. Právě po něm se dodnes tento dům nazývá Müllerovým. Budova i s přílehlým parkem je využívána jako nový expoziční a výstavní prostor Slezského zemského muzea. Návštěvník může vidět téměř všechny stavební fáze domu – od těch středověkých přes novověké až po ty současné, které umožnily podzemní propojení historické výstavní budovy s tímto domem. V zahradě se konají nejrůznější akce, vysazeny jsou zde původní slezské odrůdy.

Tělocvična u ZŠ a MŠ G. Przeczka, Třinec

Ocenění: hlavní cena v kategorii

Stavby občanské vybavenosti – novostavby

Zhotovitel: HOCHTIEF CZ a.s., Praha

Projektová dokumentace: FIALA ARCHITECTS, s.r.o., Třinec

Stavebník: Statutární město Třinec

Koncepce návrhu tělocvičny vycházela jak z funkčních požadavků investora, tak i z polohy objektu v centru města v blízkosti Třineckých železáren. Tělocvična se obrací čelem k blízké řece Olši a železniční trati. Zemní val a vnější fasáda z ocelového plechu chrání ocelovým brněním dřevěné srdce tělocvičny. Mezi valem a střechou vzniká horizontální průzor s okny osvětlujícími hrací plochu. Okolí tělocvičny dotváří kvetoucí zahrada. Jedná se o moderní halu sloužící dětem z obou přílehlých škol – české a polské. Na své si zde ale přijdou i sportovní kluby a širší veřejnost z celého Třince. Tělocvična nabízí veškeré potřebné zázemí pro řadu sportů, ale zároveň ji školy mohou využívat jako společenský sál. Při přípravě, realizaci a v průběhu samotného provozování je využita metoda BIM.

Rekonstrukce Mariánského náměstí v Ostravě – Mariánských horách a Hulvácích

Ocenění: hlavní cena v kategorii

Stavby občanské vybavenosti – veřejná prostranství

Zhotovitel: Technické služby, a.s., Slezská Ostrava

Projektová dokumentace: Ateliér Genius loci, s.r.o., Ostrava

Suchá nádrž Jelení, Karlovice – hlavní cena v kategorii Stavby dopravní, inženýrské a vodohospodářské (foto: OHL ŽS, a.s.)

Hlavní cenu v kategorii novostaveb občanské vybavenosti získala tělocvična v Třinci. (foto: PULARY)

Jednu z hlavních cen si odnesl i rodinný dům v Kojetíně. (foto: PULARY)

Stavebník: SMO – městský obvod Mariánské Hory a Hulváky
Rekonstrukce Mariánského náměstí není pouhou akcí v podobě vydláždění náměstí, ale s celkovou obnovou zeleně, vybudováním kašny, vybavením novým mobiliářem a veřejným osvětlením. Náměstí po rekonstrukci získalo zpět svůj původní význam, slouží nejen jako shromažďovací prostor s pořádáním trhů, jarmarků a jiných kulturních akcí, ale rovněž jako klidová zóna pro odpočinek občanů.

Rodinný dům na Kojetíně

Ocenění: hlavní cena v kategorii Rodinné domy
Zhotovitel: Probi inženýring, Českomoravský Beton, UAX, Alfest Lučina, Petr & Lázníková zahradní architekti
Projektová dokumentace: Kamil Mrva Architects, s.r.o., Kopřivnice, Václav Kocián, Tomáš Šenovský
Stavebník: Radek Leskovjan, UAX® s.r.o.

Rekonstrukce objektu bývalé stodoly do podoby rodinného domu s ateliérem byl realizován před více než deseti lety a nová stavba rozšiřuje tento objekt o dvě ložnice, koupelnu a šatnu. Principem přístavby je zachování původní rekonstrukce v co největší původnosti s přístavěním do svahu nenápadné stavby se zelenou střechou, která se otevírá do atria, v němž se odehrává život rodiny. Nová stavba zároveň opticky odděluje vstupní prostor na pozemek pomocí přístřešku pro automobily a také chrání historickou kamennou stěnu.

Suchá nádrž Jelení, Karlovice

Ocenění: hlavní cena v kategorii
Stavby dopravní, inženýrské a vodohospodářské
Zhotovitel: Společnost „Nádrž Jelení“ – Sdružení společností OHL ŽS, a.s., Metrostav a.s., Praha a POHL cz, a.s., Roztoky
Projektová dokumentace: AQUATIS a.s., Brno
Stavebník: Povodí Odry, státní podnik, Ostrava

Suchá nádrž Jelení je jednou ze staveb souboru opatření na ochranu před povodněmi na horní Opavě. Jejím účelem je snížení povodňových průtoků, omezení odnosu splavenin a ochrana zástavby obce Karlovice před negativními účinky povodní z přívalových srážek. Současně se nádrž podílí na dosažení cílů ochrany před povodněmi na řece Opavě. Stavba spočívala zejména ve vybudování 16 m vysoké sypané nehomogenní hráze s injekční clonou, sdruženého objektu, odpadního koryta, obslužné komunikace, nouzového přelivu, provedení terénních a revitalizačních úprav v zátopě a v okolí nádrže. Součástí stavby je i přeložka silnice II. třídy. Zajímavostí je, že před zahájením výstavby proběhl archeologický průzkum, který odhalil jednu z mnoha vstupních chodeb do zlatorudných dolů, jež byly součástí těžební lokality v okolí Zlatých Hor.

Společenské centrum Sedlčany

Ocenění: hlavní cena v kategorii Stavby realizované mimo území Moravskoslezského kraje

Zhotovitel: HSF System a.s., Ostrava
Projektová dokumentace: A8000 s.r.o., České Budějovice
Stavebník: Maranatha z.s., Praha

Společenské centrum tvoří soubor dvou staveb. Obě stavby jsou architektonicky pojaty velmi odlišně – bytový dům si udržuje střízlivější výraz, jde o převážně pravoúhlou hmotu s bílou fasádou a plochou střechou, modlitebnu architekti navrhli naopak jako tvarově rozvolněnou stavbu s neobvyklou fasádou, kterou pokrývá „sít“ z tahokovu, pod kterou prosvítá červená folie – vizuálně se tak fasáda proměňuje podle polohy slunce i vzdálenosti pozorovatele.

Více na stavbamsk.cz.

Ing. Renata Zdařilová, Ph.D.

výbor oblasti ČKAIT Ostrava, členka Představenstva ČKAIT

Spolupráce oblasti Ostrava se středními a vysokými školami

Oblastní kancelář Ostrava dlouhodobě spolupracuje a udržuje úzké kontakty se středními školami stavebními na území Moravskoslezského kraje a Vysokou školou báňskou – Technickou univerzitou Ostrava, a to s Fakultou stavební, Fakultou strojní a Fakultou bezpečnostního inženýrství. V rámci popularizace technických oborů se účastníme dnů otevřených dveří, nabízíme přednáškovou činnost či poskytujeme odborné publikace ČKAIT. Jedna z intenzivně spolupracujících středních škol je Střední průmyslová škola stavební v Havířově. Před více než dvěma lety jsme v Z+i č. 1/2018 informovali o získávání zahraničních zkušeností středoškolských studentů v rámci odborné stáže ve španělské Seville. Také v letošním roce, i přes komplikace s covidem-19, se studenti této průmyslové školy zúčastnili programu ERASMUS+ (vzdělávací mobilita jednotlivců – odborné vzdělávání a příprava) s náplní EKOARCHITEKTURA. Vzdělávání šestnácti studentů a dvou pedagogů probíhalo v krásném přístavním městě Málaga na jihu Španělska. Koronavirus zkrátil pobyt žáků téměř o týden, přesto ve své praxi zvládli vstřebat velkou část předem stanovené náplně.

V praktických cvičeních se seznámili s návrhem bioklimatické stavby, ve svém projektu hledali nejvhodnější varianty

s omezením škodlivého dopadu na životní prostředí. Dokázali jasně a srozumitelně představit výsledky své práce, s instruktorem komunikovali v angličtině nebo španělštině. Ve své praxi využívali AutoCAD, SketchUp, ale také poznali program V-Ray. Jedná se o špičkový 3D vykreslovací software, který obsahuje všechny nástroje potřebné pro tvorbu profesionálních a fotorealistických vizualizací i animací ve SketchUpu. Plná integrace V-Ray do prostředí SketchUpu zajišťuje bezproblémové používání a snadné ovládání. Ve svém volném čase poznali i pamětihodnosti města Málaga, např. katedrálu de la Encarnación de Málaga z 16. a 18. století, zříceninu hradu Castillo de Gibralfaro, z níž je nádherný výhled na město i Středozemní moře, či památku z 9. století Alcazaba de Málaga, pod kterou se nachází pozůstatky římského divadla. Zajímavostí města je také moderní muzeum Pompidou Centre, které má podobu velké skleněné krychle. Všichni účastníci si z odborné stáže odnesli nejen absolventské certifikáty, ale zejména řadu nových poznatků a zajímavých zážitků.

Ing. Renata Zdařilová, Ph.D.

výbor oblasti ČKAIT Ostrava, členka Představenstva ČKAIT

Stavba roku Zlínského kraje 2019

Do již osmnáctého ročníku soutěže Stavba roku Zlínského kraje se přihlásilo 49 staveb. Jedno z nejvyšších ocenění Cenu hejtmána získala Revitalizace kolonády, haly Vincentka a navazujících objektů v Luhačovicích.

Letošní soutěž Stavba roku Zlínského kraje 2019 se vymykala všem předchozím ročníkům. Tradičně měly být výsledky vyhlašovány v měsíci květnu. Kvůli hygienické situaci odborná porota všechny stavby navštívila až v červnu. Ceny byly předány 15. září 2020 na slavnostním večeru na zámku v Holešově, kterého se zúčastnili zástupci soutěžících, politické reprezentace a stavební veřejnosti Zlínského kraje.

Patnáctičlenná porota hodnotila stavby realizované a dokončené stavebními firmami Zlínského kraje v roce 2019. V porotě pracovali zástupci organizátorů z krajské organizace Svazu podnikatelů ve stavebnictví ČR, čtyři autorizované osoby ČKAIT a odborní poradci z řad architektů a vedení Zlínského kraje. Soutěž je rozdělena do sedmi kategorií. V každé ze sedmi kategorií byla udělena hlavní cena a dále několik čestných uznání. Svoji cenu udělil hejtmán Zlínského kraje Jiří Čunek a také členové Syndikátu novinářů Zlínského kraje.

Každoročně je nejvíce obsazovaná kategorie občanských staveb, letos jich bylo 13. Následovala kategorie staveb realizovaných zlínskými firmami mimo Zlínský kraj, bylo jich celkem osm od Šumperku přes Svitavy, Vyškov, Brno, Rakovník až po Prahu. Raritou byla přístavba hotelu v Paříži. V posledních letech je realizováno také hodně průmyslových, dopravních, inženýrských a ekologických staveb. Do obou těchto kategorií bylo přihlášeno po šesti stavbách. Po čtyřech stavbách byly obsazeny bytové a rodinné domy. I letos se účastnily památkově chráněné stavby. Prohlídka všech realizací odbornou porotou trvala téměř pět dnů a končila vždy v pozdních odpoledních hodinách. Byla patrná pečlivá příprava stavebníků zejména z oblasti samosprávy a podnikatelských subjektů.

Soutěž středních škol

Letos byla opět uspořádána soutěž středních průmyslových škol stavebního směru, které se účastnili studenti ze Zlína, Valašského Meziříčí a Starého Města, kteří navrhovali bytové domy v Uh. Hradišti. Hlavním cílem soutěže je zapojit studenty do řešení konkrétních úkolů v rámci Zlínského kraje a seznámení odborné i laické veřejnosti s jejich pracemi. Úkolem studentů bylo zpracovat návrh novostavby bytového domu, respektive skupiny tří bytových domů, které by ve formě opakovaného návrhu doplnily stávající obytnou strukturu na pozemcích města Uherské Hradiště ve Svatováclavské ulici. O ocenění „Studentská práce roku 2019“ usilovalo celkem 18 studentů. Odborná porota soutěže vyhodnotila jednotlivé studentské práce a osm nejlepších navrhla k postupu do finále, kde studenti svoje práce obhajovali. Na slavnostním vyhlášení výsledků soutěže Stavba roku Zlínského kraje 2019 byli autoři vítězných prací vyhlášeni a oceněni finančním obnosem. Jako nejlepší byla vyhodnocena práce Ondřeje Adamce ze SPŠS Valašské Meziříčí, 2. místo obsadil Tomáš Červenka ze SPŠ Zlín a o dvě třetí místa se podělili Nela Vávrová ze SPŠ Zlín a Martin Pančocha ze SOŠ a Gymnázia Staré Město. Na slavnostním vyhlášení výsledků bylo rovněž oceněno pět učňů za nejlepší umístění v odborných soutěžích řemeslných oborů za rok 2019 na celorepublikové úrovni v oborech tesař, truhlář, instalatér a montér suchých staveb.

Revitalizace kolonády, haly Vincentka a navazujících objektů v Luhačovicích

Ocenění: Cena hejtmána Zlínského kraje

Stavebník: Lázeňská kolonáda Luhačovice, o.p.s.

Projektová dokumentace: S-projekt plus, a.s.

Zhotovitel: 3V & H, s.r.o.

Stavbyvedoucí: Petr Bartek, DiS.

Architekt: Ing. arch. Mirka Chmelařová

Finanční náklady: 77,3 mil. Kč

Realizace: 09/2018–10/2019

Rekonstrukce představuje unikátní obnovu kulturní památky – pozdně funkcionalistického komplexu od architekta Oskara Pořísky v památkově chráněném lázeňském centru Luhačovic. Tvoří jej tři vzájemně propojené objekty – hala Vincentka, Velká kolonáda a Malá kolonáda. Památka byla nejenom uvedena do původního stavu, ale zároveň se podařilo rozšířit také možnosti jejího využití zpřístupněním nových dříve uzavřených míst. Všechny skleněné prvky v hale i na kolonádě byly demontovány, repasovány a navraceny do původní podoby z roku 1949. V hale Vincentka bylo položeno 390 m² nové mozaikové dlažby, zrekonstruováno 12 vitrážových oken a 14 sloupů a položeno 530 betonových desek. Na kolonádě byla položena přesná replika celkem 1270 m² původní mozaikové dlažby. Kompletní opravou prošla také střecha kolonády i haly Vincentka. Byla vybudována nová kanalizace, zpevněny opěrné stěny za kolonádou, opraveny chodníky a proběhly další terénní úpravy.

Více na stavbaroku.zlin.cz.

Ing. Jaroslav Valkovič
oblast ČKAIT Zlín

Revitalizace kolonády, haly Vincentka a navazujících objektů v Luhačovicích (foto: oblast ČKAIT Zlín)

Stavba roku Královéhradeckého kraje 2020

Titulem Stavba roku 2020 Královéhradeckého kraje se může pyšnit jeden z nejnavštěvovanějších turistických cílů v Orlických horách – nová Rozhledna na Velké Deštné.

Rozhledna na Velké Deštné (foto: oblast ČKAIT Hradec Králové)

Do soutěže bylo přihlášeno 15 staveb. Byla udělena jedna hlavní cena, čtyři čestná uznání a jedna cena odborné poroty. Slavnostní vyhlášení výsledků 17. ročníku soutěže se konalo 30. září 2020 dopoledne v sídle Krajského úřadu Královéhradeckého kraje v sále arch. Jana Letzela, rodáka z Náchoda, autora průmyslového paláce v Hirošimě. Za účasti pozvaných hostů předával ceny hejtmán PhDr. Jiří Štěpán, Ph.D.: „Tato soutěž upozorňuje širokou veřejnost na to, že moderní architekturu v Královéhradeckém kraji nemusíme spojovat pouze s Janem Kotěrou nebo Josefem Gočárem, ale že i v současnosti zde vzniká celá řada pozoruhodných novostaveb. Neméně důležité jsou ovšem také citlivé a odborně provedené rekonstrukce a revitalizace, které vracejí dominantám našich měst a obcí jejich původní nádhru.“ Vedle Královéhradeckého kraje je pořadatelem soutěže Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, Český svaz stavebních inženýrů, Svaz podnikatelů ve stavebnictví a Česká komora architektů.

Rozhledna na Velké Deštné

Ocenění: Stavba roku Královéhradeckého kraje 2020

Přihlašovatel/stavebník: obec Deštné v Orlických horách

Projektová dokumentace: architekti.in s.r.o.

Zhotovitel: ELEKTROIN spol. s r.o.

Realizace: 11/2018–10/2019

Nová devatenáctimetrová rozhledna na nejvyšším kopci Orlických hor má obdélníkový půdorys. „Jádro“ z ocelové konstrukce se schodištěm je opláštěno ze čtyř stran šikmo osazenými dřevěnými modřínovými hranoly, které tvoří fasádu rozhledny. Při příchodu působí rozhledna z dálky jako štíhlý mrakodrap. Porota ocenila jednoduchost konstrukce i jednoduché a výtvarné opláštění rozhledny. Je třeba zdůraznit i nenásilné začlenění rozhledny do okolní přírody.

Čestná uznání získaly: Schodiště Bono publico, Kino Biograf Český ráj, Revitalizace Muzea východních Čech v Hradci Králové, Rekonstrukce mostu M3 v safari Dvůr Králové. **Cenu poroty získala** Nástavba, přístavba a stavební úpravy základní školy v Dobřanech. Více na www.zpravy.ckait.cz.

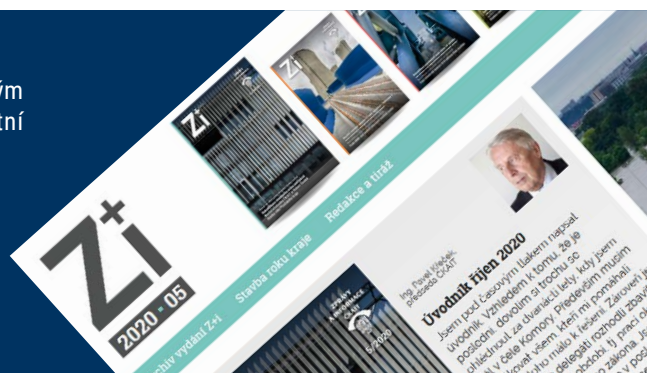
Miroslava Dolanová
Ing. Vladimír Mazura
ak. arch. Karel Ručík

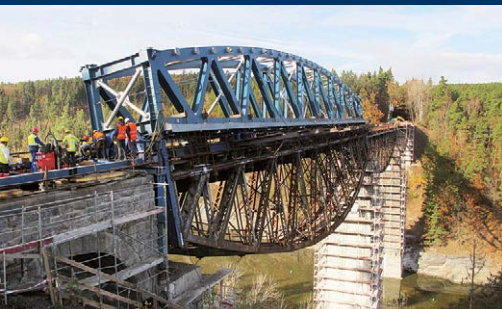
Zprávy a informace ČKAIT vychází šestkrát ročně v tištěné a rozšířené digitální verzi.

Newsletter je rozeslán autorizovaným osobám, veřejným investorům, státní správě a samosprávě.

zpravy.ckait.cz

PROFESIS umožňuje autorizovaným osobám i odborné veřejnosti rychlý přístup k aktuálním informacím. Obsahuje ucelené řady pomůcek metodických, technických, podnikatelského servisu a další dokumenty k činnosti autorizovaných osob. Zahrnuje také odkazy na oficiální dokumenty orgánů veřejné správy (např. ministerstev), časopisy a další důležité dokumenty.

[Zjistit více o systému](#)

Pomůcky podle zdroje

Dokumenty
ČKAIT

Dokumenty
veřejné správy

Různé

Právní
předpisy

České technické
normy

Pomůcky podle oboru autorizace/specializace

Pozemní stavby

Dopravní stavby

Stavby vodního
hospodářství
a krajinného
inženýrství

Mosty a inženýrské
konstrukce

Technologická
zařízení staveb

Technika prostředí
staveb

Statika a dynamika
staveb

Městské
inženýrství

Geotechnika

Požární bezpečnost
staveb

Stavby pro plnění
funkce lesa

Zkoušení
a diagnostika staveb

Energetické
auditorství

Aktuality

Vybrané aktuální informace týkající se výkonu činnosti autorizovaných osob, informace ze stavebnictví a o právních předpisech.

[časopisy](#)

[služby ČKAIT](#)

[publikace ČKAIT](#)

[autorizace ČKAIT](#)

ČKAIT
Sokolská 15
120 00 Praha 2

web: www.ckait.cz
tel. +420 227 090 111
e-mail: profesis@ckait.cz

© 2020 ČKAIT
ISSN 1805-6032

Grand Prix Stavby Moravskoslezského kraje 2019
Müllerův dům – rekonstrukce domu a zahrady, Opava

